

**RELACIÓ DE
FONTS DOCUMENTALS**

INTRODUCCIÓ

En aquest darrer apartat aportem com a annex una relació de les fonts documentals, arqueològiques i textuais, utilitzades per a realitzar el lèxic de noms de cavalls circencs testimoniats a l'occident romà. És una llista que es limita a anotar el tipus de suport i la seva denominació habitual reconoscible i els testimonis de noms de cavalls circencs que hi apareixen.

El nostre treball ha partit bàsicament de l'anàlisi de la documentació recollida, de l'estudi i comprensió de cada suport en ell mateix i en relació amb els altres. Al *corpus* onomàstic es fan les referències a la imatge o imatges o al context immediat. Només s'il·lustren els casos més discutits, ja que no ha estat possible aportar totes les imatges a causa del nombre elevat de documentació.

La documentació s'ha organitzat pel tipus de suport tenint en compte la seqüència cronològica i la relació entre la iconografia i el text. Primer s'han agrupat els documents iconogràfics, i els tres darrers grups reuneixen les inscripcions honorífiques i funeràries, les *defixiones* i els textos literaris. Dins de cada tipus de suport la documentació s'ha organitzat geogràficament: Península Itàlica, Nord d'Àfrica, *Hispania*, *Callia* i *Germania*, i dins de cada un la relació és cronològica. A les *defixiones* i a les inscripcions llargues, els noms s'anoten per ordre alfabètic per facilitar-ne la recerca.

Hem donat un número a cada document el qual correspon al que apareix al *corpus* onomàstic: (doc.), a continuació el títol del document, la indicació bibliogràfica essencial i quan ha estat possible la cronologia. En cada document s'anoten només els noms de cavalls encara que en cada un hi apareixin altres noms o text complementari.

MOSAICS

Mosaics de la Península Itàlica

1. Mosaic de Via Flaminia, Prima Porta (Roma) (Làmina. I. 1).
OLY(m)PIO i [R]OMANO.
 Caetani Lovatelli, 1878-79, làm. II; Blake, 1940, p. 96, làm. 17.1; Dunbabin, 1982, p. 69, nota 34, p. 88, làm. 6, fig. 7; Avetta, 1985, p. 55; Landes, 1990, p. 306.
 S. III d.C., segons Blake i Dubabin; s. IV d.C., segons Landes.

2. Mosaic del dit Palau Imperial, Òstia.
VRANIO, EVMELO, CASTOREO, SYRACVSO, LYDO i FAMVLO.
 Santa Maria Scrinari, 1988, p. 187.
 Final s. III inici s. IV d.C., segons Scrinari.

3. Mosaic de Via Imperiale (Roma).
ANATOLICO, EVTICV, ITALO, RA[--], [--], MYR[--], i [--]ESILAO.
 Dunbabin, 1982, p. 88, núm. 18, làm. 7, fig. 13-14; Avetta, 1985, p. 56, làm. IX-XIII; Alföldi i Alföldi, 1990, làm. 267. 3.
 Mitjan s. IV d.C., segons Avetta.

4. Mosaic dels aurigues vencedors del dit Palau de Teodoric, Ravenna.
GENEROSVS i [--]S[.]AN-A.
 Dunbabin, 1982, p. 74, núm. 16; Berti, 1976, núm. 15, pp. 40-41, làm. 13-14, A2.
 Segon quart del s. V d.C., segons Dunbabin.

5. Mosaic trobat al Quirinal (Roma).
INGENVO.
CIL VI, 33954a.

Mosaics del Nord d'Àfrica

6. Mosaic dels cavalls afrontats de la Casa de *Sorothus*, *Hadrumetum* (Làm. II 1 i 2).
CAMPVS, DILECTVS, PATRICIVS i IPPARCHVS.
CIL VIII, 11150; Bernard, 1906, p. 8, làm. 63, fig. 1; Foucher, 1960, 57. 113, làm. 27a, 28a; Dunbabin, 1978, pp. 93, 94 i 270;

- Ennaïfer, 1983, p. 824, nota 41, p. 827, nota 54, p. 828, nota 52, pp. 829 i 832, figs, 21-22; Balil, 1962, p. 334, nota 239.
 Fi s. II d.C., segons Foucher, Dunbabin i Ennaïfer; a revisar, probablement de final segle IV d.C. (vid. doc. 7).
7. Mosaic de les pastures de *Sorothus*, *Hadrumentum* (Làms. III 1 i 2 i IV 1 i 2).
AMOR, **DOMI/NATOR**, **FEROX**, **PEGASVS**, **ADORAN/DVS** i **CRINI/TVS**.
CIL VIII, 22917; Bernard, 1906, p. 8, núm. 21, làm. XIV; Foucher, 1960, núm. 57, p. 120, làm. 27, 30 i 31; Ennaïfer, 1983, p. 832, fig. 19; Dunbabin, 1978, pp. 93, 94, 113 i 270, fig. 81-82, làm. XXXI.
 Final s. II d.C., segons Foucher, Dunbabin, Ennaïfer; a revisar, probablement de final del s. IV d.C. (vid. *Dominator*).
8. Mosaic de corsers i palafraners d'*Hadrumentum* (Làm. V.1).
CVPIDO, **PVPILLVS**, **AMATOR** i **AVRA**.
 ILA, núm. 65; Poinsot, 1940, p. 222; Foucher, 1960, núm. 57.211, làm. XLIX; Dunbabin, 1978, pp. 95, 270 i 279, núm. 24, làm. 83; Ennaïfer, 1983, p. 825, nota 42.
 Inici s. III d.C., segons Foucher, Dunbabin; s. III d.C., segons Ennaïfer; a revisar, possiblement s. IV d.C.
9. Mosaic de la Casa de Scorpianus de Cartago.
ADAMATV.
CIL VIII, 12589; Gauckler, 1910, p. 283, núm. 816; Picard, 1965, p. 128, fig. 7; Dunbabin, 1978, pp. 96, 97, núm. 32; Yacoub, 1979, p. 442; Dunbabin, 1982, p. 87, núm. 5; Ennaïfer, 1983, p. 823, nota 32.
 S. III d.C., segons Darmon (1981, p. 276-277).
10. Mosaic de Cherchel.
MVCCOSVS.
 Pachtère 1911, *IM III*, núm. 417; Bernard, 1906, p. 9, làm. XIII, fig. 2; Dunbabin, 1978, p. 102, núm. 55, p. 255.
 Ss. IV-V, segons Bernard.

11. Mosaic dels cavalls en vaixell, Althiburos (Medeina).
FEROX, ICARVS i CVPIDO.
CIL VIII, 27790.5; Bernard, 1906, pp. 6 i 8, làm. 8, núm. 12; Daremburg-Saglio, s.v., «*Hyppago Althiborus*»; Ennaïfer, 1976, p. 121; Dunbabin, 1978, p. 249; Stevens, 1988, p. 164.
 Fi s. III d.C., segons Stevens.

12. Mosaic de la Casa del *trifolium* de Dougga.
AMOR, DERISOR, BOCCA[—] i [—]RI.
CIL VIII, 26656; Gauckler 1910, núm. 559-560; Merlin, 1915, p. 559-560; Dunbabin, 1978, pp. 102 i 257, núm. 3a; Ennaïfer, 1983, p. 828, nota 58, fig. 10.
 S. III d.C., segons Dunbabin.

13. Mosaic dels cavalls de Meninx (Borj-el-Kantara, Djerba).
CERVLEVS, ISPICATVS, LVXVRIOSVS i BOTROCALES.
CIL VIII, 11059; *Ephem. Epigr.* V, núm. 1318, VII, núm. 23 i Suppl. I, 1891; Bernard, 1906, p. 9, núm. 23; Dunbabin, 1978, p. 261; Ennaïfer, 1983, pp. 830 i 842, fig. 17.
 Només es conserva el nom i la imatge del cavall ISPICATVS, i el nom BOTROCALES.
 Final s. III inici IV d.C., segons Ennaïfer.

14. Mosaic del llindar de la Casa d'Ariadne, Cartago.
BACCEAVT/ES i THY[MOD/ES].
 Poinssot i Lantier, 1924, pp. 70-71, fig. 1; Picard, 1965, p. 18, Dunbabin, 1978, pp. 101 i 251, làm. 90; Ennaïfer, 1983, p. 834, fig. 23.
 Inici s. IV d.C., segons Dunbabin.

15. Mosaic de la Coronació de Venus d'Ellès.
AM[AZONIVS], TITONIVS, POLYSTEFANVS i ARCHEVS.
 Picard, 1950, p. 199; Dunbabin, 1978, pp. 102 i 261; Duval 1980, p. 210 nota 27; Ennaïfer, 1983, p. 828, fig. 9.
 S. IV d.C., segons Dunbabin.

16. Mosaic de Sidi Abdallah, Bizerta.
DIOMEDES i ALCIDES.
CIL VIII, 25426; Bernard, 1906, p. 11, làm. XXI; Gauckler, 1910,

núm. 933; Toynbee, 1948, pp. 28 i 32, làm. V, 1.10; Ennaïfer, 1983, p. 824 i 835; Yacoub, 1985, p. 331.

S. iv d.C., segons Dunbabin; segona meitat s. IV d.C., segons Yacoub.

17. Mosaic de l'auriga dret de Dougga.

PANTARCVS, AVREVS, TERDIACVS i MAPRAERON.

Merlin i Poinssot, 1949, p. 739, 742, fig. 1; Dunbabin, 1978, pp. 99 i 257, núm 7, làm. 89; Ennaïfer, 1983, p. 822, nota 30.3 i p. 829, fig. 11.

Segona meitat s. iv d.C.

18. Mosaic de l'auriga d'Eros de Dougga (Làm. I.2).

FRVNITVS i AMAN[D]VS.

CIL VIII, 26665; Bernard, 1906, p. 18, làm. VI; Gauckler, 1910, núm. 540; Poinssot, 1958, làm. 3; Dunbabin, 1978, pp. 97 i 256, làm. 88; Yacoub, 1979, p. 199, nota 484; Ennaïfer, 1983, pp. 817, 820, nota 17, pp. 824 i 836, nota 98.

Segona meitat s. iv d.C.

19. Mosaic d'un auriga i quatre cavalls de Bulla Regia.

IN[VI]CTVS i EYDA/NEI.

Hanoune, 1969, p. 286; Dunbabin, 1978, p. 102, núm. 55 i p. 250; Ennaïfer, 1983, pp. 822 i 829, fig. 12 i 13.

S. iv d.C.

20. Mosaic del corser de les termes d'Antoni, Cartago.

A[MA]T[OR].

Picard 1956, p. 168; Ennaïfer, 1983, p. 827, nota 51, 53 fig. 8. Inici s. iv d.C.

21. Mosaic d'El Mahrine (a prop de *Thuburbo Maius*).

FAITON i VIATOR.

Ennaïfer 1994, pp. 303-318.

Segona meitat s. iv d.C.

22. Mosaic de Pompeianus, Oued-Athmènia (Constantina) (Làmina V.2).

ALTVS, PVLLENTIA/NVS, DELICATVS, POLIDOXE, TITAS i

SCHOLAS/TICVS.

Friedlaender, 1875, p. 3; Bernard, 1906, p. 10, 11, núm. 29, làm. XX.1; Cauckler, 1904, p. 19, núm. 14; Daremburg-Saglio, fig. 2750; Pachtère, 1911, núm. 263; Dunbabin, 1978, pp. 94 i 261.
Perdit.

23. Mosaic de Moknine, (Sahel).

GRATVULATOR, TRIVMFATOR, GLORIOSVS i VOTALIS.

Yacoub, 1979, p. 322; Ennaïfer, 1983, p. 836, nota 98, p. 839, nota 111 i 116, fig. 29; Yacoub, 1985, pp. 327, 340.
S. v d.C.

24. Mosaic de Bône, Algèria.

SINATOR.

Pachtère, 1911, núm. 46, 13.

25. Mosaic de les dues quadrigues afrontades de Cherchel.

Noms de cavalls dubtosos: DIVINIVS i EVSEBIVS.

Pachtère, 1911, núm. 430; Dunbabin, 1978, p. 101, nota 47 i p. 255.
Perdit.

26. Mosaic dels dofins montats per amors de Susa.

[FVL]GENS, PROCESSVS i VERNACLVS.

Cagnat, Merlin i Chatelain, 1923, p. 206, núm. 64.

27. Mosaic de Dougga.

[--]SOR i [--]NAS.

Merlin, 1915, núm. 542b.

Mosaics d'*Hispania*

28. Mosaic circenc de Barcelona (Làm. VI 1, 2 i 3)

ERIDANVS, ERIDANVS, ISPVMVEVS, PELOPS, LVCXVRI[OSVS],
[--]ISVS, [--]IVS, [--]VS, [--]VOR, PYIRIPINVS, ARPASTVS,
EVFRATA, EVSTOLVS, BOTROCA[LES], ISCOLASTICVS,
REGNATOR i FAMOSVS.

- CIL* II, 5129, Suppl. 6156; Hübner, 1863, pp. 166, 167, 168 i 170; Friedlaender, 1875, pp. 3 i 4; Toynbee, 1948, pp. 27, 30 i 28; Balil, 1962, pp. 334, 335, nota 249; Barral, 1973, pp. 60 i 61, notes 117, 118, 119, 121, 124 i 125; Blanchard, 1978, p. 238; Weitzmann, 1979, p. 99, núm. 90; Darder 1993-1994, pp. 251-281. 310-340 d.C.
29. Mosaic circenc de Bell-lloc, (Girona) (Làms. VII 1 i 2 i VIII 1 i 2). **PATINICVS, POLYSTEFANVS, PANTARACVS.**
Nom de cavall doubtós: **EV PLIVM.**
CIL II, 6180; Memòria, 1876, p. 59; Fita, 1876, p. 138; Lafuente, 1877, p. 90, làm. 1; Lauriere, 1887, pp. 239 i 240; Balil, 1962, pp. 333 i 344; Salomonson, 1965, pp. 81, 82 núm. 20, p. 87; Avetta, 1985, p. 54; Darder, 1988, pp. 226, 227 i 230.
Mitjan s. IV d.C.
30. Mosaic de Torre de Palma, Monforte, (Portugal) (Làms. X i XI). **HIBERVS, LENEVS, LENOBATIS, INACVS i PELOPS.**
Salomonson, 1965, p. 82, nota 23; Almeida, 1970, p. 263; Almeida, 1971, p. 223; Gorges, 1979, pp. 156, 465, 466, làm. 59; Ennaïfer, 1983, p. 829, nota 67.
S. IV d.C.
31. Mosaic dels auriges vencedors, Mèrida (Làm. IX.1).
INLVMI/NATOR.
Blanco Freijeiro, 1978, vol. I, pp. 45-46, núm. 438, làm. 77-78a; Dunbabin, 1982, pp. 74, 82 i 84, làm. 8, fig. 15, núm. 12.
Mitjan s. IV d.C.
32. Mosaic trobat al carrer Holguín, Mèrida (Làm. X.2).
NARCISSVS i DELFVS.
Álvarez Martínez, 1990, núm. 14, pp. 87 i 91, làm. 43.
Mitjan s. IV d.C.
33. Mosaic d'Aguilafuente, Segovia.
TAGVS, EVFRATA, [--]JENS i NO[--]

Lucas i Viñas, 1977, p. 245, làm. XI; Gorges, 1979, p. 335; Lucas, 1987, pp. 222-228, figs. 1 i 2.
Final s. IV d.C.

Mosaics de la *Gallia*

34. Mosaic de cursa de bigues de Sans, (Saône et Loire).
Noms de cavalls dubtosos: [P]RISCIANVS, COMM[VNIS], BA[RB]ARIO i PECVLIARIS.
Landes, 1990, núm. 92, pp. 353 i 355, fig. 92d.
Al mosaic s'ha restaurat el nom de la quadriga que entra en tercer lloc com *Baflūario*; *Barbjario* és la lectura que proposà Landes i la que sembla més probable (vid. aquest a la Llista de noms dubtosos).
S. III d.C.?, segons Landes; a revisar.

Mosaics de *Germania*

35. Mosaic de l'auriga vencedor Polydus, *Treveri*.
COMPRESSORE.
Reusch, 1966, pp. 216, 222, làms. 32-36 i B; Dunbabin, 1982, pp. 72 i 82, làm. 6, fig. 8; Schwinden, 1983, núm. 247, pp. 281 i 283. 250 d.C., segons Dunbabin, Schwinden; a revisar segurament s. IV d.C.
36. Mosaic trobat sota l'església de Sant Gervasi, *Treveri*.
[FV]LMINATORE.
Bös, 1955-56, p. 180; Krencker, *et alii*, 1959, pp. 41 i 43, làms. 56, 58; Salomonson, 1965, p. 83 (el cita com si fos una peça de joc citant Bös); Dunbabin, 1982, p. 89.
Inici s. III d.C., Dunbabin; a revisar.

VIDRES

37. *In uentre amphorulae* trobada a les catacumbes de Roma (Làm. XII).
AEGIS, OIKOYMENH i ZEP.
CIL XV, 7012; Deville, 1873, p. 33, làm. XXXI.

38. Fons de vidre amb lletres en or, trobat a les catacumbes de Roma (Làm. XIII.1).
NICEF/ORV/S, AEROPE/TES, BOTROCAL/ES i ENACCI/AT/V.S. *CIL* VI, 10070 i XV, 7031; Hübner, 1863, p. 167; Garrucci, 1864, làm. XXXIV; Alföldi i Alföldi, 1990, p. 193, làm. 268.5.
Lectures errònies: ACCIATVS.
39. Fons de vidre en lletres en or, trobat a les catacumbes de Roma (Làm. XIII.2).
TA/LV/S.
CIL XV, 7020; Garrucci, 1864, pp. 180 i 183, làm. 34.2; Alföldi i Alföldi, 1990, p. 196.
40. Fons de vidre amb lletres en or, trobat a les catacumbes de Roma. PREATVS.
Morey, 1959, p. 72, núm. 443, làm. 25.
Morey (i el seguí Salomonson 1965, p. 82) llegiren BAEATVS.
41. Fons de vidre amb lletres en or, trobat a Roma, actualment al The Toledo Museum of Art, Toledo, Ohio.
IMB-ICTVS.
Weitzmann, 1979, p. 104, núm. 95; Alföldi i Alföldi, 1990, làm. 269.1.
Segona meitat s. IV d.C.
42. Fons de vidre amb lletres en or, trobat a Roma, actualment al The Metropolitan Museum of Art, Nova York.
TRASINICVS.
Engemann, 1968-69, pp. 15 i 16, làm. 3b; Weitzmann, 1979, núm. 96, pp. 104 i 105; Alföldi i Alföldi, 1990, làm. 265.2.
Segona meitat s. IV d.C.
43. Fons de vidre amb lletres en or, procedència desconeguda, actualment al Kunsthistorisches Museum, Viena.
FAN-ES-TRO.
CIL XI, 1734; Noll, 1973, p. 33, fig. 2; Weitzmann, 1979, p. 104 (citat dins el núm. 95).
Segona meitat s. IV d.C.

44. Vidre, procedent de Roma.
VICTOR.
 Dölger, 1932, p. 45, nota 36 (cita a A. Lameius, *Tituli sepulchrales christiani duo Roma allati ...*).

DISCS I PLAQUES

45. Discs d'ivori, trobats dins un sarcòfag d'una nena de la Catacumba de Sant Sebastià a la Via Appia, a Roma. Actualment als Museus Vaticans.
AMICVS.
 Nogara, 1940-41, p. 236; Führmann, 1941, pp. 531 i 536, figs. 72-83; Alföldi, 1943, lams. 64.2a, 64.3a, 65.11a, 22a, 33a, 74.1 i 1a, 75.3a; Picard, 1946, p. 49, núm. 173b; Picard, 1950, p. 199; Alföldi i Alföldi, 1990, p. 198, núm. II, 1, 6, làm. 270.1, 270.2, 270.3, 270.4.
 Segona meitat s. IV d.C.
46. (Vid. doc. 45).
DEXIFORVS.
 Lectures errònies: **ICNIFORVS.**
47. (Vid. doc. 45).
VRANIVS.
48. (Vid. doc. 45).
 [-c-6-7-].
49. (Vid. doc. 45).
PYROBOLVS.
50. (Vid. doc. 45).
TYRANNVS.
51. Placa d'ivori, comprada a Roma, actualment al Cabinet des Médailles, Biblioteca Nacional, París.
PERSEVS.

- Landes, 1990, p. 303, núm. 62, p. 309, fig. 62; Alföldi i Alföldi, 1990, p. 198, núm. III, làm. 271.3; Führmann, 1941, pp. 529 i 536.
- S. iv d.C.
52. Disc d'ivori trobat a *Treveri*.
AVRORA.
CIL XIII, 2, 10035, 13; Steiner, 1939, p. 40, núm. 55, làm. 22; Alföldi i Alföldi, 1990, núm. 678, p. 193, làm. 225.4.
53. Disc de gres, actualment al Landesmuseum, Bonn.
PEGASVS.
Bös, 1955-56, p. 181, fig. 2.
54. Disc de pedra, trobat a *Treveri*.
Nom de cavall dubtós: APRIA.
Bös, 1955-56, pp. 182, 183 i 179, fig. 2.
55. Disc de marbre, trobat a *Treveri*.
FORTVNIO.
Steiner, 1939, làm. 22, núm. 43; Bös, 1955-56, pp. 179 i 180; Darder, 1989, nota 32.
56. Peça de joc, procedència desconeguda.
Nom de cavall dubtós: MIRANI.
CIL XIII, 2, 10053, 15, p. 758; Steiner, 1939, núm. 31; Bös, 1955-56, p. 180, 181 i 317.
57. Peça de joc, procedent de *Treveri*.
Nom de cavall dubtós: MIRANI.
Bös, 1955-56, p. 181.
No existeix cap il·lustració.
58. Disc d'argila, trobat a *Treveri*.
SPECVLATOR.
CIL XIII, 2, 10035, 17, p. 758; Steiner, 1939, núm. 35, làm. 21.

59. Disc d'os, trobat a *Treveri*.
EVRYBATTES.
Steiner, 1939, núm. 4, làm. 21; Bös, 1955-56, p. 179, nota 11.
S. IV d.C.?
60. Disc d'os, trobat a la zona de Renania.
Nom de cavall dubtós: **LVCVLENTVS**.
Steiner, 1939, núm. 13, làm. 21; Bös, 1955-56, p. 178.
61. Disc de marbre gris, procedència desconeguda.
EVENTIV[S].
Steiner, 1939, núm. 27, làm. 21; Bös, 1955-56, p. 180; Rea, 1972-73, p. 93; Avetta, 1985, p. 55.
62. Disc de pedra, probablement procedent de Colònia, actualment al Landesmuseum, Bonn.
Nom de cavall dubtós: **MIRANDVS**.
Bös, 1955-56, p. 181, fig. 1.
63. Peça de joc, procedència desconeguda.
Nom de cavall dubtós: **MIRANDVS**.
Bös, 1955-56, p. 317, fig. 1.
64. Peça de joc en os, actualment a Arles.
FVGITIVVS i PYRO/LAMP[.]
Alföldi i Alföldi, 1990, p. 199, núm. II.7, làm. 271.2.
65. Fitxa de joc, rodona en os, trobada dins d'un sarcòfag de les catacumbes de Sant Sebastià a Roma.
EVPROLV.
Alföldi i Alföldi, 1990, p. 198, núm. II.3, làm. 270.6.
Segona meitat s. IV d.C.
66. Peça de joc en pedra trobada probablement a Colònia.
Nom de cavall dubtós: **LITEFANVS**.
Bös, 1955-56, p. 181.

67. Placa de marbre.
FORTVNIO.
 Dölger, 1932, p. 45-46 (no dóna la referència); Bös, 1955-56, p. 80 (cità Dölger).

MÀNECS DE GANIVET

68. Mànec de ganivet d'os, comprat a Roma, actualment al Cabinet des Mèdailles, Biblioteca Nacional, París.
PALLA/DIO.
 Landes, 1990, pp. 305, 306 i 310, fig. 67, núm. 67.
 S. IV d.C.?
69. Mànec de ganivet d'ivori, comprat a Roma, Cabinet des Mèdailles, Biblioteca Nacional, París.
PACTOLO.
 Landes, 1990, núm. 69, pp. 306 i 311, fig. 69; Alföldi i Alföldi, 1990, p. 197, núm. I.6, làm. 272.2.
 S. IV d.C.?
70. Mànec de ganivet d'os.
PACTOLO.
CIL XIII, 10032, 16; Alföldi i Alföldi, 1990, p. 197, núm. I.5.
 S. IV d.C.?
71. Mànec de ganivet d'os, comprat a Roma, Cabinet des Mèdailles, Biblioteca Nacional, París.
YCO.
 Landes, 1990, pp. 306 i 307, fig. 70; Solin, 1982, p. 1285.
 S. IV d.C.?
72. Mànec de ganivet d'os, trobat a la «Via di Porta S. Lorenzo» (Roma), Cabinet des Mèdailles, Biblioteca Nacional, París.
EVMELO.
CIL VI, 4, 2, 33956; Landes, 1990, pp. 307 i 311, fig. 71; Alföldi i Alföldi, 1990, p. 197, núm. I.4, làm. 272.1.
 S. IV d.C.?

73. Mànec de ganivet d'ivori, comprat a Roma, Cabinet des Médailles, Biblioteca Nacional, París.
BALANO.
Landes, 1990, pp. 307, 308 i 311, fig. 72.
S. iv d.C.?
74. Mànec de ganivet d'os, trobat a la «Via di Porta S. Lorenzo» (Roma), avui Antiquario, Museo Capitolino, Roma.
NEREO.
CIL VI, 4, 2, 33955; Lanciani, 1876, p. 189, làm. 21.22; Alföldi i Alföldi, 1990, p. 197, núm. I.1, làm. 271.4.
S. iv d.C.?
75. Mànec de ganivet d'os, actualment al Museu Arqueològic, Split.
KAIPO.
Duval, 1983, p. 193, làm. 2; Alföldi i Alföldi, 1990, p. 198, núm. I.11.
S. iv d.C.?
76. Mànec de ganivet d'os, actualment al Museu Gregoríà del Vaticà.
HILARIO.
Alföldi i Alföldi, 1990, p. 197, núm. I.7, làm. 272.4.
S. iv d.C.?
77. Mànec de ganivet d'os, actualment a l'*Antiquarium* dels Staatlichen Museen, Berlín.
LYDO.
CIL VI, 4, 2, 3396; Alföldi i Alföldi, 1990, p. 197, núm. I.3, làm. 271.5.
S. iv d.C.?
78. Mànec de ganivet d'os, actualment a l'*Antiquarium* dels Staatlichen Museen, de Berlín.
EVDOXSO.
Alföldi i Alföldi, 1990, p. 197, núm. 2, làm. 271.6.
S. iv d.C.?

CONTORNIATS

79. Contorniat trobat a *Treveri* (Làm. XIV.2).

FONTANVS.

Steiner, 1939, làm. 20.3; Alföldi, 1943, làm. 61.9; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 662, làm. 207.4 i 209; Íd., 1990, p. 194; König, *et alii*, 1984, p. 194.

Aprox. 350 d.C., segons Alföldi.

80. Contorniats trobats a Roma.

SIDEREVS, DIGNVS, ACHILLIS i SPECIOSVS.

Alföldi, 1943, núm. 143, cat. 404, làm. 62.1, 63. 1; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 448, 1 a 3, làm. 185. 7 a 9, núm. 449, làm. 185.10; Íd., 1990, p. 195.

410 d.C., segons Alföldi.

81. Contorniats.

ACRICVLA.

Alföldi, 1943, cat. 536, làm. 52.2; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 625, làm. 203. 2 i 3.

395-410 d.C., segons Alföldi.

82. Contorniat.

ΑΛΙΠΛΟΟΣ.

Alföldi, 1943, cat. 58, làm. 22.4; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 83, làm. 27.9; Íd., 1990, p. 196.

356-394 d.C., segons Alföldi.

83. Contorniats.

[c?]MVS ALLEGER

Alföldi, 1943, p. 120, cat. 410, làm. 63. 7-8; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 451, làm. 186. 10 i núm. 456, làm. 187.5; Íd., 1990, p. 193. 410 d.C., segons Alföldi.

84. Contorniat.

ALLIGER.

Alföldi, 1943, cat. 569, làm. 61.1; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 668, làm. 208.2; Íd., 1990, p. 193 (sic).

Inici s. v d.C.?

85. Contorniat (Làm. XIV.1).
- a- AMOR.
- b- TOXXOTES.
- Friedlaender, 1875, p. 4; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 666, làm. 207.7; Íd., 1990, pp. 193 i 196.
Inici s. v d.C.?
86. Contorniat.
- ASTVTV.
- Alföldi, 1943, làm. 55 (només el revers); Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 626.3, làm. 203.6; Íd., 1990, pp. 193 i 203.
395-410 d.C., segons Alföldi.
87. Contorniats.
- TVRIFICATOR i ASTVTVS.
- Alföldi, 1943, núm. 74, cat. 385, 386, 389, làm. 64. 2-4 i 7-8; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 369, 1 a 10, làm. 154. 8 a 11 i 155. 1 a 6 i núm. 383, 1 a 12, làm. 159. 7 a 10 i 160. 1 a 8; Íd., 1990, pp. 195 i 203; Salomonson, 1965, p. 83.
Aprox. 410 d.C., segons Alföldi.
88. Contorniat.
- A[LLI]GER.
- Alföldi, 1943, p. 120, cat. 148, làm. 63.12; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 76, làm. 26.9; Íd., 1990, p. 193, làm. 214.8.
410 d.C., segons Alföldi.
89. Contorniat.
- BALSAMIVS.
- Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 15, làm. 5.2; Íd., 1990, p. 188.
Final s. IV d.C.?
90. Contorniats.
- BALSAMIVS.
- Alföldi, 1943, núm. 72 i 72a, p. 122, núm. 172, p. 136, làm. 18. 7 i 8; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 101. 1 a 9, làm. 32. 4 a 12; Íd., 1990, p. 188.
356-395 d.C., segons Alföldi.

91. Contorniats.

BALSAMIVS.

Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 289. 1 i 2, làm. 121. 5 i 6; Íd., 1990, p. 188.

Final s. IV d.C.?

92. Contorniats.

Lectures dubtoes: BEATVS o PREATVS ?

Alföldi, 1943, cat. 271, làm. 32.11; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 346. 1 i 2, làm. 141. 4 i 5; Íd., 1990, pp. 188 i 193.
356-394 d.C., segons Alföldi.

93. Contorniat.

BOTRICALES.

Nom de cavall dubtós: ETERNVS.

Alföldi, 1943, cat. 559, làm. 59.11; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 638, làm. 204.9.

Final s. IV inici s. V d.C.?

94. Contorniat procedent de *Treveri*.

BOTROCALE.

Alföldi, 1943, núm. 551, làm. 59.3; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 635, làm. 204.6.

Final s. IV inici s. V d.C.?

95. Contorniat.

CL[...]ET[...].

Alföldi, 1943, cat. 563, làm. 64; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 656, làm. 206.7; Íd., 1990, p. 196.

Final s. IV inici s. V d.C.?

96. Contorniat.

CONSVL.

Alföldi, 1943, cat. 557, làm. 59.9; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 669, làm. 207.1; Íd. 1990, p. 193.

Final s. IV inici s. V d.C.?

97. Contorniat.
CVPIDO.
Alföldi, 1943, cat. 542, lám. 54.13; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 621, lám. 202.8; Íd. 1990, p. 193.
395-410 d.C., segons Alföldi.
98. Contorniat.
CVPIDO.
Alföldi, 1943, cat. 446, lám. 49.5; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 553, lám. 21.12; Íd. 1990, p. 193.
395-410 d.C., segons Alföldi.
99. Contorniat.
a- BOTROCALES.
b- CVPIDO.
Alföldi, 1943, cat. 556, lám. 59.8; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 641, lám. 205.2; Íd. 1990, p. 193, núm. 641.
Final s. IV d.C.
100. Contorniats.
ΔΙΑΠΡΕΠΩΝ.
Alföldi, 1943, cat. 9, lám. 22.2; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 13, 1 i 2, lám. 4. 7 i 8; Íd., 1990, p. 196.
356-394 d.C., segons Alföldi.
101. Contorniat.
ΔΙΑΠΡΕΠΩΝ.
Alföldi, 1943, cat. 57, lám. 22.3; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 82, lám. 27.8; Íd., 1990, p. 196.
356-394 d.C., segons Alföldi.
102. Contorniat.
ΔΙΑΠΡΕΠΩΝ.
Alföldi, 1943, cat. 152, lám. 29.3; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 187, lám. 69.4; Íd. 1990, p. 196.
356-394 d.C., segons Alföldi.

103. Contorniats.

DOMENATOR.

Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 43, làm. 15.10.

Inici s. v d.C.

104. Contorniat.

DOMENATOR.

Alföldi, 1943, cat. 375, p. 120, làm. 62.6; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 44, làm. 15.11.

410 d.C., segons Alföldi.

105. Contorniat.

DOMENATOR.

Alföldi, 1943, cat. 381, làm. 72.6; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 377 i 377a, làm. 157. 3 i 4.

Inici s. v d.C.

106. Contorniat.

EPERN[...]

Alföldi, 1943, cat. 568, làm. 60.6; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 645, làm. 205.6; Íd., 1990, p. 193.

Final s. IV inici v d.C.?

107. Contorniat.

EVTHVMIVS.

Alföldi, 1943, cat. 437, làm. 35.11; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 447, làm. 185.6.

356-394 d.C., segons Alföldi.

108. Contorniat.

FEROBOLS.

Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 524, làm. 16.9; Íd., 1990, p. 194.

Final s. IV inici v d.C.?

109. Contorniat.

a- PANOPTIS.

b- FOEBVS.

Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 629, làm. 203.9; Íd., 1990, p. 194.
 Final s. IV inici v d.C.?

110. Contorniat.

AVRORA.

Alföldi i Alföldi, 1990, làm. 225.4.

Final s. IV inici v d.C.?

111. Contorniat.

FYLOBACV.

Alföldi, 1943, cat. 538, làm. 55.2; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 626.2, làm. 203.5; Íd., 1990, p. 194.

Final s. IV inici v d.C.?

112. Contorniat.

HELIODROMVS.

Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 639, làm. 204.10; Íd., 1990, p. 194.

Final s. IV inici v d.C.?

113. Contorniat.

HELIOS.

Alföldi i Alföldi, 1990, núm. 675, làm. 225.3 i p. 194.

Final s. IV inici v d.C.?

114. Contorniat.

HERACLES.

Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 648, làm. 205.9; Íd., 1990, p. 194.

Final s. IV inici v d.C.?

115. Contorniat.

INCLITVS.

Alföldi, 1943, cat. 567, làm. 61.4; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 649, làm. 205.10; Íd., 1990, p. 194.

Final s. IV inici v d.C.?

116. Contorniats.

INVNDATOR i PENNA.

Alföldi, 1943, núm. 146, cat. 405, p. 120, làm. 63. 3 i 4, 65.9;

Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 450, 1 a 9, làm. 186. 1 a 9; Íd., 1990, pp. 194-195.

410 d.C., segons Alföldi.

117. Contorniat.

INVNDATOR i PENNA.

Alföldi, 1943, cat. 406, làm. 63. 8; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 453, làm. 187.2; Íd., 1990, pp. 194-195.

410 d.C., segons Alföldi.

118. Contorniats.

MIRANDVS.

Alföldi, 1943, làm. 40.10 i 65.8; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 232, 1 a 3, làm. 94. 6 a 8; Íd., 1990, p. 194-195.

410 d.C., segons Alföldi.

119. Contorniat.

NICOMEDIS.

Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 631, làm. 204. 2; Íd., 1990, p. 195.
Final s. IV inici v d.C.?

120. Contorniat.

NICOMEDIS.

Alföldi, 1943, cat. 549, làm. 59.1; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 636, làm. 204.7; Íd., 1990, p. 195.

Final s. IV inici v d.C.?

121. Contorniat.

NITIDO.

Alföldi i Alföldi, 1990, núm. 676, làm. 225.6, pp. 189, 195 i 202.
Final s. IV inici v d.C.?

122. Contorniat.

PEGASVS.

Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 564, làm. 99.10; Íd. 1990, p. 195.
Final s. IV inici v d.C.?

123. Contorniats.

POLYSTEFANVS.

Alfoldi, 1943, p. 121, núm. 165, làm. 32. 9 i 10, cat. 270; Alfoldi i Alfoldi, 1976, núm. 345. 1 a 18, làm. 139. 10 a 12, 140. 1 a 12, 141. 1 a 3; Íd., 1990, pp. 190 i 202 nota 22.
356-395 d.C., segons Alfoldi.

124. Contorniat.

POLYSTEFANVS.

Alfoldi, 1943, cat. 573, làm. 60.8; Alfoldi i Alfoldi, 1976, núm. 665, làm. 207.6; Íd., 1990, p. 195.
Final s. iv d.C.?

125. Contorniat.

RASINICVS.

Alfoldi, 1943, cat. 486, làm. 52., núm. 521.1, 54. 11 i 12; Alfoldi i Alfoldi, 1976, núm. 563, 1 i 2, làm. 99. 8 i 9; Íd., 1990, p. 195.
395-410 d.C., segons Alfoldi.

126. Contorniat.

Nom de cavall dubtós: **ROSCIVS.**

Alfoldi, 1943, núm. 491, làm. 54.5; Alfoldi i Alfoldi, 1976, núm. 579, làm. 101.2; Íd., 1990, p. 195.
395-410 d.C., segons Alfoldi.

127. Contorniat.

Nom de cavall dubtós: **ROSCIVS.**

Alfoldi, 1943, cat. 489, làm. 54.3; Alfoldi i Alfoldi, 1976, núm. 579, làm. 101.3; Íd., 1990, p. 190.
395-410 d.C., segons Alfoldi.

128. Contorniat.

SERACVSVS.

Alfoldi, 1943, cat. 561, làm. 60. 1 i 2; Alfoldi i Alfoldi, 1976, núm. 646, làm. 205.7; Íd., 1990, p. 195.
Inici s. v d.C.?

129. Contorniat.

TALVS.

Alfoldi, 1943, cat. 565, làm. 61.3; Alfoldi i Alfoldi, 1976, núm.

642, làm. 205.3; Íd., 1990, p. 195.

Final s. IV inici v d.C.?

130. Contorniat.

Nom de cavall dubtós: TIMENDVS.

Alföldi, 1943, núm. 553, làm. 59.6; Alföldi i Alföldi, 1976, núm.

632, làm. 204.3; Íd., 1990, p. 196.

Final s. IV inici v d.C.?

131. Contorniat.

Nom de cavall dubtós: TIMENDVS.

Alföldi, 1943, cat. 554, làm. 59.6; Alföldi i Alföldi, 1976, núm.

633, làm. 204.4; Íd., 1990, p. 196.

Final s. IV inici v d.C.?

132. Contorniat.

TVRRENIVS.

Alföldi, 1943, cat. 72, làm. 18. 3 i 4; Alföldi i Alföldi, 1976, núm.

100, làm. 32.3; Íd. 1990, p. 191.

356-394 d.C., segons Alföldi.

133. Contorniat.

TVRRENIVS.

Alföldi, 1943, cat. 75, làm. 18. 1 i 2; Alföldi i Alföldi, 1976, núm.

105, 1 i 2, làm. 33. 9 i 10; Íd. 1990, p. 191.

356-394 d.C., segons Alföldi.

134. Contorniat.

TVRRENIVS.

Alföldi, 1943, cat. 227, làm. 16.6; Alföldi i Alföldi, 1976, núm.

288, làm. 121.4; Íd., 1990, p. 191.

356-394 d.C., segons Alföldi.

135. Contorniat.

TVRRENIVS.

Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 242a, làm. 183.9; Íd. 1990, p. 191.

356-394 d.C.?

136. Contorniat.

[--]NCIATOR.

Alföldi, 1943, p. 120, núm. 148, cat. 433, làm. 63.12; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 76, làm. 26.9; Salomonson, 1965, p. 83. 410 d.C., segons Alföldi.

137. Contorniat.

[C]VPIDO.

Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 620, làm. 202.7.

Inici s. v d.C.?

138. Contorniat.

CHYSOPOLVS.

Robert, 1887, p. 51, làm. 5.4; Alföldi i Alföldi, 1976, núm. 114.2, làm. 38.10.

Final s. IV inici v d.C.?

139. Contorniat.

Nom de cavall dubtós: FAVSTINV.

Alföldi i Alföldi 1976, núm. 445, làm. 185.4; Íd. 1990, p. 189.

Final s. IV inici v d.C.?

140. Contorniat.

Nom de cavall dubtós: IOHANNES.

Alföldi i Alföldi 1976, núm. 446, làm. 185.5; Íd. 1990, p. 190.

Final s. IV inici v d.C.?

TESSERAE DE PLOM

141. *Tessera* de plom trobada a Roma.

CAN/ACIS.

CIL VIII, 1, 2509; Rostovzev, 1903, pp. 99 i 405, núm. 816; Audollent, 1904, núm. 239, l. 20, pp. 318-320.

142. *Tessera* de plom trobada a Roma.

DIC.

Rostovzev, 1903, núm. 818, p. 405.

143. *Tessera de plom* trobada a Roma.
EYS.
Rostovzev, 1903, núm. 819, pp. 99 i 405, làm. 5.44.
144. *Tessera de plom* trobada a Roma.
FLA.
Rostovzev, 1903, núm. 820, p. 99.
145. *Tessera de plom* trobada a Roma.
HEL/PIS.
Rostovzev, 1903, núm. 821, p. 99.
146. *Tessera de plom* trobada a Roma.
HILA.
Rostovzev, 1903, núm. 822, fig. 70, p. 99.
147. *Tessera de plom* trobada a Roma.
PAC.
Rostovzev, 1903, núm. 823, p. 405.
148. *Tessera de plom* trobada a Roma.
PHO.
Rostovzev, 1903, núm. 824, p. 100, fig. 71.
149. *Tessera de plom* trobada a Roma.
ROMV/LVS.
Rostovzev, 1903, núm. 825, p. 405.
150. *Tessera de plom* trobada a Roma.
RVS/TIC.
Rostovzev, 1903, núm. 826 i p. 100.
151. *Tessera de plom* trobada a Roma.
SACR/ATVS.
Rostovzev, 1903, núm. 827, pp. 100 i 405, làm. 5.45.

152. *Tessera* de plom trobada a Roma.
TYRANIS.
 Rostovzev, 1903, núm. 828, p. 100, fig. 72.
153. *Tessera* de plom trobada a Roma.
VENVST.
 Rostovzev, 1903, núm. 829, p. 100, fig. 73.

CERÀMICA

154. Lluerna trobada a Roma.
 Nom de cavall dubtós: ACTRACLE.
CIL XV, 6253, p. 792.
155. Lluerna trobada a Roma.
 Nom de cavall dubtós: AXOLMVS.
CIL XV, 6255, p. 792.
156. Lluerna trobada a Roma.
ANICETVS.
CIL X, 8053, núm. 10.
157. Lluerna trobada a Roma.
 Nom de cavall dubtós: AQ(u)ILO.
CIL XV, 6258.
158. Lluerna trobada a Roma.
A[E]RIPES.
 Nom de cavall dubtós: AQVILO.
CIL XV, 6251.
159. Lluerna trobada a Roma.
 Nom de cavall dubtós: AQVILO.
CIL XV, 6254, p. 792; Salomonson, 1965, p. 83.
160. Lluerna trobada a Roma.
CORACI.

CIL XV, 6250.

Lectures errònies: CORACIVS.

161. Lluerna trobada a una necròpolis d'*Hadrumentum*.

EXSORIENS.

CIL VIII, 22644, 11.

162. Lluerna.

Nom de cavall dubtós: GLAVCE.

CIL X, 8072, 20.

163. Lluerna trobada a Roma.

Nom de cavall dubtós: INCITATI.

CIL XV, 6256.

164. Lluerna trobada a Roma.

Nom de cavall dubtós: INCITATVS.

CIL XV, 6257.

165. Lluerna.

Nom de cavall dubtós: MENESTER.

CIL X, 8053, 134.

166. Lluerna trobada a Roma.

Nom de cavall dubtós: PRISCIAN.

CIL XV, 6252.

167. Lluerna trobada a Mèrida. (Làm. XV)

VICTOR.

Inèdita. Museu Nacional d'Art Romà, Mèrida.

168. Terra Sigillata Hispànica, forma Drag. 37, trobada a Clunia, (Peñalba de Castro, Burgos).

Nom de cavall dubtós: PROFVGVS.

Palol i Vilella, 1987, núm. G-18, p. 159.

S. III-V d.C.

169. Fragment de pàtera trobat a la zona de Roma.

COMATV i DA[--].

CIL XV, 6065; Gamurrini, 1880, núm. 919.

S. vi de Roma, segons Fabretti(?).

170. Lluerna.

Nom de cavall dubtós: ROMA.

Walters 1914, núm. 788, làm. 23.

171. Lluerna, Roma.

Nom de cavall dubtós: CALLIO.

CIL XV, 6259.

172. Medalló de ceràmica.

MASVE[--]

Desbat, p. 80, fig. 5.

S. II d.C., segons Desbat; a revisar.

DOCUMENTS ARQUEOLÒGICS DIVERSOS

173. Gemma de procedència desconeguda.

TIBER/IS.

Toynbee, 1948, p. 33, làm. 6, fig. 16.

174. Gemma de procedència desconeguda.

BIKTOR.

King, 1885, p. 113; Salomonson, 1965, p. 83.

175. Fre de cavall en bronze trobat a *Hispania*, segurament de la *Baetica*.

TAGVS.

Palol, 1960, pp. 221 i 223 nota 8; Balil, 1962, p. 335; Lucas, 1986-87, p. 228; Darder i Ripoll, 1989, p. 50.

S. IV d.C.

176. Botella rodona d'os de procedència desconeguda.

CAPRIA.

Steiner, 1939, núm. 13; Bös, 1955-56, p. 183; Salomonson, 1965, p. 83.

INSCRIPCIONS

177. Inscripció honorífica procedent de Roma.

ABASC (l. 14), ACCE[–] (l. 26), ADVOLA (l. 8), AEGYPT (l. 5), AETHER (l. 19), AIACE (l. 18), ALCIMO (l. 23), ANDRE (l. 11), ANDREM (l. 15), AQVIL (l. 20), AQVILA (l. 18), AQVILA (l. 25), AQVILA (l. 44), AQVILIN (l. 6), ARACINTHO (l. 36), ARACIN[–] (l. 15), ARANIO (l. 7), ARCAD (l. 15), ARGO (l. 21), ARIONE (l. 7), ASTE[–] (l. 10), BAETIC (l. 19), BALLIST (l. 14), BALLIST (l. 22), BALLIST (l. 26), BALLISTA (l. 27), BARB (l. 4), BI[–] (l. 8), CALI[–] (l. 13), CALLID (l. 5), CALLID (l. 25), CALLIDR (l. 44), CALLID[–] (l. 16), CAMM[...] (l. 20), CANDID (l. 13), CATTA (l. 12), CIRRATO (l. 10), CIRRATO (l. 45), COTYNO (l. 8), DAEDAL (l. 21), DAN[–] (l. 13), DA[–] (l. 25), DELICAT (l. 12), DRAVCO (l. 6), DROMO (l. 9), EVTONO (l. 7), EVTONO (l. 14), EXACT (l. 8), EXCELL[–] (l. 14), GAETVL (l. 22), GLAPHY (l. 21), GLAPHYRO (l. 34), HELIO (l. 8), HELIO (l. 5), HILARO (l. 4), HILARO (l. 4), HILARO (l. 25), HILAR[–] (l. 23), HIRPIN (l. 9), HISTR (l. 52), INGEN (l. 20), INNOCE (l. 23), LATI[–] (l. 9), LVCIN (l. 12), LVPO (l. 11), LVPO (l. 16), LVPO (l. 18), MACVL (l. 5), MELISS (l. 11), MEMNO (l. 23), OSS[–] (l. 11), PALMAT (l. 10), PALVMB (l. 19), PANHORM (l. 26), PARATO (l. 13), PARDO (l. 16), PASSER (l. 10), PASSER (l. 11), PASSER (l. 52), PECVL[–] (l. 21), PEGASO (l. 6), PEGASO (l. 7), PISTO (l. 9), PVGIO (l. 10), PVGIO (l. 13), PVRPVRIONE (l. 35), PYRALL (l. 15), RAPACE (l. 18), ROMAN (l. 12), ROMVLO (l. 17), ROMVLO (l. 17), ROMVLO (l. 20), SAGITT (l. 17), SICA (l. 9), SILVAN (l. 13), SIL[–] (l. 7), SPICVLO (l. 16), THELO (l. 6), VER[–] (l. 27), VICTORE (l. 22), VICTO[–] (l. 4), ZMARAGD (l. 5), [...]CVL[–] (l. 27), [...]NIPPO (l. 4), [–]JVILA (l. 46).

Lectures dubtoses: CALIDVS (l. 13).

Lectures errònies: ATACTE.

CIL VI, 10053, 33937 i 37834; Friedlaender, 1875, pp. 3 i 4.

El número de línies respon a *CIL VI*, 37834.

95-110 d.C.; 120 d.C. Gordon 173A.

178. Inscripció honorífico-commemorativa procedent de Roma.

ACCEPTORE (l. 20), ACEREO (l. 23), ADSERTORE (l. 4),

ADSSERTORE (l. 4), ADSSERTORE (l. 14), AEGYPTO (l. 15), AMORE (l. 22), ARISTA (l. 16), ARMATO (l. 4), AVNARA (l. 14), BARBARO (l. 12), BARBARO (l. 15), BVBALO (l. 3), CALLIDROMO (l. 17), CALLINICO (l. 18), CALLINICO (l. 20), CELTIBERO (l. 24), CENTAVRO (l. 17), CHRYSIPPO (l. 20), CIRRATO (l. 17), CIRRATO (l. 13), COTYNO (l. 14), COTYNO (l. 16), COTYNO (l. 18), CVPIDINE (l. 9), DECORATO (l. 1), DECORATO (l. 21), DELICATO (l. 10), DELICATO (l. 11), DERECTORE (l. 5), DOMITIO (l. 25), DRAVCO (l. 4), EMINENTE (l. 18), EXSORIENTE (l. 9), FASTIDIOSO (l. 6), FELICE (l. 11), FELICISSIMO (l. 8), FLORIDO (l. 7), FLORIDO (l. 11), FRVEND (l. 8), FRVGIFERO (l. 9), GARRVLO (l. 25), GELOTE (l. 23), GEMMVLA (l. 13), GENTILE (l. 10), HEDERATO (l. 12), HILARO (l. 6), HILARO (l. 10), INCLYTO (l. 24), INDO (l. 19), INGENVO (l. 25), IVVENE (l. 9), LATINO (l. 25), LATRONE (l. 11), LIBERO (l. 6), LICENTIA (l. 24), LICENTIOSO (l. 15), LVCIDO (l. 9), LVCIDO (l. 10), LVCIDO (l. 17), LVPERCO (l. 24), LYBIO (l. 13), MAVRO (l. 18), MVRINO (l. 7), MVRINO (l. 21), MVRRA (l. 16), MVRRA (l. 18), MYSTICO (l. 23), NICOLAO (l. 23), NITIDO (l. 1), NITIDO (l. 16), NITIDO (l. 16), NOBILE (l. 21), NORICO (l. 23), NOTATO (l. 19), OCEANO (l. 16), PALLADIO (l. 20), PALMATO (l. 24), PARATO (l. 22), PASSARINO (l. 2), PATRONO (l. 10), PECVLIARE (l. 8), PERDICE (l. 23), PETVLANTE (l. 7), PHAEDRO (l. 22), POLYNICEN (l. 3), POMPEIANO (l. 3), POMPEIANO (l. 6), POMPEIANO (l. 15), PONTIFICE (l. 14), PRAESIDIO (l. 13), PVGIONE (l. 2), PVGIONE (l. 5), PVRPVRIONE (l. 12), RAPTORE (l. 2), REGALE (l. 20), ROMANO (l. 2), ROMVLA (l. 21), ROMVLO (l. 3), SAECLARE (l. 7), SANCTO (l. 10), SIGNIFERO (l. 13), SIRICO (l. 22), SVPERBO (l. 3), SVPERBO (l. 12), TIBERE (l. 8), TVSCO (l. 1), TYRRHENO (l. 9), TYRRHENO (l. 14), VALENTINO (l. 5), VALENTINO (l. 6), VALENTINO (l. 11), VALENTINO (l. 17), VASTATORE (l. 5), VICTORE (l. 8), VICTORE (l. 12), VIRILE (l. 2), VIRILE (l. 12), VIRILE (l. 19).

CIL VI, 10056; Friedlaender, 1875, p. 3 i 4.

Segona meitat s. II d.C. (vid. *Derector*).

Vid. AQVIL, FAVST, LEON, MARC, OLYMP i REBVR a la llista de noms que no són de cavalls circencs.

179. Inscriptió funerària en marbre de l'auriga *Scorpus*, procedent de Roma.
PEGASVS, ELATES, ANDRAEMO i COTYNVS.
CIL VI, 10052.
 Fi s. i d.C. (per l'auriga *Scorpus*).
180. Inscriptió funerària de l'auriga lusità Diocles, trobada a Roma.
ABIGEIO (l. 17, 22, 25, 27), **BVBALO** (l. 26), **COTYNO** (l. 16, 27), **GALATA** (l. 27), **LVCIDO** (l. 17, 18, 25, 27), **PARATO** (l. 17), **POMPEIANO** (l. 16, 18, 25, 27), **TVSCO** (l. 18) i **VICTORE** (l. 20).
CIL VI, 10048.
 122-131 d.C. (per consolats).
181. Inscriptió funerària de l'auriga Crescens, trobada a Roma a la «Via Pacis».
ACCEP/TORE (l. 9-10), **COTYNO** (l. 10), **CIRClO** (l. 9) i **DELICATO** (l. 10).
CIL VI, 10052.
 115-124 d.C. (per consolats).
182. Inscriptió funerària en marbre, extreta de la torre esquerra de la «Porta Populis», de Roma.
[PA]LMATVS, SPHODRIA i COSSVPHVS.
CIL VI, 33954; Visconti, 1881, làms. 8-9.7.
 Al mateix espai que ocupa l'última *V* de *Cossuphus* hi ha inscrita una *o* que medeix d'alçada la meitat de les altres lletres.
183. Inscriptió funerària en marbre, trobada fora de la «Porta Salaria», de Roma.
BASILISCO (l. 5), **RVSTICO** (l. 5), **HISTRO** (l. 7) i **CORACE** (l. 7).
CIL VI, 37836.
 95-110 d.C. (per consolats).
184. Inscriptió funerària en pedra calcària, trobada a la «Via Cesarotti», a Pàdua.
AEGYPTO (l. 1).
 Ghislanzoni, 1931, p. 155, fig. 12.

La *a* i la *e* formen un nexe.
S. I-II d.C.?

185. Inscriptió funerària de T.F. Abascantus en marbre, trobada a Roma.
INGENVO, ADMETO, PASSERINO i ATMETO.
CIL VI, 8628.
 Fi s. I d.C. (per l'auriga *Scorpus*; el seu nom està inscrit al costat de la imatge de l'auriga).
186. Inscriptió funerària d'un cavall, trobada a Roma (?).
 Nom de cavall dubtós: **SELMONI**.
 Barbieri, 1982, p. 123, núm. 57, làm. 52.
187. Inscriptió funerària en marbre, trobada a Roma (*Aquam Virginem*).
AQVILO i HIRPINVS (l. 1).
CIL VI, 10069.
188. Inscriptió en marbre, trobada al *Funus Tor Marancia* a Roma.
BARBATVS i CERMARVS.
CIL VI, 10079.
189. Fragments d'una inscripció monumental de l'auriga Gutta, trobats a la «Via Flaminia» de Roma.
GERMINATORE (a, l. 4), **SILVANO** (a, l. 5), **NITID** (a, l. 6), **SAXONE** (a, l. 7), **DANAO** (c, l. 5), **OCEANO** (c, l. 6), **VICTORE** (c, l. 7) i **VINDICE** (c, l. 8).
CIL VI, 10047.
190. Sarcòfag amb inscripcions, trobat a Roma; actualment a la Galeria Uffici, Florència.
LIBYO, IVBILATORE, DICAEOSVNE i EVGRAMMO.
CIL VI, 10080 = 33941; Alföldi i Alföldi, 1990, làm. 263. 2 a 5.
191. Inscriptió (*pars orientis*).
EVTHYDICVS.
CIG 6311.

192. Fragment d'un disc de marbre, trobat a Cartago.
LATINV.
CIL VIII, 24673; Gauckler, 1899, p. CLXII; Id., 1901, núm. 1156.
193. *Graffiti* esgrafiats sobre l'orchestra del Teatre d'Itàlica.
 Noms de cavalls dubtosos: FILOCOTVS i MARCIANVS.
Canto 1986, p. 50.

DEFIXIONES

La cronologia d'aquests documents és força controvertida i difícilment esclaridora, sobretot per l'escassa informació historiogràfica en el moment de la troballa, pel que fa a aquelles que foren trobades a principi de segle XIX. Les aparegudes recentment a Cartago (publicades per Jordan 1985) ofereixen un context arqueològic més tancat, permetent a Jordan proposar una data aproximativa al voltant del 400 d.C., amb reserves. Per similituds amb les *defixiones* publicades per Audollent, cal, com a mínim, replantejar-se la cronologia proposada per aquest que les situava entre els s. II i III d.C.

194. *Defixio* trobada a Roma. *Sethianorum tabella.* (Làm. XVI.1)
 ΑΚΗ/|Α]ΕΥΣ (l. 32-33), ΑΠΟΛΕΙΟΣ (l. 33), ΑΥΡΕΟΣ (l. 29),
 ΑΥΡΕΟΣ (l. 32), ΒΑΒΥΛΩΝΙΟΣ (l. 30), ΕΥΠΟΛΟΣ (l. 28),
 ΚΟΠΙΔΩΝ (l. 32), [Λ]ΑΩΜΕΔΩΝ (l. 27), ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗ (l. 29),
 ΟΥΡΑΝΙΟΣ (l. 30), ΦΟΝΤΑΝΟΣ (l. 28), ΠΟΛΥΙΔΟΣ (l. 31),
 ΣΑΓΗΤΑ (l. 31).
 Audollent, 1904, núm. 159; *Inscriptiones res Romana pertinentes*, núm. 116.
195. *Defixio* trobada a Roma. *Sethianorum tabella.*
 ΑΔΡΙΑ (l. 81), ΑΚΗΛΛΕΤΟΥΣ (l. 11), ΑΠΟΛΛ[---] (l. 11), ΑΥΔΑΣ
 (l. 81), ΑΥΡΕΟΣ (l. 8), ΒΑΒΥΛΩΝΙΟΣ (l. 9), Β[ΑΒ]ΥΛ[Ω]Ν[ΙΟΣ]·
 (l. 81), Ε[Ι]Λ[ΕΙΟ]Δ[ΡΟ]-/ ΜΟΝ (l. 5-6), ΕΙΛΕΙΟΔΡΟΜΟΣ (l. 82),
 ΕΙΠΟΝΙΚΟΝ (l. 6), ΕΥΠΟΛΟΝ (l. 7), ΙΟΥΔΕΞ (l. 5), ΚΟΠΙΔΩΝ
 (l. 10), ΛΑΩΜΕΔΟΝΤΑ (l. 6), ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗΝ (l. 7), ΟΡΣΑΤΟΣ
 (l. 82), ΟΥΡ[ΑΝΙΟΝ] (l. 9), ΦΟΙΒΟΣ (l. 79) i ΦΟΡΦΟΡΕΟΝ (l. 79),
 ΠΟΛΥ[..]ΦΟ[---] (l. 79), ΠΟΝΤΑΝΟΣ (l. 7), ΣΑΓΗΤΑ (l. 10), ΣΩΛ
 (l. 6).
 Audollent, 1904, núm. 160.

196. *Defixio* trobada a Roma. *Sethianorum tabella.*

ΑΥΡΕΟΣ (l. 63), ΑΧΙΛΛΕΥΣ (l. 68), [ΒΑΒΥΛ]ΩΝΙΟΣ (l. 65), ΕΙΛΕΙΟΔΡΟΜΟΣ (l. 59), ΕΥΠΟΛΟΝ (l. 62), ΗΠΟΝΙΚΟΣ (l. 60), ΙΟΥΔΗ (l. 59), ΚΟΠΙΔΩΝ (l. 66), ΛΑΩΜΕΔΩΝ (l. 61), ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗΝ (l. 63), ΟΥΡΑΝΙΟΣ (l. 65), ΦΟΝΤΑΝΟΝ (l. 61), ΠΟΛΥΙΔΗΣ (l. 66), ΣΑΓΗΤΑΝ (l. 66), ΣΩΛ (l. 60), [...]ΑΠΟ[.] (l. 59), [...]ΚΟΣ (l. 67) i [...]ΣΟΥΣ (l. 68).

Audollent, 1904, núm. 161.

197. *Defixio* trobada a Roma. *Sethianorum tabella.*

ΑΚΗΛΛΕΥΣ (l. 50), ΑΥΡΕΟΣ (l. 47), ΒΑΒΥΛΩΝΙΟΣ (l. 48), [Β]ΑΒΥΛΩΝΙΟΣ (l. 74), [ΕΙ]Α[ΕΙ]ΟΔΡΟΜΟΣ (l. 44), ΕΙΛΕΙΟ ΔΡΟΜΟΣ (l. 74), ΕΥΠΟΛΟΣ (l. 46), [Η]ΠΟΝΙΚ]ΟΣ (l. 45), [ΙΟΥ]Δ[Η]Ξ (l. 44), ΛΑΩΜΕΔΩΝ (l. 45), ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗ (l. 46), ΟΥΡΑΝΙΟΣ (l. 48), [ΦΟΝ]/Τ[ΑΝ]ΟΣ (l. 45-46), ΣΑΓΗΤΑ (l. 49), ΣΩΛ (l. 45).

Audollent, 1904, núm. 165.

198. *Defixio* trobada a Cartago *in sepulcreto officialium imperatorum.*

ADAVTVS (l. 4), BOR[Y]STENES (l. 1-2), EFORNIANVS (l. 5), [G]L[O]RIOSA (l. 1), IANVARIVS (l. 2), PRIMITIVOS (l. 4-5), ROMANVS (l. 3), R[.]GA[...] (l. 1), VIT[A]LIS (l. 2-3) i VRB[A]N[VS] (l. 5).

Lectures dubtozes: FLORIANVS (l. 5), ROGATVS (l. 1).

Audollent, 1904, núm. 232; *Eph. Epigr.*, V, 456; *CIL* VIII, 12504 (dibuix de Delattre).

199, 201, 203, 205, 206, 207 i 208. *Defixiones* trobades a Bir-el-Djebhana (Cartago) *ex uno sepulcrorum familiae imperatoriae*, totes juntes.

199. *Defixio* trobada a Bir-el-Djebhana (Cartago) *ex uno sepulcrorum familiae imperatoriae*. (Lám. XVI.2)

AMAZONIVS (l. 19), ANIMTOR (l. 13), AQVILA (l. 17), ARMINIVS (l. 7), ATONITVS (l. 12), AVGVR (l. 9), [B]ERONICA (l. 13), BLADVS (l. 14), CASTALIVS (l. 9), CRYSIPHVS (l. 15-16), EVGINIS (l. 12), GELOS (l. 10), IGNEVS (l. 3), IMBER (l. 20), INPVLSATOR (l. 8), LICI[V]S (l. 18), MARTIVS (l. 5), OMNIPOT[E]NS (l. 16), PIROPV (l. 11), RAPIDVS (l. 6), SIDEREVS (l. 2, 11), SIDONIVS

(l. 15), TVRINVS (l. 4), VOLENS (l. 10) i [...]NATOR (l. 6), [...]RENALIVS (l. 5), [...]VPERVS (l. 8).

Audollent, 1904, núm. 233; *CIL VIII*, 12504 (dibuix de Delattre).
Vid. MELA a la llista de noms que no són de cavalls circens.

200. *Defixio* trobada a Cartago, *in quodam sepulcro officialium imperatorum.*
 ΑΓΙΑΕ (l. 11, 38), ΑΜΟΡΕ (l. 8, 34), ΑΡΜΕΝΙΟΝ (l. 8, 34),
 ΔΑΡΔΑΝΟΝ (l. 12, 40), ΔΑΡΕΙΟΝ (l. 11, 38), ΔΗΡΕΙΣΩΡΕ (l. 8,
 34), ΕΙΝΑΞΟΝ (l. 12, 40), [IMBOY]TP[OYM] (l. 10), IMBOYTPIOYM
 (l. 36), ΚΟΥΠΕΙΔΙΝΕ (l. 11, 38), ΛΙ/ΚΟΝ (l. 10, 36-37), ΝΙΜΒΟΝ
 (l. 8, 34), ΟΥΙΚΤΩΡΕ (l. 8, 9, 33-34, 36), ΟΥΙΡΕΙΑΕ (l. 9, 35),
 ΟΥΙΤΤΑΤΟΝ (l. 7, 34), ΠΑΡΑΤΟΝ (l. 9, 36), ΠΑΡΔΟΝ (l. 12,
 40), ΦΛΟΡΙΔΟΝ (l. 12, 40), ΦΟΝΕΙΚΕ (l. 10, 36), ΦΟΥΛΓΙΔΟΝ
 (l. 13, 41), ΠΟΥΓΙΩΝΕ (l. 11, 39), ΠΡΑΙΚΛΑΡΟΝ (l. 8-9, 34-35),
 ΠΡΕΤΙΩΣΟΝ (l. 11-12, 39), ΠΡΟΦΙΚΙΟΝ (l. 13), ΠΡΟΥΝΙΚΟΝ (l.
 12, 39), ΣΕΡΟΥΑΤΟΝ (l. 13, 41) i TYPION (l. 8).
 Nom de cavall dubtós: ΤΕΤΡΑΠΛΑ (l. 9, 35).
 Audollent, 1904, núm. 234.
201. *Defixio* trobada a Bir-el-Djebana (Cartago) *ex uno sepulcrorum
 familiae imperatoriaie.*
 ΑΡΒΟΥΣΤΟΝ (l. 7, 25), ATE[.]P[...]N (l. 24), A[MA]T[O]PE (l. 8),
 ΕΡΥΘΡΑΙΟΝ (l. 7), INΔ[O]/MITON (l. 8-9), ΚΟΡΙΝΘΟΝ (l. 27),
 ΛΥΝ/ΚΑΙΟΝ (l. 23-24), ΟΥΑΔΕΝΤΕ (l. 8, 26-27), ΠΑΡΑΣΣΙΤΟΝ
 (l. 7), ΠΑΡΑΤΟΝ (l. 7), ΠΑΡ[A]ΣΙΤΟΝ (l. 25-26), ΠΡ[.]Ε (l. 8),
 P[..]A[..] (l. 24), ΤΕΜΕΡΑΠΙΟ/N (l. 27-28), [.]ΑΟΥΔ[.]ΙΟΝ (l. 24)
 i [...]ΑΡΓΑΡΕ (l. 4).
 Audollent, 1904, núm. 235.
202. *Defixio* trobada a Cartago *in quodam sepulcro officialium imperatorum.*
 ΑΜΩΡΕ (l. 5), APB[O]YTON (l. 5), ΓΑΛΛΟΝ (l. 6) i ΦΡΟΥΓΥΦΕΡ/
 ON (l. 5-6).
 Audollent, 1904, núm. 236.
203. *Defixio* trobada a a Bir-el-Djebana (Cartago) *ex uno sepulcrorum
 familiae imperatoriaie.*
 ΑΙΖΙΟΠΕ (l. 8, 29), ΑΡΒΟΥΣΤΟΝ (l. 6, 25-26), AP[Γ]ΟΥΤΟΝ (l.
 7), ΑΡΓΟΥΤΟΝ (l. 28), ΒΛΑΝΔΟΝ (l. 5, 24), ΔΕΙ[Ο]ΥΙΤΕ (l. 5),
 ΔΕΙΟΥΙΤΕ (l. 25), ΔΗΡΕΙΣΩΡΕ (l. 7, 28), ΔΙΓΝΟΝ (l. 6, 27),

HM[INENTE] (l. 6), HMIN[E]N/TE (l. 26-27), ΕΥΦΡΑΤΗΝ (l. 8, 28-29), IMBPAION (l. 5, 24-25), [ΛΗΝ]ΩΝΕ (l. 7), ΛΗΝΩΝΕ (l. 27), ΛΟΥΕ (l. 5), [Α]ΛΟΥΕ (l. 24), ΜΑΡΙΣΚΟΝ (l. 5, 25), OPIENTE (l. 6, 25), ΠΑΙΖΟΝΤΕ (l. 7, 27), ΦΡΟΥΓΥΦΕΡΟΝ (l. 8, 28), ΠΡΑΙΚΛΑΡΟΝ (l. 8, 29), ΡΑΠΙΔΟΝ (l. 6, 25), ΣΑΝΤΟΝ (l. 8), ΣΑΝΚΤΟΝ (l. 29), ΣΕΡΟΥΑΤΟΝ (l. 5, 23-24), ΣΙΑΟΥΑΝΟΝ (l. 4, 24), ΧΡΥΣΑΣΠΙΝ (l. 7, 27) i ΖΕΦΥΡΟΝ (l. 5, 24).

Lectures errònies: MAVRISCVS.

Audollent, 1904, núm. 237; *CIL* VIII, 12508.

204. *Defixio* trobada a Bir-el-Djebdana (Cartago) *ex uno sepulcrorum familiae imperatoriaie*.

[ΑΓΙΑΕ] (l. 7), ΑΓΙΑΕ (l. 23), ΑΡΜΕΝΙΟΝ (l. 9, 26), ΔΑΡΔΑΝΟΝ (l. 7, 23), ΔΑΡΕΙΟΝ (l. 7, 22), ΔΗΡΕΙΣΩΡΕ (l. 9, 25), ΕΙΝΑ[X]ΟΝ (l. 7), ΕΙΝΑΞΟΝ (l. 24), ΟΥΙΚΤΩΡΕ (l. 9, 25-26), ΟΥΙΤΤΑΤΟΝ (l. 8, 25), ΠΑΡΔΟΝ (l. 7, 23), [ΠΟΥΓΙΩΝΕ (l. 7), ΠΟΥΓΙΩΝΕ (l. 23), ΠΡΕΤΙΩΣΟΝ (l. 7-8, 24) i ΠΡΟΥΝΙΚΟΝ (l. 8, 24).

Audollent, 1904, núm. 238.

205. *Defixio* trobada a Bir-el-Djebdana (Cartago) *ex uno sepulcrorum familiae imperatoriaie*.

ΑΓΙΑΕ (l. 6, 20), [ΑΙΓΥΠΤΟΝ] (l. 7), ΑΙΓΥΠΤΟΝ (l. 22), ΔΑΡΔΑΝΟΝ (l. 6), [ΔΑΡΔΑ]ΝΟΝ (l. 21), [ΔΑΡΕΙΟ]Ν (l. 5), ΔΑΡΕΙΟΝ (l. 20), ΕΙΝΑΞΟΝ (l. 6, 21), ΜΑΥΡΟΝ (l. 7, 22), ΝΙΜΒΟΝ (l. 7, 22), ΟΥΙΚΤΩΡΕ (l. 7, 22), ΠΑΡΔΟΝ (l. 6, 20), ΠΟΥΓΙΩΝΕ (l. 6), Π[ΟΥΓΙΩΝΕ] (l. 20), ΠΡΕΤΙΩΣΟΝ (l. 6-7, 21), ΠΡΩΦΙΚ[ΙΟΝ] (l. 7), ΠΡΩΦΙΚΙΟΝ (l. 22), ΠΡΟΥΝΙΚΟΝ (l. 7, 21) [ΤΙΝΓΕΙΤΑ]ΝΟΝ (l. 8) i ΤΙΝΓΕΙΤΑΝΟΝ (l. 23).

Audollent, 1904, núm. 239; *CIL* VIII, 12509.

206. *Defixio* trobada a Bir-el-Djebdana (Cartago) *ex uno sepulcrorum familiae imperatoriaie*.

ΑΓΙΑΕ (l. 5, 22), ΔΑΡΔΑΝΟΝ (l. 6, 23), ΔΑΡΕΙΟΝ (l. 5, 22), ΕΙΝΑΞΟΝ (l. 6, 23), ΚΟΥΠΕΙΔΙΝΕ (l. 5, 22), ΟΥΙΚΤΩΡΕ (l. 7, 24-25), ΠΑΡΔΟΝ (l. 6, 24), ΦΛΟΡΙΔΟΝ (l. 6, 23-24), ΦΟΥΛΓΙΔΟΝ (l. 7, 24), ΠΟΥΓΙΩΝΕ (l. 5, 22), ΠΡΕΤΙΩΣΟΝ (l. 5-6, 22), ΠΡΩΦΙΚΙΟΝ (l. 7, 25), ΠΡΟΥΝΙΚΟΝ (l. 6, 22-23) i ΣΕΡΟΥΑΤΟΝ (l. 6-7, 24).

Audollent, 1904, núm. 240; *CIL* VIII, 12510.

207. *Defixio* trobada a Bir-el-Djebbana (Cartago) *ex uno sepulcrorum familiae imperatoriaie.*

ΑΤΒΟΚΑΤΟΝ (l. 9, 20), ΒΑΙΑΝΟΥ (l. 10), ΒΑΙΑΝΟΝ (l. 22), ΒΟΥΒΑΛΟΝ (l. 9, 20-21), ΔΟΜΙΝΑΤΟΝ (l. 23), ΔΟΜΙΝΑΤΟΡΑ (l. 11), ΕΞΙΜΙΟΥ (l. 10), ΕΞΙΜΙΟΥΝ (l. 22), ΙΟΥΒΕΝΙΝ (l. 9, 20), ΛΑΥΡΙΑΤΟΝ (l. 21) i ΠΟΜΠΗΙΑΝΟΥ (l. 10), ΠΟΜΠΗΙΑΝΟΝ (l. 21).

Audollent, 1904, núm. 241; *CIL VIII*, 12511.

208. *Defixio* trobada a Bir-el-Djebbana (Cartago) *ex uno sepulcrorum familiae imperatoriaie.*

ΑΙΓΥΠΤΟΝ (l. 60), ΒΟΥΒΑΛΟΝ (l. 62-63), ΙΝΔΟΝ (l. 65), ΙΟΥΒΑΝ (l. 65), ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΟΝ (l. 61), ΛΑΜΠΑΔ[...] (l. 63), ΜΑΥΡΟΝ (l. 6364), ΟΥΑΛΕ[N]/ΤΕΙΝΟΝ (l. 63-64), ΠΑΛΜΑΤΟΝ (l. 66), ΣΟΥΠΕΡΒΟΝ (l. 67), ΧΡΙΣΑΣΠΙΝ (l. 65) i [.].ΗΙΟΝ (l. 67).

Nom de cavall dubtós: ΕΡΕΙΝΑ (l. 69).

Audollent, 1904, núm. 242.

209. *Defixio* trobada a Cartago a la zona de la «Fontaine aux mille amphores».

ΑΜΑΤΟΝ.

Audollent, 1930, lletra a, pp. 120-121; Jordan, 1985, núm. 138.

210. *Defixio* trobada a Cartago a la zona de la «Fontaine aux mille amphores».

ΕΥΑΝΑΕΡ (l. 7), ΓΑΝΓΗΣ (l. 6), ΟΛΟΧΡΥΣΟΣ (l. 6), ΠΑΤΡΙ[ΚΙΟΣ...] (l. 7), ΦΕΡΟΞ (l. 6) i Φ[ΟΙΒ]ΟΣ (l. 7), .

Audollent, 1930, lletra b, pp. 122-123; Jordan, 1985, núm. 139.

211. *Defixio* trobada a les excavacions del circ de Cartago, al *locus 6050* al costat del mur del *podium*, segurament moguda del seu lloc original a l'arena.

ΑΚΕΝΑΒΣΕ (a, l. 5), ΑΛΒΜΝΙΝΟ (a, l. 6), ΑΛΒΜΝΟ (c, l. 4), ΒΑΤΕΣ (a, l. 7), [ΒΑ]ΤΕΣ (c, l. 10), ΚΟΝΚΟΡΔΙΟ (a, l. 5, 7), [ΚΟΝΚΟΡΔΙΟ ?] (c, l. 11), ΚΑΡΧΙΔΟΝΙ (a, l. 5), ΛΑΣΚΟΒΒ[Ο] (a, l. 6), ΛΑΣΚΟΒΒΟ (c, l. 5-6), ΛΒΚΙΦΕΡΟ (a, l. 7), ΛΒΚΙΦΕ[ΡΟ] (c, l. 10), ΠΟΕΛΙΑΡΣΕ (c, l. 5), ΡΟΠΥΙΡΟ (a, l. 6), ΡΥΡΟ (a, l. 6, c, l.4), ΣΕΡΕΝΟ (a, l. 7) i [ΣΕΡΕΝΟ ?] (c, l. 11).

Jordan, 1988, pp. 131 a 133, núm. 3 A i C.

212. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

ALCASTRVS (l. 7), AMOR (l. 6), ATTONITVS (l. 9), BASILIVS (l. 10), BLANDVS (l. 6), BLANDVS (l. 9), CAPRIA (l. 2), CELESTINVS (l. 4), CLARVS (l. 7 x2), CLARVS (l. 11 x2), DELICATIANVS (l. 2), DELICATVS (l. 5), GEMMATVS (l. 9), GERMANICVS (l. 4, 6), HILARINVS (l. 4-5), MAVRVSIVS (l. 5), NERVICVS (l. 2), NILVS (l. 10), PELOPS (l. 7), POLIDROMVS (l. 5), PRETIOSVS (l. 6), PROFVGVS (l. 6), ROSEVS (l. 10), SALVTARIS (l. 5, 10, 11), SCINTILLA (l. 10-11), SVPERBVS (l. 8), TETRAPLA (l. 8-9), VOLVCER (l. 2) i ZEFVRVS (l. 7).

Noms de cavalls dubtosos: AMANDO (l. 3), DARIO (l. 8).

Audollent, 1904, núm. 272.

Vid. DEXTROIVGVS, FVNARIVS i NOVS a la llista de noms que no són de cavalls circenes.

213. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

ALCASTRVS (l. 8), AMOR (l. 7), ATTONITVS (l. 8), BASILIVS (l. 4), BLANDVS (l. 6), CAPRIA (l. 2), CELESTINVS (l. 9), CLARVS (l. 9-10), DELICALTANVS (l. 2), DELICATVS (l. 5), GEMMATVS (l. 7), GERMANICVS (l. 9), HILARINVS (l. 4-5), MARRVSIVS (l. 5-6), [N]ERVICVS (l. 3), NILVS (l. 4), PELOPS (l. 7), POL[D]ROMVS (l. 5), PRETIOSVS (l. 6), PROFVGVS (l. 6), ROSEVS (l. 8), SALVTARIS (l. 10), SCINTILLA (l. 4), VOLV[CER] (l. 3) i [Z]EFVRVS (l. 7).

Nom de cavall dubtós: SOCRATES (l. 10).

Audollent, 1904, núm. 273.

214. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

ALCASTRVS (l. 8), A[T]TONITVS (l. 8-9), [A]MO[R] (l. 7), BLANDVS (l. 6), B[ASI]LIVS (l. 4-5), CAPRIA (l. 3-4), CELESTI[N]VS (l. 10), CLARVS (l. 10), DELICALTANVS (l. 2), DELICATVS (l. 5), [C]EMMATVS (l. 7), GERMANIC[VS] (l. 9), HILA[R]I[N]VS (l. 4-5), [M]AVRISIV[S] (l. 6), NERVICVS (l. 3), NILVS (l. 4), PELOPS (l. 8), POLIDROMVS (l. 5), PRETIOSVS (l. 7), PROFV[GVS] (l. 6), [R]OSEVS (l. 9), SALVTARIS (l. 10), SCINTILLA (l. 4), VOLVCER (l. 3) i ZEFVRVS (l. 8).

Nom de cavall dubtós: [SO]CRATES (l. 11).

Audollent, 1904, núm. 274.

215. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

ADAMATV (l. 8), AGRICOLA (l. 12), ALVMNV (l. 6), ARGVTV (l. 5), AVRICOMV (l. 13), BRACATV (l. 14), CENTAVRV (l. 14), CESAREV (l. 9), CROCEV (l. 6), CVRSORE (l. 12), DANVVIV (l. 10), DIVITE (l. 9), ELEGANTV (l. 7), EMINENTV (l. 16), E[O]JLV (l. 15), EPAFV (l. 13), EVCLES (l. 17), FARV (l. 6), CANIMEDE (l. 15), GARVLV (l. 9), GERMANICV (l. 10), GLAVCV (l. 5), HELLENICV (l. 13), IDEV (l. 14), ITALV (l. 6), LATRONE (l. 12), LYDV (l. 5), MANTINEV (l. 8), MVLTIVOLV (l. 15), OCEANV (l. 16), OCLOPECTA (l. 7), PARATV (l. 9), PRANCATIV (l. 7), PREVALENTE (l. 8), [T]AGV (l. 16), TYRIV (l. 6), VAGARFITA (l. 9), VAGVLV (l. 12), VERBOSV (l. 7, 17), i VIRGINEV (l. 14).
Audollent, 1904, núm. 275.

Vid. DEXTROIVGVS a la llista de noms que no són de cavalls circencs.

216-220. *Defixiones* trobades totes juntes a la mateixa tomba de característiques indeterminades a *Hadrumentum*.216. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

ADAMATV (l. 10), ACRICOLA (l. 18), ALVMNV (l. 8), [ARG]VTV (l. 7), [AV]RI[CO]MV (l. 10), BRACATV (l. 9), [CAN]DORE (l. 8), CAPRIA (l. 17), [C]ENTAVRV (l. 9), CESAREV (l. 17), CRINITV (l. 11), CRISASPIS (l. 8), CROCEV (l. 7), CVRSORE (l. 19), DANVBIV (l. 16), DELVSORE (l. 15), DIVITE (l. 17), ELEGANTE (l. 12), EPAFV (l. 10), FARV (l. 7), CANIMEDE (l. 19), GARVLV (l. 15), HEL[IV] (l. 7), HELLENICV (l. 15), IDEV (l. 9), IMPROBV (l. 14), INVMANV (l. 16), IVVENE (l. 17), LATRONE (l. 14), LVPERCV (l. 7), LYCEV (l. 16), LYDEV (l. 9, 16), [M]ANTINEV (l. 12), MIRANDV (l. 17), OCLOPECTA (l. 11), [PANCRAТИJV (l. 11), PREVALENTE (l. 12), [SECVRV] (l. 12), TAGV (l. 18), TIGRIDE (l. 8), TYRIV (l. 7), VAGARFITA (l. 14), VAGVLV (l. 14), VERBOSV (l. 11), VICTORE (l. 10) i VIRGINEV (l. 9).

Audollent, 1904, núm. 276.

217. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

ARGVTV (l. 8), CEN[TAVRV--] (l. 9), CRISAS[PIS--] (l. 10), CRO[CEV] (l. 8), ITALV (l. 9), LVPER[CV] (l. 8), TYRIV (l. 8).
Audollent, 1904, núm. 277.

218. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

A[D]AMAT[V] (l. 1), AGRICOLA (l. 11), ALVMNV (l. 1), BRACATV (l. 2), CAPRIA (l. 10), CESAREV (l. 10), CRINITV (l. 4), CVRSORE (l. 11), DANVBIV (l. 2), DELVSORE (l. 9), DIVITE (l. 11), ELEGANTE (l. 3), EPAFV (l. 3), GANIMEDE (l. 11), GARVLV (l. 11), HELLENICV (l. 8), HELVE[TICV] (l. 7), IDEV (l. 2), IMPR[OBJV] (l. 9), INVMANV (l. 8), IVVENE (l. 10), LATRONE (l. 7), LYDEV (l. 3, 5, 7), MANTINEV (l. 5), MIRANDV (l. 10), MVL[TIVOLJV] (l. 8), OCLOPECTA (l. 4), PANCRATIV (l. 4), PREVALENTE (l. 5), SECVRV (l. 5), VAGARFITA (l. 9), VAGVLV (l. 7), VERBOSV (l. 4), VICTORE (l. 3) i VIRGINEV (l. 2).

Audollent, 1904, núm. 278.

219. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

ADAMANTE o DIAMANTE (l. 11), AMANDV (l. 18), BRACCIATV (l. 18), CAR[....]LV (l. 15), CASSIDATV (l. 14), [CEL]ESTIN[V] (l. 18), ELEGANTV (l. 9), EQVI[...] (l. 16), GENTILE (l. 16), GERMANV (l. 17), IPERESIV (l. 10), MANTINEV (l. 8), OCEANV (l. 14), PARATV (l. 9), PREVALENTE (l. 8), PVERINA (l. 10), S[EC]JVNDIN[V--] (l. 11), VAGARFITA (l. 9), VAGVLV (l. 14), VERBOSV (l. 8) i [...JERVV (l. 11).

Audollent, 1904, núm. 279.

220. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

AMA[T]V (l. 9), ATQVESITORE (l. 6), CENTAVRV (l. 10), COMATV (l. 8), [EXVPE]RATORE (l. 5), FARIV (l. 9), HELLENICV (l. 7), IDEV (l. 10), INDV (l. 8), MACEDONE (l. 6), [ROSEV] (l. 5) i VIRGINEV (l. 7).

Lectures dubtozes: ARATORE (l. 5).

Audollent, 1904, núm. 280.

221. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

AMAT[V] (l. 9), ATQVESITORE (l. 6), CENTAVRV (l. 10), COMATV (l. 7), EXVPERATORE (l. 5), FARIV (l. 9), HELLE[NICV] (l. 7), IDEV (l. 10), INDV (l. 7), MAC[E]DONE (l. 6), PRAN[CATIV] (l. 8) i ROSEV (l. 5).

Audollent, 1904, núm. 281.

222. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

ADAMATV (l. 8), AGRICOLA (l. 16), ALVMNV (l. 8), ARGVTV (l. 7), BRACATV (l. 10), CANDORE (l. 8), [C]APRIA (l. 17), CENTAVRV (l. 9), C[ESAJREV (l. 16), CRINITV (l. 11), CRISASPIS (l. 9), CROCEV (l. 7), DANVBIV (l. 10), DELVSORE (l. 14), DIVITE (l. 16), EPAFV (l. 9), FARV (l. 8), GANIMEDE (l. 17), GARVLV (l. 16), HELLENICV (l. 14), IDE[V] (l. 10), IMPROBV (l. 15), INHVMANV (l. 14), ITALV (l. 7), [IVVENE] (l. 17), LATRONE (l. 13), LVPERCV (l. 7), LYDIV (l. 10), MIRANDV (l. 17), MVLTIVOLV (l. 15), OCLOPECTA (l. 11), PANCRATIV (l. 11), TAGV (l. 13), TIGRIDE (l. 9), TYRIV (l. 7), VAGARFITA (l. 15), VAGVLV (l. 13), VERBOSV (l. 11), VICTORE (l. 11) i VIRGINEV (l. 10).

Audollent, 1904, núm. 282.

223. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

ADAMATV (l. 10), AGRI[CO]LA (l. 20), ALVMNV (l. 9), BRACATV (l. 10), CAESAREV (l. 19), CANDORE (l. 8), CAPRIA (l. 18), CENTAVRV (l. 9), CRINITV (l. 13), CRISASPIS (l. 8), CROCEV (l. 7), CVRSORE (l. 20), DANVVIV (l. 17), [D]ERISORE (l. 17), DIVITE (l. 19), ELEGANTE (l. 11), EPAFV (l. 11), FARV (l. 8), GANIMEDE (l. 19), GARVL[V] (l. 19), HELLENICV (l. 16), HILARV (l. 15), IDEV (l. 9), IMPROBV (l. 18), INHVM[A]NV (l. 17), ITALV (l. 7), IVVENE (l. 18), LATRONE (l. 15), [LVPE]RCV (l. 7), LYCEV (l. 10), LYDEV (l. 9, 11, 14, 15), MANTINEV (l. 14), MIRANDV (l. 18), OCLOPECTA (l. 13), PANCRATIV (l. 13), PREVALENTE (l. 14), SECVRV (l. 14), [T][G]RIDE (l. 8), TYR[I]V (l. 7), VAGARFITA (l. 20), VAGARFI[T]A (l. 18), VAGVLV (l. 15), VERBOSV (l. 13), VICTORE (l. 11), VIRGINEV (l. 10) i [.]REV[-c-7-?] (l. 16).

Audollent, 1904, núm. 283.

224. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

ACCEPTORE (l. 11), ADAMATV (l. 10), AGRICOLA (l. 13), ALIATORE (l. 16), ARGVTV (l. 4), AVDACE (l. 15), AVRICOMV (l. 7), BRACATV (l. 5), CAPRIA (l. 14), CAPRIOLV (l. 14), CENTAVRV (l. 5), CESAREV (l. 8), CRINITV (l. 7), DANVVIV (l. 6, 10), DECORE (l. 12), DELVSORE (l. 9), DIVITE (l. 10), EBVRNV (l. 12), ELEGANTE (l. 3, 4, 8, 11), EMINENTE (l. 12),

EOLV (l. 12), EPAFV (l. 13), GARVLV (l. 10), GERMANICV (l. 11), GLAVCV (l. 4), HELLENV (l. 9), IDEV (l. 5), ILARINV (l. 6), IMPROBV (l. 8), INHVMANV (l. 14), LATRONE (l. 9), MANTINEV (l. 6), MASSINISSA (l. 16), [MIR]ANDV (l. 13), MVLTIVOLV (l. 13), NOVICIV (l. 5), OCEANV (l. 12), OCLOPECTA (l. 7), PANCRATIV (l. 7), PARATV (l. 9), PARDV (l. 15), PERCVSSORE (l. 15), PREVALENTE (l. 6), SECVRV (l. 6, 15), TAGV (l. 12), TIGRIDE (l. 15), VAGARFITA (l. 8), VAGVLV (l. 9), VERBOSV (l. 7), VIATORE (l. 14), VIRGINEV (l. 5), VOLVPTATE (l. 14) i [.]GVRIV (l. 15).
Audollent, 1904, núm. 284.

Vid. DEXTROIVGVS a la llista de noms que no són de cavalls circencs.

225-231. *Defixiones* trobades totes juntes a la mateixa tomba de característiques indeterminades a *Hadrumentum*.

225. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*. (Làm. XVI.3)

NOCTIVAGVS, TIBERIS i OCEANVS.

Audollent, 1904, núm. 286.

226. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

Nom de cavall dubtós: [...]ALVS.

Audollent, 1904, núm. 287.

227. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

BVBALVS, NILVS, LIBER, PRETIOSVS, ARGVTVS i ALVMNVS.

Audollent, 1904, núm. 288.

228. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

LYNCEVS, MARCARITA, PROFVGVS i OCEANVS.

Audollent, 1904, núm. 289.

229. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

LYNCEVS i PE CIOLVS.

Audollent, 1904, núm. 293.

230. *Defixio* trobada a *Hadrumentum*.

PE CIOLVS, PROFVCVS i RI[--].

Audollent, 1904, núm. 294.

Vid. FRAN[...] a la llista de noms que no són de cavalls circencs.

231. *Defixio* trobada a *Hadrumetum*.

INCLETVM (l. 15), INCLETO (l. 19), INCLETV (l. 22), NAVTA (l. 16, 22), NA[VT]A (l.19), NITIDVM (l.15, 19, 21), PATRICIVM (l. 19, 22), PATRICIOV (l. 15-16).

Audollent, 1904, núm. 295.

232. *Defixio* trobada a la necròpolis d'*Hadrumetum*, juntament amb el doc. 235.

ΔΗΡΕΙΣΩΡΕ (l. 24), ΓΕΝΙΟΝ (l. 26), ΦΑΜΟΣΟΝ (l. 23) i ΠΡΩΟΥΙΔΕΝ[T]E (l. 25-26).

Audollent, 1905, núm. I.

233. *Defixio* trobada a la necròpolis d'*Hadrumetum*, juntament amb el doc. 234.

[BAS]LIVS, AMOR, PRETIOSVS, PROFVGVS, PELOPS, CLARVS i SALVTARIS.

Audollent, 1905, núm. II; Grenier, 1905, p. 61, núm. II; Besnier, 1920, núm. 5; Jordan, 1985, núm. 144.

234. *Defixio* trobada a la necròpolis d'*Hadrumetum*, probablement amb el doc. 237.

ACCEPTORE (l. 4), AFRICV (l. 5), AMANDV (l. 4), CASTRESE (l. 3), CESAREV (l. 3), ELI[--] (l. 10), FELICE (l. 2), LVXVRIV (l. 4), NE[--] (l. 9), POMPEIV (l. 2), PROTEV (l. 2), QVERVLV (l. 10), ROMANV (l.3), [...]AMANTE (l. 5) i [-c6-]ORICV (l. 6).

Audollent, 1906, núm. 1; Besnier, 1920, núm. 10.

Vid. EXORBIS a la llista de noms que no són de cavalls circencs.

235. *Defixio* trobada a la necròpolis d'*Hadrumetum*, probablement amb el doc. 236.

ALIATORE (l. 17, 34), ARBVSTV (l. 14, 31), AVDACE (l. 14, 31), AVREV (l. 19, 37), BRACATV (l. 7), [B]RACATV (l. 25), CAPRIA (l. 15, 32), CAPRIOLV (l. 12, 30), CELESTINV (l. 8, 26), CENTAVRV (l. 7, 25), CESAREV (l. 14, 32), CORENTV (l. 18, 35), DECORATV (l. 17, 34), DECORE (l. 9, 27), DERISORE (l. 19, 36), EBVRNV

(l. 10, 28), EGIPTV (l. 21, 38), ELEGANTE (l. 17, 35), EMINENTE (l. 11, 29), EOLV (l. 9, 27), EVCLES (l. 20, 37), FELICE (l. 16, 33), GARVLV (l. 10, 28), GERMANICV (l. 11, 29), GLAVCV (l. 8), [GLAV]CV (l. 27), IGNEV (l. 9, 27), LATRONE (l. 20, 38), LINCEV (l. 15, 33), MAGVRIV (l. 13, 31), MASSINISSA (l. 20, 35), MEDV (l. 15, 32), OCEANV (l. 9, 28), PARATV (l. 8, 18, 26, 36), PARDV (l. 16, 33), PERCVSSORE (l. 16, 34), PLACIDV (l. 15, 32), PREVALENTE (l. 19, 37), REGIV (l. 6), [REGIV] (l. 25), SECVRV (l. 13, 31), TAGV (l. 12, 30), TIGRIDE (l. 16, 33), VACARFITA (l. 18, 36), VERBOSV (l. 10, 29), VIATORE (l. 13, 30), VIRGINEV (l. 7), [VIR]GINEV (l. 26) i VOLVPTATE (l. 12, 30).

Audollent, 1906, núm. 2; Besnier, 1920, núm. 11.

236. *Defixio* trobada probablement a *Hadrumetum*.

LYNCEVS i MARGARITA.

Besnier, 1920, núm. 15.

237. *Defixio* trobada probablement a *Hadrumetum*.

LINCEVS i MARGARITA.

Solin, 1968, p. 31 (es tracta segurament de la mateixa *defixio* que la precedent doc. 215, que va publicar Besnier).

FONTS LITERÀRIES

238. Plini, *Naturalis Historia*, 8, 42 (64.65). 160.

Corace.

239. Sili Itàlic, *Punicorum*, 16. 334, 348, 355, 359, 365, 374, 388, 400 i 441.

Lampon, Panchates i Panchaten, Pelorus, Peloro i Pelore i Caucasus.

Nom de cavall dubtós: *Harpe*.

240. Juvenal, *Saturae*, 8. 62 i 63.

Coryphaei i Hirpini.

241. Marcial, *Epigrammaton Libri*, 3, 63. 12.

Hirpini.

242. Marcial, *Epigrammaton Libri*, 7, 7. 10.
Passerinus i Tigris.
243. Marcial, *Epigrammaton Libri*, 10, 9. 5;
Andraemone.
244. Marcial, *Epigrammaton Libri*, 12, 36. 12.
Tigrim i Passerinum.
245. Suetoni, *De Vita Caesarum, (Gaius Caligula)*, 4, 55. 3.
Incitato.
246. Cassi Dió 9. 129.
Περτίναξ.
247. Ausoni, *Epitaphia Heroum*, 33. 1.
Phosphore.
248. Scriptores Historiae Augustae, *Iulius Capitolinus: Verus*, 6. 3.
Volucri.
249. Luxuri, a *Anthologia Latina*, I, *Carmina in codicibus scripta*, 1, *Libri Salmasiani aliorumque carmina*, 319, R. 324, l. 1.
Icarus i Phaethon.

ÍNDEX ONOMÀSTIC ALFABÈTIC

Aquest índex inclou els noms de cavalls circencs —també els dubtosos, distingint-los amb un signe d'interrogació— i les diverses variants d'alguns d'ells.

- Abasc(antus) 40, **47**, 71, 75, 78, 321.
Abigeius 37, **48**, 72, 323.
Acceptor 37, 40, **48**, 61, 73, 126, 321, 333, 335.
Acce[--] **48**, 321.
Acenauces 37, **49**, 275, 329.
Acereus 36, 39, **49**, 321, 323.
Achilles vid. *infra*.
Achillis 31, 37, **49**, 54, 56, 151, 184, 208, 210, 283, 285, 286, 287, 307.
Actracle? 86, 208, 245, 268, 269, 283, 318, vid. Αστρασλε.
[Ad]amante 50, 262, 332, vid. [...]amante.
Adamas 25, 36, **50**, 51, 109, 262.
Adamatus 25, 36, **50**, 51, 73, 132, 138, 155, 295, 331, 332, 333.
Adauctus 51, vid. *infra*.
Adautus 23, 35, 38, **51**, 68, 326.
Admetus 36, **51**, 73, 103, 123, 132, 148, 155, 324.
Adorandus 40, **52**, 295.
'Αδρίας 37, **52**, 325.
Adsertor 37, **52**, 53, 71, 73, 207, 321, 322.
Aduocatus 73, 160, vid. Ἀτβοκάτος.
Aduolans 37, **52**, 114, 321.
Aegis 35, **53**, 72, 101, 201, 300.
Aegyptus 11, 39, **53**, 57, 164, 285, 321, 322, 323.
Aeolus 118, vid. Eolus.
A[e]riipes 25, 35, 38, **54**, 208, 318.
Aeropetes 37, 50, **54**, 301.
Aeternus? 271, vid. Eternus?
Aether 34, 37, **54**, 55, 64, 76, 194, 321.
Aethiops 57, 156, 184, vid. Ἄθιοψ.
Africus 37, 39, **55**, 66, 97, 118, 164, 171, 335.
'Αγλε 55, 327, 328, vid. *infra*.
Agilis 38, **55**, 124, 182, 223.
Agricola 38, **56**, 279, 281, 331, 332, 333.
Agricula 22, 56, 307, vid. *supra*.

- Aiax 38, 41, **56**, 249, 289, 321.
 Ἀιγύπτος 53, 328, 329, vid. Aegyptus.
 Ἀιθίοψ 34, 39, **57**, 327.
 Ἀκηλλεύς 49, 325, 326, vid. Achillis.
 Ἀκηλλετούς 49, 325, vid. Achillis.
 Alcastrus 38, **57**, 330.
 Alcides 38, **57**, 58, 112, 148, 296.
 Alcimus 38, **58**, 321.
 Aleator 58, 200, vid. *infra*.
 Aliator 38, **58**, 83, 107, 162, 245,
 333, 335.
 Ἀλύπλοος 37, **58**, 59, 88, 188, 307.
 Alleger 59, 307, vid. *infra*.
 Alliger 37, **59**, 307, 308.
 Altus 35, 55, **59**, 118, 133, 209,
 297.
 Alumninus 38, 41, **60**, 205, 236,
 329.
 Alumnus 38, **51**, **60**, 128, 153, 200,
 205, 224, 254, 329, 331, 332,
 333, 334.
 Amandus 41, **60**, 61, 267, 284,
 297, 330, 332, 335.
 Amator 36, **61**, 77, 79, 80, 103,
 114, 142, 229, 295, 327.
 A[ma]t[or] 297, vid. A[.].t[.].
 Αμότος 61, 329, vid. *infra*.
 Amatus 41, 51, **61**, 107, 111, 332.
 Amazonius 38, 39, **62**, 63, 296,
 326.
 Amicus 41, **62**, 302.
 Amor 36, 41, **62**, 103, 295, 296,
 308, 322, 330, 335.
 Ἀμόρε 62, 327, vid. *supra*.
 Aim[.....] 63, 296.
 Anatolicus 39, **63**, 163, 294.
 Andraemon 37, 41, **63**, 67, 323,
 337.
 Andre 63, 321.
 Andrem 64, 321.
 Anicetus 40, 51, **64**, 73, 119, 145,
 148, 159, 318.
 Animator 64, vid. *infra*.
 Animtor 36, 38, **64**, 65, 68, 326.
 Ἀπόλειος 39, 41, **65**, 112, 113,
 211, 325.
 Apuleius 65, 190, vid. *supra*.
 Apria? 38, 90, **267**, 268, 303.
 Aqilo? 66, 318.
 Aquila 38, **65**, 66, 321, 326.
 Aquilinus 35, 38, 65, **66**, 321.
 Aquilo 37, 65, **66**, 67, 69, 77, 92,
 97, 118, 261, 268, 321, 324.
 Aracinthus 38, 39, **67**, 68, 69, 78,
 92, 95, 104, 150, 321.
 Aracynthus 67, vid. *supra*.
 Araneus 67, 68, vid. *infra*.
 Aranius 35, 39, **67**, 69, 321.
 Arator? 280, 289, 332.
 Ἀρβουστον 68, 327, vid. *infra*.
 Arbustus 25, 38, **68**, 74, 86, 180,
 189, 335.
 Arbutus? 68, vid. *supra*.
 Arcad(ius) 68, 69, 321, vid. *infra*.
 Arcas 37, **68**.
 Archeus 40, **69**, 95, 296.
 Argus 37, **69**, 70, 119, 154, 179,
 321.
 Ἀργυρούτον 70, 327, vid. *infra*.
 Argutus 35, **70**, 83, 108, 284, 331,
 333, 334.
 Arion 37, 69, **70**, 71, 321.
 Arista 35, 41, 70, **71**, 322.
 Armatus 35, 38, **71**, 124, 198, 322.
 Ἀρμένιος 71, 327, 328, vid. *infra*.
 Armenius 39, **71**, 134, 172, 183.

- Arminius 71, 72, 172, 326, vid.
supra.
- Arpastus 23, 37, 48, 72, 74, 79, 80,
 146, 149, 160, 168, 298.
- Arranius 67, vid. Aranius.
- Aster 35, 68, 72, 77, 101, 166, 236,
 321.
- Αστρασλε? 37, 40, 268.
- Αστράγαλος? 268, 269, vid. *supra.*
- Astutus 25, 38, 73, 75, 308.
- Ατβοκάτος 38, 73, 329.
- Ατουοκάτος 73, vid. *supra.*
- Ατε[.]ρ[...]ν 73, 327.
- Atmetus 38, 40, 73, 324.
- Atonitus 74, 326, vid. Attonitus.
- Atquesitor 23, 40, 73, 74, 112, 158,
 160, 198, 223, 332.
- Attonitus 36, 74, 78, 83, 107, 263,
 271, 330.
- Αύδας 74, 75, 325, vid. *infra.*
- Audax 38, 73, 74, 75, 263, 333,
 335.
- Augur 38, 75, 78, 128, 250, 271,
 326.
- [Au]gurius? 40, 134, 263, vid.
 [...]gurius.
- Aunara 39, 41, 75, 322.
- Aura 35, 37, 38, 76, 80, 174, 295.
- Αὔρεος 76, 325, 326, vid. *infra.*
- Aureus 23, 34, 76, 101, 102, 132,
 153, 161, 297, 335.
- Auricomus 34, 76, 132, 331, 333.
- Aurora 37, 77, 145, 146, 174, 184,
 212, 232, 249, 303, 312.
- Αχιλλεύς 49, 326, vid. Achillis.
- Axolmus? 41, 283, 318.
- A[..]t[..] 61, 77, 297.
- A[..]t[..]ρε 61, 77.
- Βαβιλόνιος 326, vid. *infra.*
- Βαβύλωνιος 39, 77, 78, 325, 326.
- Babilonius 77, 179, 183, vid. *supra.*
- Bacceutes 23, 36, 74, 78, 85, 136,
 137, 168, 240, 296.
- Baeticus 39, 64, 78, 94, 104, 321.
- Βατανός 39, 78, 329.
- Baianus 78, 79, vid. *supra.*
- Balanus 37, 79, 306.
- Ba[ll]ario? 269, 300, vid. Ba[.]ario?
- Ballista 37, 67, 79, 80, 99, 321.
- Balsamius 36, 80, 134, 308, 309.
- Barb 80, 321.
- Barbario? 269, 300, vid. Ba[.]ario?
- Ba[rb]ario? 39, 269, 300, vid.
 Ba[.]ario?
- Barbarus 36, 39, 80, 81, 269,
 322.
- Barbatus 24, 34, 35, 81, 91, 324.
- Basiliscus 37, 39, 81, 323.
- Basilius 39, 81, 82, 87, 230, 330,
 335.
- Bates 36, 37, 60, 82, 84, 124, 169,
 202, 329.
- Ba[.]ario? 269, 270, 277, 300.
- Beatus? 273, 275, 281, 289, 309,
 vid. Preatus.
- [B]eronica 40, 82, 83, 326.
- Biktor 256, 320, vid. Victor.
- Βίκτορ 256, vid. Victor.
- Βίκτορος 256, vid. Victor.
- Bladus 83, 326, vid. Blandus.
- Βλάνδος 83, 327, vid. *infra.*
- Blandus 36, 80, 83, 107, 243, 330.
- Bocca[--] 83, 296.
- Borysthenes 37, 39, 83, 326.
- Borysthenes 68, 83, 84, vid. *supra.*
- Botricales 84, 271, 309, vid. *infra.*

- Botrocales 24, 25, 35, 40, **84**, 85, 119, 132, 136, 271, 289, 296, 298, 301, 309, 310.
- Βούβαλος 86, 271, 329, vid. Bubalus.
- Bracatus 35, 39, 81, **85**, 86, 91, 331, 332, 333, 335.
- Bracciatus 23, 34, **85**, 86, 125, 136, 332.
- Brachiatus 86, vid. *supra*.
- Bubalus 31, 37, **86**, 322, 323, 334.
- B[--] **86**, 321.
- Caelestinus 94, 271, vid. Celestinus.
- Caeruleus 95, 162, vid. Ceruleus.
- Caesareus 39, 81, **86**, 87, 263, 333.
- Calidus? 87, 282, 321, vid. *infra*.
- Cali[—] **87**, 281, 321.
- Callid **87**, 321.
- Callidromus 35, **84**, **87**, 88, 115, 145, 215, 281, 322.
- Callidr **87**, 321.
- Callid[--] **87**, 321.
- Callinicus 40, **88**, 189, 196, 206, 229, 322.
- Camm[arus] 37, 40, 59, 133, 146, 188, vid. *infra*.
- Camm[...] **88**, 321.
- Campus 38, 39, **88**, 89, 92, 95, 294.
- Canacis 37, 49, **89**, 316.
- Candid(us) 34, 40, 55, **89**, 90, 92, 97, 110, 133, 143, 152, 174, 263, 321.
- Candor 34, **90**, 97, 101, 110, 157, 166, 213, 331, 333.
- Caprea 90, vid. Capria.
- Capreolus 91, vid. Capriolus.
- Capria 36, 37, 80, 86, **90**, 91, 164, 267, 320, 330, 331, 332, 333, 335.
- [C]apria 90, 267, 333, vid. Apria.
- Capriolus 22, 36, 37, 86, **91**, 164, 168, 333, 335.
- Carchedon vid. Karcidon.
- Car[-c-3/4]lus **91**, 332.
- Cassidatus 35, **91**, 178, 201, 332.
- Castalius 39, **91**, 92, 106, 133, 150, 162, 165, 208, 326.
- Castoreus 39, **92**, 128, 294.
- Castrensis 89, 92, vid. *infra*.
- Castresis 23, 25, 37, 39, **92**, 99, 116, 150, 335.
- Catta 38, 41, **93**, 321.
- Caucasus 37, **93**, 336.
- Celestinus 22, 39, 41, **94**, 95, 96, 118, 152, 220, 330, 332, 335.
- Celtiber 39, **94**, 322.
- Centaurus 38, 41, 63, **94**, 95, 322, 331, 332, 333, 335.
- Cermarus 39, 41, **95**, 324.
- Ceruleus 22, 34, 55, 94, **95**, 96, 143, 152, 251, 296.
- Cesareus 22, 86, 331, 332, 333, 335, vid. Caesareus.
- Chrysaspis 53, 101, 196, vid. Crisaspis.
- Chrysiphus 102, 132, 196, 200, vid. Crysiphus.
- Chrysippus 34, 41, 51, **96**, 322.
- Chrysopolus 24, 34, 41, 76, **96**, 123, 196, 316.
- Circius 37, **97**, 323.
- Cirratus 35, **97**, 145, 321, 322.
- Clarus 34, 41, 55, 70, 89, **97**, 110, 111, 118, 330, 335.
- Cl[...]et[...] **97**, 309.
- Comatus 35, 76, 85, **97**, **98**, 101, 106, 140, 144, 320, 332.

- Communis? 36, 269, **270**, 300.
- Compressor 25, 36, 38, **98**, 273, 300.
- Concordius 35, 36, **98**, 99, 125, 329.
- Consul 37, **99**, 100, 241, 273, 274, 275, 309.
- Corax 34, 83, **99**, 100, 145, 195, 210, 289, 318, 323, 336.
- Corentus 22, 23, 129, 160, 165, 248, 249, 335, vid. Κόρυνθος.
- Corinthus 165, vid. Κόρυνθος.
- Coronatus? 40, **270**.
- Coryphaeus 37, 69, 75, 81, 82, **100**, 105, 108, 110, 116, 169, 197, 207, 215, 218, 230, 252, 265, 336.
- Cossuphus 22, 34, 39, **100**, 261, 323.
- Cossyphus vid. *supra*.
- Cotinus 100, vid. *infra*.
- Cotynus 22, 40, **100**, 101, 171, 241, 321, 322, 323.
- Crinitus 35, 97, **101**, 295, 331, 332, 333.
- Crisaspis 22, 23, 35, 90, 96, **101**, 102, 125, 139, 154, 160, 164, 172, 173, 177, 203, 215, 235, 241, 249, 331, 333.
- Croceus 34, **102**, 331, 333.
- Crysiphus 34, **102**, 172, 251, 326.
- Cupido 35, 41, 59, 62, 80, **102**, 103, 185, 187, 198, 295, 296, 310, 316, 322.
- Cursor 37, **103**, 115, 331, 332, 333.
- Daedalus 38, 51, **103**, 105, 151, 321.
- Danaus 39, 53, **104**, 105, 119, 121, 137, 146, 154, 165, 178, 324.
- Danubius 104, 150, 193, 331, 332, 333, vid. *infra*.
- Danuuius 37, **104**, 331, 333.
- Dan[--] **104**, 321.
- Δάρδανος 39, **104**, 105, 113, 327, 328.
- Dardanus 104, vid. *supra*.
- Δαρεῖος 105, 327, 328, vid. *infra*.
- Darius 37, **105**, 270, 284, 330.
- Da[--] **105**, 320, 321.
- Decor 35, **105**, 106, 333, 335.
- Decoratus 25, 35, **106**, 107, 108, 113, 141, 164, 223, 239, 322, 335.
- Δεισιδαῖτες 112, 327, vid. Diues.
- Delfus 23, 40, **106**, 109, 115, 119, 129, 130, 136, 147, 162, 179, 189, 211, 250, 261, 299.
- Delicaltanus 107, 330, vid. Delicatianus.
- Delicat **106**, 107, 321, 322.
- Delicatianus 35, 106, **107**, 330.
- Delicatus 35, 83, 106, **107**, 117, 246, 290, 297, 323, 330.
- Delphus 106, vid. Delfus.
- Delusor 36, 37, 48, 60, 61, 64, 106, **107**, 108, 109, 117, 124, 127, 135, 139, 140, 150, 191, 195, 204, 205, 331, 332, 333.
- Derector 22, 37, 65, 72, 92, **108**, 112, 135, 145, 171, 182, 322.
- Δηρεῦσωρ 108, 327, 328, 335, vid. *infra*.
- Derisor 36, 55, 68, 78, 83, 86, 102, **108**, 110, 113, 117, 123, 127, 131, 132, 135, 138, 140,

- 145, 155, 170, 197, 219, 220,
223, 240, 258, 296, 333, 335.
- Dexiforus 24, 40, **109**, 118, 189,
289, 290, 302.
- Diamans vid. Diamas.
- [Di]amante 50, 109, 262, 332, cf.
[..]amante.
- Diamas 25, 34, 41, 50, **109**, 110,
127, 262.
- Διαπρέπων 34, 41, **110**, 310.
- Dic **110**, 316.
- Dicaeosune 22, 36, 41, **110**, 111,
113, 125, 324.
- Dicaeosyne 110, vid. *supra*.
- Dicax ? 110, vid. Dic.
- Dictator ? 110, vid. Dic.
- Δίγνος 111, 327, vid. *infra*.
- Dignus 41, **111**, 307.
- Dilectus 41, 111, 294.
- Diomedes 37, 58, 63, 69, **111**, 112,
123, 133, 166, 249, 296.
- Director 108, 113, vid. Derector.
- [Dista?]nciator 36, 264, vid.
[--]nciator.
- Dives 35, 41, **112**, 331, 332, 333.
- Diuinus? 39, 113, 264, **270**, 271,
273, 298.
- Diuinus? 157, 270, vid. *supra*.
- Domenator 22, 74, 112, 244, 311,
vid. *infra*.
- Dominator 37, 68, 73, **112**, 113,
182, 295.
- Δομινάτορ 112, 329, vid. *supra*.
- Δομινατος 37, **113**, 329.
- Dominatus 113, vid. *supra*.
- Domitius 38, **113**, 114, 232, 322.
- Draucus 25, 36, 37, 39, **114**, 170,
271, 321, 322.
- Dromo 114, 115, vid. *infra*.
- Dromus 37, 103, **114**, 115, 145,
321.
- Eburnus 34, **115**, 263, 333, 335.
- Eforianus 39, 40, **115**, 326.
- Egyptus 53, 336, vid. Aegyptus.
- Εἰλειοδρόμος 145, 325, 326, vid.
Heliodromus.
- Εἴναχος 116, 154, 327, 328, vid.
Inacus.
- Εἴπονικος 23, 40, **116**, 154, 325.
- Elates 38, **116**, 118, 323.
- Elegans 23, 35, 59, 70, 107, **116**,
117, 122, 143, 331, 332, 333,
336.
- Elegantus 23, 116, 117, 216, 332,
vid. *supra*.
- Ηλιοδρόμος vid. Heliodromus.
- Elius 23, 146, vid. Helios.
- Eli[-] **117**, 335.
- Ἐλλήν 25, 38, 39, **117**, 146, 147.
- Elpis 111, 147, vid. Helpis.
- Eminens 23, 35, 40, 41, **117**, 118,
128, 208, 322, 331, 333, 336.
- Eminentus 23, **117**, vid. *supra*.
- Ἡμινενς 117, 328, vid. Eminens.
- Enacciatus 35, 41, **118**, 289, 301.
- Enutritum? vid. Ἰμβουτρίους.
- Ἐξέμος 41, **127**, 168, 238, 254, 329.
- Eolus 22, 37, 53, **118**, 331, 334,
336.
- Epaetus 23, 39, 47, **119**, 129, 145,
154, 331, 332, 333, 334.
- Eraphus 119, vid. *Epaetus*.
- Epern [...] **119**, 311.
- Ephorianus 115, vid. Eforianus.
- Ηπόνικος 23, **116**, 326, vid.
Εἰπόνικος.

- Eqvi[-c-34] 119, 332.
 Ἐρεινα? 271, 329.
 Eridanus 13, 37, 119, 133, 150,
 154, 173, 194, 211, 247, 298.
 Ἐρυθραιος 35, 39, 119, 327.
 Eternus? 41, 271, 309.
 Εὐανδερ 36, 40, 120, 121, 125,
 329.
 Εὐανδρος vid. *supra*.
 Euclues 40, 120, 121, 331, 336.
 Eudanei 39, 41, 120, 297.
 Eudoxsus 23, 40, 120, 121, 127,
 249, 306.
 Eudoxus 121, vid. *supra*.
 Euentius 23, 48, 80, 106, 121, 125,
 127, 149, 166, 176, 181, 183,
 200, 219, 263, 304.
 Eufrata 37, 121, 122, 298, 299.
 Εὐφρατης 37, 78, 121, 122, 173,
 328.
 Eugenes 122, vid. *infra*.
 Euginis 22, 39, 41, 49, 122, 164,
 169, 190, 326.
 Eugrammus 35, 122, 124, 126,
 324.
 Eumelus 10, 37, 38, 51, 112, 123,
 128, 133, 147, 166, 294, 305.
 Eu plium? 41, 188, 206, 272, 299.
 Εὔπολος 41, 57, 96, 123, 133, 166,
 178, 212, 325, 326.
 Eupolus 24, 123, vid. *supra*.
 Εὔπωλος vid. Εύπολος.
 Euprolus 24, 41, 123, 304.
 Eurybates 123, 169, vid. *infra*.
 Eurybattes 35, 38, 123, 124, 304.
 Ευς 124, 317.
 Eusebius? 40, 270, 271, 273, 298.
 Εὐστολος 124.
- Eustolus 35, 38, 75, 124, 132, 204,
 298.
 Euticus 22, 23, 36, 40, 125, 294.
 Euthumius 36, 38, 125, 311.
 Euthymius 125, vid. *supra*.
 Eutonus 38, 115, 126, 321.
 Eutychus 125, vid. Euticus.
 Exact 35, 38, 126, 321.
 Exactor 126, vid. *supra*.
 Exactus 126, 237, vid. Exact.
 Excellens 35, 41, 71, 110, 118,
 126, 130, vid. *infra*.
 Excell[--] 126, 321.
 Eximius 57, 111, 116, 126, 127,
 141, 153, 156, 159, 160, 199,
 204, 205, 213, 221, 263, vid.
 supra.
 Exoriens 127, 198, 241, vid. *infra*.
 Exsoriens 39, 77, 127, 319, 322.
 Exsuperator 127, vid. *infra*.
 Exuperator 25, 40, 59, 126, 127,
 198, 262, 265, 280, 332.
 [Exs?]uperus 40, 41, 265, vid.
 [--]uperus.
 Faiton 23, 211, 297, vid. Phaethon.
 Famosus 40, 97, 120, 126, 128, 143,
 144, 163, 192, 215, 219, 298.
 Famulus 36, 38, 40, 60, 128, 132,
 138, 146, 152, 170, 187, 294.
 Fanester 39, 40, 79, 129, 131, 134,
 150, 151, 175, 187, 217, 254,
 301.
 Farius 39, 119, 129, 130, 145, 332.
 Farus 39, 40, 129, 130, 133, 146,
 331, 333.
 Fastidiosus 36, 130, 154, 254, 322.
 Faustinus? 36, 99, 273, 274, 275,
 280, 281, 316.

- Felicissimus 36, **130**, 322.
- Felix 36, 40, 125, **130**, 131, 140, 144, 152, 222, 258, 274, 281, 322, 335, 336.
- Ferobols 24, 40, 96, 109, **131**, 135, 142, 147, 175, 213, 227, 259, 265, 311.
- Ferobolus 131, vid. *supra*.
- Ferox 36, 75, 130, **131**, 132, 226, 246, 295, 296.
- Filocotus? 274, 276, 325.
- Fla 35, **132**, 317.
- Flauus? 35, 132, vid. *supra*.
- Florianus? 326, vid. Eforianus.
- Floridus 35, **132**, 145, 191, 236, 264, 322.
- Foebus 23, 35, 37, 123, **133**, 134, 145, 147, 165, 166, 168, 174, 175, 176, 196, 204, 212, 213, 238, 241, 263, 276, 311.
- Fontanus 37, 40, 92, 104, 122, **133**, 138, 194, 200, 208, 212, 307.
- Fortunio 40, 125, **134**, 149, 269, 274, 303, 305.
- Fortunius 23, 40, 112, 121, 125, 129, **134**, 200, 219, 246, 260, 273, 281.
- [F]renalius? 37, 128, 172, 188, 197, 207, 219, 256, 264, 265, 279, 286, vid. [.]renalius.
- Fruendus 36, 61, **135**, 136, 322.
- Frugifer 24, 40, 92, 131, 135, **135**, 137, 142, 146, 152, 157, 164, 170, 174, 175, 176, 181, 191, 194, 213, 234, 239, 258, 322.
- Frunitus 36, 135, **136**, 140, 144, 237, 297.
- Fugitiuus 37, 40, **136**, 221, 222, 227, 280, 304.
- [Full]gens? 35, 262, 298, vid. [--]gens.
- Fulgidus 132, 157, 213, 263, vid. Φούλγιδος.
- [Full]minator 37, 99, 157, 161, 197, 227, 249, 250, 263, 300, vid. [.]ulminator.
- Fylobacus 25, 36, 40, **136**, 173, 312.
- Gaetulus 30, 32, 39, 53, 64, 67, 68, 81, 114, **137**, 138, 141, 148, 156, 162, 171, 183, 189, 203, 235, 239, 244, 248, 253, 321.
- Galata 30, 32, 39, 67, **137**, 138, 142, 147, 156, 162, 171, 173, 177, 183, 189, 225, 235, 323.
- Gallio? 274, 320.
- Γάλλος 39, 40, **138**, 146, 151, 327.
- Gallus 274, vid. *supra*.
- Γάνης 37, **138**, 329.
- Ganimedes 35, 103, **139**, 331, 332, 333.
- Ganymedes 31, 122, 139, 147, 148, 164, 181, 190, 208, 248, vid. *supra*.
- Garulus 23, **139**, 331, 332, 333, 334, 336, vid. *infra*.
- Garrulus 36, 70, **139**, 228, 255, 322.
- Gelos 36, 107, 110, 136, **139**, 149, 167, 200, 274, 322, 326.
- Gemmatus 35, **140**, 144, 179, 205, 239, 240, 330.
- Gemmula 41, **140**, 253, 322.
- Generosus 36, 39, **140**, 156, 192, 294.

- Γένιος 36, 38, 141, 335.
 Genius 141, vid. *supra*.
 Gentilis 25, 39, 66, 117, 141, 156,
 162, 167, 171, 230, 234, 253,
 256, 322, 332.
 Germanicus 39, 141, 142, 218,
 330, 331, 334, 336.
 Germanus 39, 95, 142, 218, 332.
 Germinator 23, 40, 61, 79, 127,
 142, 144, 158, 250, 324.
 Glaphyrus 35, 143, 321.
 Glaucus 35, 143, 274, 284, 319,
 331, 334, 336.
 Gloriosa 40, 52, 143, 144, 326.
 Gloriosus 40, 120, 143, 144, 155,
 157, 166, 244, 298.
 Gratulator 36, 48, 72, 144, 158, 298.
 Harpastus 72, vid. Arpastus.
 Harpe? 37, 275, 336.
 Hederatus 35, 40, 64, 78, 114, 119,
 120, 129, 132, 136, 138, 144,
 167, 168, 170, 175, 187, 217,
 250, 322.
 Helenus 41, 147, vid. Hellenus.
 Heliodromus 37, 78, 99, 129, 136,
 145, 146, 151, 159, 191, 312.
 Helios 38, 41, 64, 66, 119, 128,
 138, 145, 146, 151, 157, 166,
 168, 170, 188, 194, 195, 198,
 209, 241, 260, 312, 321, 331.
 Hellen 147, vid. Ἑλλῆν.
 Hellenicus 39, 117, 146, 162, 331,
 332, 333.
 Hellenus 38, 104, 106, 119, 147,
 178, 179, 334.
 Helpis 40, 41, 147, 317.
 Helueticus 39, 147, 189, 193, 332,
 vid. Helue[...].
- Heluetius 39, 147, vid. *infra*.
 Helue[...] 147, 332.
 Heracles 38, 57, 62, 112, 119, 120,
 148, 157, 164, 166, 189, 209,
 210, 240, 312.
 Hiberus 37, 134, 148, 299.
 Hila 36, 148, 149, 317.
 Hilarinus 36, 148, 149, 330.
 Hilarius 36, 134, 148, 149, 160,
 274, 306.
 Hilarus 36, 148, 149, 192, 269,
 321, 322, 333.
 Hilar[-] 149, 321.
 Hipparchus 161, vid. Ipparchus.
 Hipponicus 116, vid. Εἰπόνικος.
 Hirpinus 39, 41, 67, 93, 150, 321,
 324, 336.
 Hister 37, 38, 68, 104, 150, 194,
 321, 323.
 Horsatus? 198, vid. Ὁρσατός.
 Hyperechius 160, vid. Éperesius.
 Hyperesius 160, vid. Iperesius.
 Januarius 40, 150, 169, 326.
 Iason 93, 208, vid. *infra*.
 Ἰάσων 38, 119, 123, 151, 178.
 Icarus 37, 51, 103, 151, 209, 242,
 296, 337.
 Idaeus 67, 128, 151, vid. *infra*.
 Ideus 39, 151, 162, 177, 184, 331,
 332, 333, 334.
 Igneus 35, 36, 55, 120, 152, 326,
 336.
 Ilarinus 23, 149, 163, 334, vid.
 Hilarinus.
 Imber 36, 39, 95, 152, 153, 159,
 164, 191, 194, 253, 290, 326.
 Imbictus 23, 159, 301, vid. Inuictus.
 Ἰμβικτός 40, 41, 153, 327.

- Ἴμβραῖος 35, 39, 152, 153, 328.
 Improbus 36, 152, 154, 155, 173,
 176, 238, 331, 332, 333, 334.
 Impulsator 74, 158, vid. Inpulsator.
 Inachus 154, 178, vid. *infra*.
 Inacus 23, 68, 76, 116, 119, 154,
 156, 299.
 Incitator ? 264, vid. [--]nciator.
 Incitatus 36, 154, 155, 158, 264,
 275, 319, 337.
 Incletus 155, 335, vid. *infra*.
 Inclitus 40, 71, 155, 166, 219, 312.
 Inclytus 126, 127, 155, 322, vid.
 supra.
 Ἰνδόμιτος 36, 155, 327.
 Indomitus 152, 155, 163, 170, 226,
 vid. *supra*.
 Ἰνδος 156, 329, vid. *infra*.
 Indus 37, 39, 138, 156, 162, 171,
 182, 198, 322, 332.
 [In]gens? 133, 262, 263, vid.
 [--]gens.
 Ingenuus 40, 41, 156, 167, 230,
 256, 286, 294, 321, 322, 324.
 Inhumanus 36, 38, 152, 157, 159,
 197, 233, 238, 272, 333, 334.
 Inluminator 40, 74, 78, 90, 157,
 299.
 Innocens vid. *infra*.
 Innox 36, 157, 158, 321.
 Inpulsator 23, 35, 38, 82, 158, 159,
 326.
 Inumanus 157, 331, 332, vid.
 Inhumanus.
 Inundator 23, 35, 38, 74, 158, 163,
 173, 176, 254, 258, 312, 313.
 Inuictus 40, 64, 145, 159, 297.
 Iohannes? 273, 274, 275, 316.
- Ἴουβα 35, 38, 159, 329.
 Ἰούβενιν 163, 329, vid. Iuuenis.
 Ἰούδηξ 38, 160, 325, 326.
 Iperesius 23, 36, 38, 41, 160, 161,
 332.
 Ipparchus 23, 38, 161, 294.
 Ἰππόνικος 116, vid. Εἰπόνικος.
 Iscolasticus 23, 235, 298, vid.
 Scholasticus.
 Iscintilla 236, vid. Scintilla.
 Ispicatus 23, 35, 37, 161, 243, 296.
 Ispumeus 23, 35, 139, 161, 298.
 Italus 13, 39, 41, 95, 156, 162,
 163, 165, 166, 167, 217, 231,
 239, 245, 247, 250, 251, 252,
 294, 331, 333.
 Iuba 105, 153, 159, 182, 248, vid.
 Ἴουβα.
 Iubilator 20, 36, 38, 65, 139, 158,
 163, 256, 264, 324.
 Iudex 160, 166, 207, 236, vid.
 Ἰούδηξ.
 Iuuenis 36, 163, 164, 181, 224,
 258, 322, 331, 332, 333.
 Καλλιέδρομος 87, 329, vid.
 Callidromus.
 Κάπτρος 164, 268, 306, vid. *infra*.
 Kaprus 36, 164.
 Karchedon 164, vid. *infra*.
 Karcidon 39, 164, 252, 329.
 Καρχηδών vid. *supra*.
 Κοπιδῶν 102, 325, 326, vid. Cupido.
 Κόρινθος 39, 165, 327.
 Κουπειδίνε 102, 327, 328, vid.
 Cupido.
 Λαμπαδ[...] 165, 329.
 Lampas 130, 165, vid. *supra*.
 Λαμπάς 35, 37, 165, vid. Λαμπαδ[...].

- Lampon 35, **166**, 174, 227, 336.
 Λαομέδων 38, 166, 190, vid. *infra*.
 Λαωμέδων **166**, 325, 326.
 Lasciuus 166, 167, vid. *infra*.
 Lascouus 36, 145, **166**, 170, 218,
 329.
 Latinus 39, 41, **167**, 170, 204, 249,
 253, 321, 322, 325.
 Latro 37, **48**, 72, 74, 107, 136, **167**,
 168, 198, 205, 228, 322, 331,
 332, 333, 334, 336.
 Laureatus 113, 123, 145, 168, 178,
 185, 201, 204, 241, 248, 270,
 vid. *infra*.
 Λαυριάτος 40, **168**, 329.
 Lenaeus 168, vid. *infra*.
 Leneus 22, 36, 40, 85, 137, 150,
 168, 169, 170, 175, 240, 299.
 Leno 114, 170, vid. Ληνών.
 Lenobatis 24, 38, 40, 78, 82, 84,
 85, 96, 119, 124, 131, 132, 137,
 160, 168, **169**, 170, 188, 202,
 203, 206, 226, 227, 249, 265,
 299.
 Ληνών 36, 40, **169**, 170, 172, 180,
 328.
 Liber 36, 40, 150, 163, 167, **170**,
 172, 175, 253, 322, 334.
 Libyus 22, 39, 136, **171**, 177, 183,
 241, 253, 324.
 Licentia 36, 111, 113, 154, **171**,
 172, 243, 259, 322.
 Licentiosus 36, 130, **172**, 176, 322.
 Lici[u]s 39, **172**, 177, 326.
 Λίκος 36, **173**, 181, 327.
 Linceus 177, 336, vid. Lynceus.
 Litefanus? **276**, 304.
 Λοῦξ 36, 40, **173**, 180, 212, 328.
 Lucidus 35, 166, 173, **174**, 192,
 196, 211, 213, 241, 322, 323.
 Lucifer 35, 40, 77, 129, 130, 135,
 174, 175, 213, 329.
 Lucin **174**, 321.
 Lucina 40, 162, 174, 188, 198, vid.
 supra.
 Lucinus 40, 174, 175, vid. Lucin.
 Lucius 172, 173, vid. Licius.
 Luculentus? 14, 35, 219, **276**, 304.
 Luxuriosus 23, 121, 176, 298, vid.
 Luxuriosus.
 Lues 173, 176, vid. Λοῦξ.
 Lupercus 40, 167, 170, **175**, 176,
 177, 204, 231, 240, 264, 322,
 331, 333.
 Lupus 36, 40, 67, 173, **175**, 178,
 181, 248, 321.
 Luxuriosus 36, 103, 107, 112, 114,
 135, 137, 143, 154, 173, **176**,
 178, 185, 242, 243, 255, 259,
 296.
 Luxurius 36, **176**, 335.
 Lybius 171, 241, 322, vid. Libyus.
 Lycaeus 176, 177, vid. Licius.
 Lyceius 176, vid. Licius.
 Lyceus 39, 172, 173, 175, **176**,
 177, 331, 333.
 Lycius 138, 172, 173, 176, 177,
 vid. Lici[u]s i Lyceus.
 Lydeus 177, 331, 332, 333, vid.
 infra.
 Lydius 39, **177**, 333.
 Lydus 39, **177**, 294, 306, 331.
 Λύκος 173, 175, vid. Λίκος.
 Lynceus 38, 176, **177**, 178, 205,
 285, 334, 336.
 Λυνκαῖος 177, 327, vid. *supra*.

- Macedo 39, **178**, 332.
 Macul 35, **178**, 321.
 Macula 178, vid. *supra*.
 Maculatus 178, 179, vid. Macul.
 Maculosus 162, 178, 179, vid. Macul.
 Magurius 39, 40, **179**, 198, 263,
 336.
 [Ma]gurius vid. [...]gurius.
 Mantineus 39, 40, 104, **179**, 217,
 331, 332, 333, 334.
 Mapraeron 41, **180**, 246, 297.
 Marcianus? 274, **276**, 325.
 Margarita 35, 41, 76, 110, 140,
 180, 186, 261, 334, 336.
 Μάριοκος 35, **180**, 181, 290, 328.
 Mariscus 161, 180, vid. *supra*.
 Marrusius 183, 330, vid. Maurusius.
 Martius 30, 32, 39, 89, 94, 134,
 181, 326.
 Masinissa 181, 182, 248, vid. *infra*.
 Massinissa 38, 40, 105, 159, **181**,
 334, 336.
 Masue[--]? **276**, 320.
 Maurisius 183, 330, vid. Maurusius.
 Μαῦρος 182, 328, 329, vid. *infra*.
 Maurus 35, 37, 39, 153, 156, 159,
 182, 183, 322.
 Maurusius 35, 37, 39, 182, **183**, 330.
 Medus 39, 179, **183**, 253, 336.
 Meliss 38, 40, **183**, 321.
 Melissa 183, 184, vid. *supra*.
 Melisseus 183, vid. Meliss.
 Melissus 183, vid. Meliss.
 Memnon 38, **184**, 189, 249, 321.
 Menester? 40, 277, 319.
 [Me]nippus? 264, vid. [...]nippus.
 Mirandus 40, 41, **184**, 277, 304,
 313, 331, 332, 333, 334.
 Mirani? **277**, 303.
 Muccosus 35, 162, **185**, 295.
 Multiuolus 36, **185**, 197, 202, 254,
 331, 332, 333, 334.
 Murinus 35, **186**, 187, 249, 322.
 Myrra 186, vid. Murra.
 Myr[--] **186**, 294.
 Mysticus 36, 40, **187**, 322.
 Narcissus 35, 122, **187**, 299.
 Nauta 38, 56, 70, 73, 82, 88, 100,
 188, 194, 230, 236, 250, 335.
 Nereus 38, 40, **188**, 194, 196, 306.
 Neruicus 38, 148, **189**, 193, 330.
 Ne[--] **189**, 335.
 Niceforus 23, 40, **189**, 190, 257,
 301.
 Nicephorus 189, 213, vid. *supra*.
 Nicolaus 38, 40, **190**, 322.
 Nicomedes 190, vid. *infra*.
 Nicomedis 40, **190**, 313.
 Nilus 37, 53, 57, 92, 104, 119, **190**,
 191, 194, 196, 229, 241, 330,
 334.
 Νίψος 35, 36, **191**, 327, 328.
 Nimbus 25, 95, 152, 162, 191, 194,
 223, 238, 239, 257, 278, vid.
 supra.
 Nitidus 35, 41, 55, 133, **191**, 313,
 322, 324, 335.
 Nobilis 40, **192**, 207, 322.
 Noctiuagus 25, 26, 36, 76, 124,
 152, 191, **192**, 197, 254, 334.
 Noricus 39, **193**, 264, 322.
 Notatus 35, 41, 128, **193**, 264, 322.
 Nouicius 38, **193**, 207, 221, 287,
 334.
 No[--] **194**, 299.

- Oceanus 37, 52, 92, 119, 128, 133, 138, 152, 154, 188, 190, **194**, 196, 247, 260, 322, 324, 331, 332, 334, 336.
- Oclopecta 35, 37, **194**, 249, 331, 332, 333, 334.
- Oclopeta? 194, vid. *supra*.
- Οικουμένη 40, **195**, 248, 260, 300.
- Όλόχρυσος 35, 76, 96, 102, **196**, 329.
- Όλυμπιονίκη 40, **196**, 325, 326.
- Olympius 39, 196, 197, 201, 251, 260, 294, vid. *infra*.
- Olypius 163, **197**, 294.
- Omnipot[e]ns 38, 41, 55, 151, **197**, 203, 264, 326.
- Όπλοπέτης? 194, vid. Oclopекта.
- Oriens 63, 77, 197, 198, 241, vid. *infra*.
- Ὀριενς 38, 41, **197**, 328.
- Ὀροστος 37, 38, **198**, 325.
- Oss[—] **199**, 321.
- Ούλανενς 38, **199**, 254, 327.
- Ούλανεντεῖνος 254, 329, vid. Valentinus.
- Οὐκτορ 327, 328, vid. Victor.
- Οὐρεῖλις 223, 258, 327, vid. Virilis.
- Ούπτάτος 35, 40, 41, **199**, 327, 328.
- Ούρανιος 94, 260, 325, 326, vid. Vranius.
- Pac **199**, 317.
- Pacatus? 199, vid. *supra*.
- Pacificius? 199, vid. Pac.
- Pactolus 37, 177, 199, **200**, 244, 305.
- Παῖςων 36, **200**, 328.
- Palladius 38, 39, **200**, 201, 210, 233, 305, 322.
- Παλμάτος 201, 329, vid. *infra*.
- Palmatus 40, 41, 182, **201**, 279, 321, 322, 323.
- Palumb 35, 36, **201**, 321.
- Palumba 201, 205, 210, vid. *supra*.
- Palumbes 201, 205, 210, vid. Palumb.
- Palumbus 201, 205, 210, vid. Palumb.
- Panchates 36, 41, 185, **202**, 336.
- Pancratius 23, 38, 197, **202**, 203, 331, 332, 333, 334.
- Panhorm(itanus) 39, 41, 67, 79, **202**, 203, 244, 321.
- Panoptis 38, 202, **203**, 311.
- Pantarachus ? vid. Pantarcus.
- Pantaracus 22, 197, 203, 226, 229, 230, 252, 272, 299, vid. *infra*.
- Pantarcus 38, **203**, 297.
- Παράστος 36, 38, **203**, 327.
- Παράσσοτος 203, 327, vid. *supra*.
- Parasitus 203, 204, vid. Παράστος.
- Παράτος 204, 327, vid. *infra*.
- Paratus 24, 35, 38, 71, 75, 122, 124, 181, **204**, 205, 321, 322, 323, 331, 332, 334, 336.
- Πάρδος 204, 205, 327, 328, vid. *infra*.
- Pardus 35, **204**, 321, 334, 336.
- Pasinicus? 206, 229, vid. Rasinicus.
- Passarinus 205, 322, vid. Passerinus.
- Passer 36, 38, 67, 201, **205**, 321.
- Passerinus 36, 38, **205**, 324, 337.
- Pathinicus vid. *infra*.
- Patinicus 13, 23, 39, 40, 203, **206**, 211, 229, 249, 251, 272, 299.
- Patricius 38, 39, **206**, 207, 294, 335.

- Πατρίκιος 206, 329, vid. *supra*.
 Patronus 38, 207, 322.
 Peciulus 23, 30, 35, 37, 86, 207,
 269, 285, 334.
 Peculiaris 35, 41, 208, 269, 277,
 300, 321, 322.
 Pegasus 37, 59, 70, 91, 133, 145,
 151, 159, 208, 209, 210, 277,
 295, 303, 313, 321, 323.
 Pelops 37, 51, 96, 123, 208, 298,
 299, 330, 335.
 Pelorus 35, 209, 244, 261, 275,
 336.
 Penna 37, 151, 209, 234, 238, 312,
 313.
 Percussor 36, 209, 334, 336.
 Perdix 35, 36, 210, 322.
 Perseus 35, 38, 151, 208, 210, 302.
 Pertinax 210, 211, vid. *infra*.
 Πέρτιναξ 36, 210, 337.
 Petulans 36, 211, 322.
 Phaedrus 35, 41, 211, 322.
 Phaethon 10, 35, 41, 211, 212,
 337.
 Φάμοσος 128, 335, vid. Famosus.
 Pharius vid. Farius.
 Pharos 129, vid. Farus.
 Φέροξ 131, 329, vid. Ferox.
 Philobacchus 136, vid. Fylobacus.
 Φλοριδος 132, 328, vid. Floridus.
 Pho 212, 317.
 Phoebus 106, 110, 133, 134, 147,
 191, 192, 204, 212, 213, 232,
 vid. Foebus.
 Phoenix 59, 89, 129, 164, 174,
 187, 212, 272, vid. Φοῖνιξ.
 Φοῖβος 120, 133, 325, 329, vid.
 Foebus.
- Φοῖνιξ 35, 41, 66, 212, 213, 223.
 Φοντανος 133, 325, 326, vid.
 Fontanus.
 Φορφόρεος 23, 35, 212, 218, 225,
 325.
 Phosphorus 35, 41, 109, 123, 145,
 189, 213, 337.
 Φωσφόρεος? 213, vid. Φορφόρεος.
 Φωσφόρος 213, vid. Phosphorus.
 Φούλγιδος 35, 213, 328.
 Φρουμυφερον 135, 327, 328, vid.
 Frugifer.
 Φυλοβοκχος vid. Fylobacus.
 Piropus 22, 35, 102, 110, 172, 214,
 227, 242, 326.
 Pistus 36, 214, 321.
 Placidus 36, 174, 214, 336.
 Poeliarces 22, 38, 41, 215, 329.
 Polidoxus 22, 40, 215, 297.
 Polidromus 22, 37, 115, 215, 330.
 Pollentianus 224, vid. Pullentianus.
 Polyarces 215, vid. Poeliarces.
 Polydoxus 215, vid. Polidoxus.
 Polydromus vid. Polidromus.
 Πολύειδος 216, vid. Πολύιδος.
 Πολύιδης 217, 326, vid. Πολ[...]ης.
 Πολύιδος 35, 216, 217, 325.
 Polynicens 23, 40, 116, 216, 217,
 322.
 Polynices 216, vid. *supra*.
 Polystefanus 40, 47, 69, 95, 101,
 125, 168, 216, 217, 218, 221,
 267, 270, 272, 273, 274, 275,
 276, 296, 299, 313, 314.
 Πολυστέφανος 217, vid. *supra*.
 Πολυ[...]φο[...] 217, 325.
 Πολ[...]ης 217.
 Πομπείανος 217, 329, vid. *infra*.

- Pompeianus 39, 40, 144, **217**, 218, 322, 323.
- Pompeius 39, 40, **218**, 222, 335.
- Ποντανός 133, 212, 325, vid. *Fontanus*.
- Pontifex 38, 99, 132, 160, **218**, 233, 250, 322.
- Popyirus 35, 41, **218**, 329.
- Porphyrio 218, 225, vid. *Purpurio*.
- Porphyrius? 218, vid. *Popyirus*.
- Πορφύρεος 212, 218, vid. *Φορφόρεος*.
- Πουγιωνε 224, 327, 328, vid. *Pugio*.
- Praeclarus 71, 144, 219, 223, vid. *Πραικλάρος*.
- Praesidius 38, 40, **219**, 322.
- Praeualens 199, 220, vid. *Preualens*.
- Πραικλάρος 41, **219**, 327, 328.
- Prancatius 23, 202, 331, 332, vid. *Pancratius*.
- Preatus **219**, 281, 289, 301, 309.
- Pretiosus 30, 35, 41, **220**, 264, 330, 334, 335.
- Πρετιώσος 220, 327, 328, vid. *supra*.
- Preualens 22, 38, **220**, 331, 332, 333, 334, 336.
- Primitiuus 22, 39, 156, 193, **220**, 221, 224, 236, 256, 278, 326.
- Priscianus? 39, 221, 269, **277**, 278, 280, 300, 319.
- Processus 40, 88, 158, **221**, 298.
- Προφίκιος 40, **221**, 327.
- Proficius 221, 222, vid. *Προφίκιος*.
- Profugus 37, 136, **221**, 222, 278, 285, 319, 330, 334, 335.
- Proteus 40, 146, 218, **222**, 335.
- Proudens 223, vid. *Πρωούιδενς*.
- Προυνικός 35, 38, **222**, 223, 327, 328.
- Πρωφίκιος 221, 328, vid. *Προφίκιος*.
- Πρωούιδενς, 36, 41, **223**, 335.
- Prunicus 223, vid. *Προυνικός*.
- Πρ[...]ε **223**, 327.
- Puerina 23, 36, 39, 94, 200, **224**, 251, 257, 258, 332.
- Pugio 37, 49, 80, 89, **224**, 238, 254, 321, 322.
- Pullentianus 22, 38, 39, **224**, 225, 278, 297.
- Pupillus 39, 41, 80, **225**, 295.
- Purpureus 23, 120, 212, 213, 218, 219, 225, 232, 239, 263, vid. *Φορφόρεος*.
- Purpurio 35, 134, 218, **225**, 321.
- Pyiripinus 22, 35, 36, 102, 125, 139, 203, **226**, 227, 298.
- Pyrall(is) 35, 36, **226**, 227, 321.
- Pyripinus 226, vid. *Pyiripinus*.
- Pyrobolus 24, 36, 102, 125, 131, 226, **227**, 264, 302.
- Pyrolampes 136, 166, 214, **227**, 245, 304.
- Pyropus 152, 166, 172, 203, 214, 226, 228, vid. *Piropus*.
- Pyrrhus 227, vid. *infra*.
- Pyrus 35, 132, **227**, 228, 242, 329.
- Querulus 36, **228**, 282, 335.
- Rapax 37, **228**, 229, 232, 321.
- Ράπιδος 228, 328, vid. *infra*.
- Rapidus 31, 37, 133, 152, 170, **228**, 229, 326.
- Raptor 37, 228, **229**, 322.
- Rasinicus 40, **229**, 314.
- Ra[—] **229**, 294.
- Regalis 39, 82, 87, **229**, 230, 232, 265, 282, 322.
- Regius 39, 82, **230**, 232, 336.

- Regnator 38, 69, 92, 100, 103, 110, 116, **230**, 298.
- Renalius ? vid. [.]renalius.
- Ri[–] **231**, 285, 334.
- Rogatus? **232**, **282**, 326, vid. R[.]ga[–].
- Roma? 278, 320.
- Romanus 13, 39, 163, 167, 181, **231**, 294, 321, 322, 326, 335.
- Romula 39, **231**, 322.
- Romulus 39, 181, **231**, 253, 317, 321, 322.
- Roscius? 40, **231**, 232, 278, 314.
- Roseus 35, 134, **232**, 330, 332.
- Rusticus 40, 56, **232**, 240, 260, 317, 323.
- P[..]a[–] **232**, 327.
- R[.]ga[–] **229**, **232**, 326.
- Sacratus 41, 120, **233**, 235, 238, 251, 260, 273, 281, 317.
- Saeclaris 23, 41, **233**, 255, 322.
- Saecularis 233, vid. *supra*.
- Σαγήτα 37, **234**, 325, 326.
- Sagitt 37, **234**, 321.
- Sagitta 67, 95, 234, 238, 243, 260, vid. Σαγήτα.
- Salutaris 35, 41, 144, **234**, 238, 330, 335.
- Sanctus 41, 129, 233, **235**, 273, 322.
- Σάνκτος 328, vid. *supra*.
- Σάντος 235, 328, vid. Santus.
- [Sa]nippus? 264, vid. [.]nippus.
- Saxo 39, **235**, 241, 324.
- Scholasticus 38, 161, **235**, 236, 298.
- Scintilla 35, 37, 72, 132, 136, 152, 166, 174, 227, **236**, 330.
- S[ec]undin[us] 23, 39, **236**, 237, 246, 332.
- Securus 36, 38, **237**, 263, 331, 332, 333, 334, 336.
- Selman? 38, **279**, 324.
- Senator 240, vid. Sinator.
- Seracusus 22, 244, 314, vid. Syracusus.
- Serenus 36, **237**, 329.
- Sericus? 241, vid. Siricus.
- Σερουατος 39, **238**, 327, 328.
- Seruatus 51, 238, vid. *supra*.
- Sica 26, 37, 49, 74, 80, 89, 168, **224**, 234, 238, 254, 275, 321.
- Sidereus 35, 39, **238**, 307, 326.
- Sidonius 35, 39, 120, **239**, 252, 254, 326.
- Signifer 35, 38, **239**, 322.
- Σιλουανός **240**, 328, vid. *infra*.
- Siluanus 38, 40, **240**, 321, 324.
- Sil[–] **240**, 321.
- Sinator 22, 38, **240**, 298.
- Siricus 39, **241**, 244, 322.
- Socrates? 41, 254, **279**, 330.
- Sol 35, 54, 63, 64, 66, 76, 77, 89, 90, 102, 110, 127, 133, 145, 146, 151, 159, 165, 174, 191, 198, 204, 211, 212, 214, 241, 242, 245, 248, 249, 260, vid. *infra*.
- Σωλ 37, 41, **241**, 325, 326.
- Σούπερβος 243, 329, vid. Superbus.
- Speciosus 35, 207, **242**, 307.
- Speculator 38, 41, **242**, 303.
- Sphodria 36, **243**, 323.
- Spicatus 24, 71, 161, 181, vid. Ispicatus.
- Spiculus 37, 71, 161, **243**, 321.

- Spumeus 161, 162, 216, vid.
Ispumeus.
- Superbus 35, 36, 130, **243**, 284,
322, 330.
- Syracusus 37, 39, **244**, 294.
- Syricus? 241, vid. Sirius.
- Tagus 37, 78, 93, 104, 137, 148,
150, 200, **244**, 245, 261, 299,
320, 331, 333, 334, 336.
- Talus 37, 41, 83, **245**, 269, 301,
314.
- Τεμεράριος 36, 41, **245**, 327.
- Temerarius 75, 245, vid. *supra*.
- Terdiacus 39, 41, 180, **246**, 297.
- Tetrapla 35, 38, **246**, 280, 330.
- Τετραπλά? 246, 279, 327, vid. *supra*.
- Thelus 36, **246**, 257, 321.
- Thrasyanicus 249, vid. Trasinicus.
- Thurinus ? vid. Turinus.
- Thy[moetes]? 247, vid. Thy[--].
- Thy[modes]? 38, 40, 247, 296, vid.
infra.
- Thy[--] **247**.
- Tiberis 37, 119, **247**, 248, 320,
322, 334.
- Tigris 31, 35, 36, 78, 122, 183,
247, 331, 333, 334, 336, 337.
- Timendus? **280**, 315.
- Τινγετάνος 39, **248**, 328.
- Tingitanus 248, vid. *supra*.
- Titas 36, 39, 146, **248**, 257, 297.
- Tithonius 248, vid. *infra*.
- Titonius 35, 39, **248**, 249, 296.
- Toxotes vid. *infra*.
- Toxxotes 23, 37, 234, **249**, 265,
308.
- Trasinicus 22, 23, 26, 40, 229, **249**,
301.
- Triumfator 23, 40, 110, **250**, 298.
- Triumphator 250, vid. *supra*.
- Turificator 14, 25, 38, 41, 52, 129,
141, 234, **250**, 251, 255, 260,
273, 281, 308.
- Turinus 35, 39, 40, 41, **251**, 260,
327.
- Τύριος 252, 327, vid. Tyrius.
- Turrenius 39, 80, **251**, 253, 315.
- Tuscus 39, **252**, 253, 322, 323.
- Tyranis 23, 36, 38, 116, **252**, 260,
318.
- Τύραννις vid. *supra*.
- Τύραννος vid. *infra*.
- Tyrannus 37, 38, 230, **252**, 302.
- Tyrius 39, 239, **252**, 331, 333.
- Tyrrhenius 251, vid. Turrenius.
- Tyrrhenus 39, 52, 252, **253**, 322.
- Vagarfita 41, **253**, 331, 332, 333,
334, 336.
- Vagulus 37, 41, **253**, 254, 331,
332, 333, 334.
- Valens 199, 254, 273, vid. Οὐάλενς.
- Valentinus 39, **254**, 264, 273, 322.
- Vastator 37, 238, **254**, 280, 322.
- [Ve]nator 38, 116, 262, vid. [..]nator.
- Venust 35, 37, **255**, 318.
- Venustus 255, vid. *supra*.
- Verbosus 23, 36, 83, 99, 108, **255**,
256, 331, 332, 333, 334, 336.
- Vernaculus 23, 36, 88, 117, **255**,
298.
- Vernaculus 255, 256, vid. *supra*.
- Ver[--] 255, **256**, 321.
- Viator 38, 40, 163, 239, **256**, 297,
334, 336.
- Victor 24, 40, 159, 182, 238, 250,
256, 257, 264, 286, 288, 302,

- 319, 321, 322, 323, 324, 331,
332, 333.
- [Vic?]**orius** 40, 144, 257, 264, vid.
[c-6-]**orius**.
- Victo[—]** 256, 321.
- Vindex** 38, 47, 52, 99, 236, **257**,
324.
- Virgineus** 25, 37, 225, 246, **257**,
258, 331, 332, 333, 334, 336.
- Virilis** 37, 225, 257, **258**, 322.
- Vitalis** 37, **258**, 259, 326.
- Vittatus** 106, 199, 201, vid.
Οὐιττατος.
- Volens** 36, 41, 75, 99, 120, 234,
258, 263, 281, 327.
- Volucer** 11, 37, 53, 54, 59, 201,
259, 260, 330, 337.
- Voluptas** 35, 111, 112, 152, 176,
178, **259**, 334, 336.
- Votalis** 41, 57, 74, 120, 121, 128,
135, 201, 233, **259**, 273, 282,
298.
- Vranius** 39, 41, 54, 94, 128, 134,
145, 146, 150, 195, 248, **260**,
294, 302.
- Urbanus** 40, 56, 232, 260, 326, vid.
infra.
- Vrb[.]n[.]** 260.
- Vrsatus?** 198, vid. Ορσατος.
- Xρύσασπις** 101, 328, 329, vid.
Crisaspis.
- Υσός 23, 37, **261**, 305.
- Υσσός **261**, vid. *supra*.
- Zéphuros** 261, 328.
- Zefurus** 22, 23, 261, 330, vid. *supra*.
- Zephyrus** 31, 37, 66, 67, 77, 97,
118, 209, 244, 261, 275, vid.
Ζέφυρος.
- Zep** 261, 300.
- Zmaragdus** 41, 140, 180, 186, **261**,
321.
- [...]alus? **280**, 334.
- [...]amante 50, 109, 262, 335.
- [.]αουδ[.]λον 262, 327.
- [...]ατο[.] 262, 326.
- [.]αργαρε 262, 327.
- [...]ευ[—] **262**, 321.
- [.]ητον 262, 329.
- [.]ενατο **262**.
- [—]ens **262**, 299.
- [...]ερου **262**, 332.
- [—]εσιλο **262**, 294.
- [.]gens **262**, 298.
- [.]gurius **263**, 333.
- [—]ισυς **263**, 298.
- [—]ιυς **263**, 298.
- [...]κος **263**, 326.
- [.]ιλminator **263**, 300.
- [c?]ιμυς **264**, 307.
- [—]ιnas **264**, 298.
- [.]ιnator **264**, 327.
- [—]ιnciator **264**, 316.
- [.]ιnippus **264**, 321.
- [c-6-]**orius** **264**, 335.
- [—]rator 127, 332, vid. *Exsuperator*.
- [.]renalius **264**, 327.
- [.]reу[—?] **265**, 333.
- [—]ri **265**, 296.
- [—]sor **265**, 298.
- [...]σους **264**, 326.
- [—]s[.]lan-a **265**, 294.
- [—]quila 321, vid. *Aquila*.
- [—]uor **265**, 298.
- [...]uperus **265**, 327.
- [—]us **265**, 298.

ÍNDIX DE FONTS I PASSATGES CITATS

A aquest índex se citen les fonts i els autors anotats dins el text. Per a les fonts i autors que citen noms de cavalls circens vid. els apartats de «Relació de fonts documentals» i de «Bibliografia». Els noms que apareixen entre parèntesi, per exemple (*s.v. Leon*), responen als noms que apareixen a la llista de noms que no són de cavalls circens.

Afrani, 207, <i>s.v. Peciolus</i>	Apuleu, <i>Metam.</i> , 11. 14; 157, <i>s.v. Inhumanus</i>
Agustí, <i>Sermones</i> , 302. 7; 73, <i>s.v. Atquesitor</i>	Arion, (ed. Bergk, Leipzig 1882 (rep. 1914-15), p. 79, l. 17; 59, <i>s.v. Ἀλέπλοος</i>
Agustí, <i>Contra Litteras Petilianis</i> , 2, 187 i 237; 250, <i>s.v. Turificator</i>	Aristòfanes, <i>Lysistrata</i> , 413; 79, <i>s.v. Balanus</i>
Alchiphronus, 3. 20; 124, <i>s.v. Eurybattes</i>	Aristòfanes, <i>Plutus</i> , 586; 101, <i>s.v. Cotynus</i>
<i>Anthologia Graeca</i> , Filodem, 7. 222; 136, <i>s.v. Fylobacus</i>	Aristòtil, <i>Hist. Animalium</i> , 493a, 27; 79, <i>s.v. Balanus</i>
<i>Anthologia Latina</i> , 1, 197. 6; 134, <i>s.v. Foebus</i>	Aristòtil, Ἀθηναῖον Πολιτεία, 63. 2; 79, <i>s.v. Balanus</i>
<i>Anthologia Palatina</i> , 9. 524; 84, <i>s.v. Botrocales</i>	Arnobi, 6. 23; 263, <i>s.v. IJminator</i>
Apol·loni de Rodes, 3. 1329; 59, <i>s.v. Ἀλέπλοος</i>	Arrià, <i>Epicteti Dissertationes</i> , 2, 20. 17; 138, <i>s.v. Γάλλος</i>
<i>App. Probi</i> , 25; 56, <i>s.v. Agricola</i>	Aulus Gel·lí, 2, 22. 20; 97, <i>s.v. Circius</i>
<i>App. Probi</i> , 1; 218, <i>s.v. Popýirus</i>	Ausoni, <i>Grat.Ac.</i> , 4; 141, <i>s.v. Gentilis</i>
<i>App. Probi</i> ; 240, <i>s.v. Sinator</i>	
Apuleu, <i>Metam.</i> , 6. 7; 95, <i>s.v. Ceruleus</i>	Babrius 61. 4; 59, <i>s.v. Ἀλέπλοος</i>
Apuleu, <i>Metam.</i> , 10. 4-5; 65, <i>s.v. Ἀπολέιος</i>	Baquilides 13. 22; 116, <i>s.v. Εἰπόνικος</i>
Apuleu, <i>Metam.</i> , 11. 14; 74, <i>s.v. Attonitus</i>	

- Callímac, *Hymnus IV in Delum*, 15; 59, s.v. Ἀλυπλοος
- Capella, 1. 26; 60, s.v. *Alumnus*
- Capella, 1. 36; 64, s.v. *Animtor*
- Capella, 1. 86; 60, s.v. *Alumnus*
- Casi Dió, 69, 10. 2; 84, s.v. *Borystenes*
- Casi Dió, 79, 7. 2; 49, s.v. *Acenauces*
- Cassiodor, *Jud.*, 1. 17; 107, s.v. *Delusor*
- Cassiodor, *Variae*, 11. 35; 63, s.v. *Anatolicus*
- Cassiodor, *Variae*, 5. 31; 106, s.v. *Decoratus*
- Cassiodor, *Variae*, 5. 40. 1; 219, s.v. *Preatus*
- Catul, 2; 205, s.v. *Passer*
- Catul, 3; 205, s.v. *Passer*
- Catul, 49. 1; 231, s.v. *Romulus*
- Catul, 103. 4; 170, s.v. Ληνών
- Cels, 7. 25; 79, s.v. *Balanus*
- Cèsar, *De bello Gallico*, 1, 2. 4 o 5; 147, s.v. *Helue[...]*
- Cèsar, *De bello Gallico*, 1, 5. 4; 193, s.v. *Noricus*
- Cèsar, *De bello Gallico*, 3, 5; 189, s.v. *Neruicus*
- Cèsar, *De bello Gallico*, 7, 81. 4; 79, s.v. *Balanus*
- Ciceró, *Arat.*, 32. 4; 159, s.v. Ιούβα
- Ciceró, *De legibus*, 2. 22; 128, s.v. *Famulus*
- Ciceró, *De legibus*, 2. 22; 151, s.v. *Ideus*
- Ciceró, *De legibus*, 3. 16; 115, s.v. *Eforianus*
- Ciceró, *De natura deorum*, 1. 63; 175, s.v. *Lupus*
- Ciceró, *De natura deorum*, 2. 40; 90, s.v. *Candor*
- Ciceró, *De oratore*, 1. 130; 231, s.v. *Roscius*
- Ciceró, *De re publica*, 2. 28; 243, s.v. *Superbus*
- Ciceró, *Epistulae*, 14. 3. 3; 109, s.v. *Dexiforus*
- Ciceró, *Epistulae ad Atticum*, 4. 3. 3; 95, s.v. *Cermarus*
- Ciceró, *Pro L. Murena*, 40; 231, s.v. *Roscius*
- CIL II*, 150; 133, s.v. *Fontanus*
- CIL II*, 4314; 125, s.v. *Euticus*
- CIL II*, 5738; 288, (s.v. *Tela*)
- CIL II*, 6162; 67, s.v. *Aranius*
- CIL II*, 6180; 206, s.v. *Patinicus*
- CIL III*, 1436; 64, s.v. *Anicetus*
- CIL III*, 1596; 106, s.v. *Decoratus*
- CIL III*, 8571; 80, s.v. *Balsamius*
- CIL III*, 8834; 76, s.v. *Aureus*
- CIL III*, 9002; 103, s.v. *Cursor*
- CIL IV*, 1940; 241, s.v. *Siricus*
- CIL IV*, 2310b; 272, s.v. *Eu plium?*
- CIL IV*, 2437; 269, s.v. *Αστρασλε?*
- CIL IV*, 5048; 272, s.v. *Eu plium?*
- CIL IV*, 5070; 245, s.v. *Talus*
- CIL V*, 5972; 75, s.v. *Aunara*
- CIL VI*, 631, 6; 83, s.v. *Borystenes*
- CIL VI*, 1056, 3, 7; 83, s.v. *Borystenes*
- CIL VI*, 1138; 56, s.v. *Ajax*
- CIL VI*, 1725; 114, s.v. *Draucus*
- CIL VI*, 1766; 74, s.v. *Atquesitor*
- CIL VI*, 8628; 47, s.v. *Abascantus*
- CIL VI*, 8871; 269, s.v. *Αστρασλε?*
- CIL VI*, 10056; 162, s.v. *Ispumeus*
- CIL VI*, 10053; 289, (s.v. *Atacte*)

- CIL VI*, 10056; 283, (*s.v. Achill*)
CIL VI, 10056; 285, (*s.v. Faust*)
CIL VI, 10056; 286, (*s.v. Leon*)
CIL VI, 10056; 286, (*s.v. Marc*)
CIL VI, 10056; 287, (*s.v. Olymp*)
CIL VI, 10056; 290, (*s.v. Matro*)
CIL VI, 10070; 289, (*s.v. Acciatus*)
CIL VI, 10077; 137, *s.v. Galata*
CIL VI, 10080; 125, *s.v. Euticus*
CIL VI, 12504; 172, *s.v. Licius*
CIL VI, 12504; 290, (*s.v. Melanos*)
CIL VI, 15175; 55, *s.v. Agilis*
CIL VI, 15703; 269, *s.v. Αστρασλε?*
CIL VI, 17398; 175, *s.v. Lupus*
CIL VI, 26656a; 230, *s.v.*
Regnator
CIL VI, 27881, a 87; 94, *s.v.*
Celtiber
CIL VI, 29896; 180, *s.v. Margarita*
CIL VI, 33937; 264, *s.v. [...]nippus*
CIL VI, 33939; 63, *s.v. Andre*
3CIL VI, 33941; 125, *s.v. Euticus*
CIL VI, 33980; 154, *s.v. Improbus*
CIL VI, 37834; 67, *s.v. Aranius*
CIL VI, 37834; 69, *s.v. Arcas*
CIL VI, 37834; 114, *s.v. Dromus*
CIL VI, 37834; 264, *s.v. [...]nippus*
CIL VI, 37834; 281, *s.v. Calidus?*
CIL VII, 543; 64, *s.v. Anicetus*
CIL VIII, 367; 272, *s.v. Eu phium?*
CIL VIII, 2403, 2, 23; 225, *s.v.*
Pullentianus
CIL VIII, 3039; 67, *s.v. Aranius*
CIL VIII, 7762; 228, *s.v. Rapax*
CIL VIII, 8530; 98, *s.v. Concordius*
CIL VIII, 11079; 80, *s.v. Balsamius*
CIL VIII, 12504; 233, *s.v. R[...].Jga[...]*
CIL VIII, 12504; 265, *s.v. [...]renalius*
CIL VIII, 12508; 153, *s.v. Ἰυβραῖος*
CIL VIII, 15768; 198, *s.v. Ορσατος*
CIL VIII, 22644; 288, (*s.v. Victoris*)
CIL IX, 2304; 228, *s.v. Querulus*
CIL XII, 1122; 84, *s.v. Borystenes*
CIL XII, 5695. 4; 283, (*s.v. Ascanius*)
CIL XIII, 581; 264, *s.v. [...]nciator*
CIL XIII, 5713; 128, *s.v. Famosus*
CIL XIII, 7438; 140, *s.v. Gemmatus*
CIL XIV, 2426; 106, *s.v. Delfus*
CIL XIV, 4100; 70, *s.v. Arion*
CIL XV, 6253; 268, *s.v. Αστρασλε?*
CIL XV, 6254; 268, *s.v. Aquilo?*
CIL XV, 6256; 275, *s.v. Incitati?*
CIL XV, 6258; 268, *s.v. Aquilo?*
CIL XV, 6258; 274, *s.v. Gallio?*
CIL XV, 6258; 274, *s.v. Glauce?*
CIL XV, 6259; 274, *s.v. Gallio?*
CIL XV, 7020; 245, *s.v. Talus*
CIL XV, 7031; 289, (*s.v. Acciatus*)
Claudià, 22. 467; 102, *s.v. Croceus*
Claudià, 28, 370. 476; 90, *s.v.*
Candor
Claudià, *De raptu Proserpinæ*, I.
18; 247, *s.v. Tigris*
CLE, 887. 1; 62, *s.v. Amor*
CLE, 937. 1; 62, *s.v. Amor*
CLE, 1522. 1; 84, *s.v. Borystenes*
Codex Iustinianus, I, 11. 10; 117,
s.v. Ἐλλην
Codex Theodosianus, I, 12. 6; 113,
s.v. Dominator
Codex Theodosianus, III, 14. 1;
141, *s.v. Gentilis*
Codex Theodosianus, VI, 31. 1; 92,
s.v. Castresis
Codex Theodosianus, VI, 4. 25 i 29;
168, *s.v. Λαυριάτος*

- Codex Theodosianus*, VIII, 10. 2; 236, s.v. *Scholasticus*
- Codex Theodosianus*, XV, 7. 6; 144, s.v. *Gloriosa*
- Codex Theodosianus*, XVI, 5. 35; 113, s.v. *Dominator*
- Columella*, 1, 8. 2; 89, s.v. *Campus*
- Columella*, 18. 78; 97, s.v. *Clarus*
- Cyprià*, 44; 102, s.v. *Crysiphus*
- Damascius*, *Vita Isidori*, 204; 117, s.v. Ἐλλῆν
- Digesta Iustiniani*, 50, 16. 118; 167, s.v. *Latro*
- Diogenes Laertes*, 4. 43; 138, s.v. Γαλλος
- Doroteu*, *Cat.Cod.Astr.*, 2. 82 cod.; 227, s.v. *Pyrolamps*
- Elià*, *De natura animalium*, 1. 31; 204, s.v. *Pardus*
- Ennodi*, *Epistulae*, 4. 23; 113, s.v. *Dominator*
- Eph.Epigr.*, V, 456; 233, s.v. R[.]gaf[.]
- Epicedió Drus, 282; 102, s.v. *Croceus*
- Estaci, *Thebais*, 7. 653; 144, s.v. *Hederatus*
- Estaci, *Thebais*, 8. 363; 154, s.v. *Inacus*
- Estaci, *Thebais*, 11. 443; 71, s.v. *Arion*
- Estaci, *Silvae*, 5, 3. 244; 129, s.v. *Farius*
- Èsquil, gr. 245; 100, s.v. *Corax*
- Estrabó, 6. 264; 251, s.v. *Turinus*
- Eunapi, *Vitae Sophistarum*, 524B; 117, s.v. Ἐλλῆν
- Eurípides, *Frag.*, 773. 28; 116, s.v. *Elates*
- Eurípides, *Medea*, 478; 226, s.v. *Pyiripinus*
- Eusebi de Cesarea, *Preparatio Euangelica*, 3. 11; 160, s.v. *Ipéresius*
- Festus, Paulus, 89. 25; 150, s.v. *Hister*
- Festus, Paulus, 226. 4; 211, s.v. *Petulans*
- Festus, Paulus, p. 23; 168, s.v. Λαυριάτος
- Galè, 10. 381; 79, s.v. *Balanus*
- Gelas, c 113 C; 220, s.v. *Preatus*
- Geróni, *Epistulae*, 60. 11; 233, s.v. *Saeclaris*
- Geróni, *De viris Illustribus*, 99; 236, s.v. *Scholasticus*
- Graci Falisc, *Cynegetica*, 118; 161, s.v. *Ispicatus*
- Gregori de Tours, *Hist.*, 5. 18; 219, s.v. *Preatus*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 82, s.v. *Bates*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 82, s.v. *Beronica*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 83, s.v. *Borystenes*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 89, s.v. *Canacis*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 100, s.v. *Cotynus*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 105, s.v. *Darius*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 116, s.v. *Elates*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 118, s.v. *Enacciatus*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 169, s.v. *Lenobatis*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 182, s.v. *Maurus*

- Hesiqui, s.v. lèxic; 223, s.v. *Προυνικός*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 227, s.v. *Pyrolampes*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 245, s.v. *Talus*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 248, s.v. *Titas*
- Hesiqui, s.v. lèxic; 279, s.v. *Selmon?*
- Himeri, *Orationes*, 6. 3; 169, s.v. *Lenobatis*
- Himeri, *Orationes*, 21. 6; 169, s.v. *Lenobatis*
- Horaci, *Carm.*, 1, 1. 2; 219, s.v. *Praesidius*
- Horaci, *Carm.*, 1, 11. 2-3; 78, s.v. *Βαβιλώνιος*
- Horaci, *Carm.*, 2, 3. 21; 154, s.v. *Inacus*
- Horaci, *Carm.*, 3, 4. 24; 79, s.v. *Βατανός*
- Horaci, *Carm.*, 3, 21. 24; 134, s.v. *Foebus*
- Horaci, *De arte poetica*, 239; 128, s.v. *Famulus*
- Horaci, *Ep.*, 16. 7; 95, s.v. *Ceruleus*
- Horapol, 2. 24; 54, s.v. *Aeropetes*
- Hyginus, *De astronomia*, 2. 32; 119, s.v. *Eridanus*
- Iamblic, *De vita pythagorica*, 3. 17; 160, s.v. *Iperesius*
- Il·liada*, 1. 30; 69, s.v. *Argus*
- Il·liada*, 11. 385; 249, s.v. *Toxxotes*
- Il·liada*, 12. 26; 58, s.v. *Αλέπλοος*
- Il·liada*, 18. 38, 49 i 52; 188, s.v. *Nereus*
- Il·liada*, 20. 232-233; 139, s.v. *Ganimedes*
- Il·liada*, 23. 93; 50, s.v. *Achillis*
- Il·liada*, 23. 266 i 289; 51, s.v. *Admetus*
- Il·liada*, 23. 288-289; 123, s.v. *Eumelus*
- Il·liada*, 23. 290 i 377; 112, s.v. *Diomedes*
- Il·liada*, 23. 377-381; 133, s.v. *Foebus*
- Il·liada*, 23. 380; 123, s.v. *Eumelus*
- Il·liada*, 23. 454; 212, s.v. *Φοῖνιξ*
- Il·liada*, 23. 472; 112, s.v. *Diomedes*
- Inscriptiones Graecae*, vol. II i III ed. minor, fasc. II, 2326. II; 96, s.v. *Chrysopolus*
- Inscriptiones Graecae*, vol. IV 1279, 4; 57, s.v. *Alcastrus*
- Inscriptiones Graecae*, vol. XIV 641; 120, s.v. *Eucles*
- Inventaire des Mosaïques Algériennes*, 430; 273, s.v. *Eusebius*
- Ireneu, 6, 21. 3; 108, s.v. *Derektor*
- Isidor, *Diff.*, 97; 98, s.v. *Comatus*
- Isidor, 1. 17; 111, s.v. *Dilectus*
- Isidor, *Etym.*, 9, 3. 25; 207, s.v. *Patricius*
- Isidor, *Etym.*, 10, 125; 157, s.v. *Innox*
- Isidor, *Etym.*, 12, 1. 16; 90, s.v. *Capria*
- Isidor, *Etym.*, 12, 1. 50; 143, s.v. *Glaucus*
- Isidor, *Etym.*, 12, 1. 51; 90, s.v. *Candidus*
- Isidor, *Etym.*, 12, 1. 52; 282, s.v. *Calidus?*
- Isidor, *Etym.*, 12, 2. 38; 93, s.v. *Catta*

- Isidor, *Etym.*, 12, 6. 10; 95, s.v.
Ceruleus
- Isidor, *Etym.*, 12, 7. 43; 195, s.v.
Oclopecta
- Isidor, *Etym.*, 13, 10. 3; 191, s.v.
Nūþos
- Isidor, *Etym.*, 13, 10. 4; 191, s.v.
Nilus
- Isidor, *Etym.*, 13, 11. 9; 55, s.v.
Africus
- Isidor, *Etym.*, 13, 11. 12; 97, s.v.
Circius
- Isidor, *Etym.*, 15, 1. 75; 159, s.v.
"Iouβα
- Isidor, *Etym.*, 18, 27. 3; 97, s.v.
Circius
- Isidor, *Etym.*, 18, 35. 2; 286, (s.v.
Funarius)
- Isidor, *Etym.*, 18, 41. 1; 146, s.v.
Helios
- Isidor, *Etym.*, 18, 41. 2; 181, s.v.
Martius
- Julia, *Epist.*, 114; 117, s.v.
Ἐλλην
- Justí, *Historiae Philippicae*, 36, 4.
3; 208, s.v. *Peculiaris*
- Juvenal, 6. 205; 142, s.v.
Germanicus
- Juvenal, 11. 125; 156, s.v. *Indus*
- Juvenal, 11. 193-205; 10.
- Lucreci, *De rerum natura*, 1. 715;
191, s.v. *Nilus*
- Lucreci, *De rerum natura*, 2. 803;
214, s.v. *Piropus*
- Lucreci, *De rerum natura*, 5. 402;
165, s.v. *Λαμπάς*
- Lucreci, *De rerum natura*, 5. 657;
232, s.v. *Roseus* Lucreci, *De
rerum natura*, 5. 663-664; 151,
s.v. *Ideus*
- Marcial, 1, 4. 5; 109, s.v. *Derisor*
- Marcial, 1, 96. 12; 114, s.v. *Draucus*
- Marcial, 1, 88. 1; 58, s.v. *Alcimus*
- Marcial, 2, 12. 1 i 3; 186, s.v. *Murra*
- Marcial, 2, 24. 6, 8; 89, s.v.
Candidus
- Marcial, 2, 43. 2, 16; 89,
s.v. *Candidus*
- Marcial, 3, 46. 12; 89, s.v. *Candidus*
- Marcial, 5, 24. 6; 53, s.v. *Aduolans*
- Marcial, 5, 64. 2; 58, s.v. *Alcimus*
- Marcial, 6, 6. 1; 175, s.v. *Lupercus*
- Marcial, 6, 43. 5; 79, s.v. *Baīovός*
- Marcial, 6, 79. 2; 175, s.v. *Lupus*
- Marcial, 7, 67. 5; 114, s.v. *Draucus*
- Marcial, 9, 27. 10; 114, s.v. *Draucus*
- Marcial, 9, 28. 9; 204, s.v. *Παράσιτος*
- Marcial, 10, 48. 1; 129, s.v. *Farius*
- Marcial, 11, 72. 1; 114, s.v. *Draucus*
- Marcial, 12, 38. 6; 89, s.v. *Candidus*
- Marcial, 13, 78. 2; 218, s.v. *Popyirus*
- Marcial, 14, 18(20). 1; 167, s.v.
Latro
- Marcial, 14, 48. 1; 114, s.v. *Draucus*
- Marcial, *Spect.*, 20. 1; 186, s.v.
Murinus
- Mela, *De chorographia*, 2, 7. 104;
129, s.v. *Farius*
- Nemesià, *Eclogues*, 3. 15; 168, s.v.
Leneus
- Nemesià, *Eclogues*, 3. 17; 192, s.v.
Noctiuagus

- Noni Marcel, 304M. 36; 131, s.v.
Ferox
- Notae Tironianae*, 74. 54; 129, s.v.
Fanester
- Odissea*, 17. 292; 69, s.v. *Argus*
- Ovidi, *Ars Amatoria*, 1. 388; 228,
s.v. *Rapax*
- Ovidi, *Fasti*, 2. 718; 243, s.v.
Superbus
- Ovidi, *Fasti*, 6. 252; 213, s.v.
Φορφόρεος
- Ovidi, *Metam.*, 1. 61; 77, s.v. *Aurora*
- Ovidi, *Metam.*, 2. 2; 214, s.v.
Piropus
- Ovidi, *Metam.*, 3. 217; 89, s.v.
Canacis
- Ovidi, *Metam.*, 3. 217; 247, s.v.
Tigris
- Ovidi, *Metam.*, 3. 339 a 510; 187,
s.v. *Narcissus*
- Ovidi, *Metam.*, 3. 411-424; 169, s.v.
Lenobatis
- Ovidi, *Metam.*, 8. 373; 89, s.v.
Candidus
- Ovidi, *Metam.*, 10. 312 i 363; 186,
s.v. *Murra*
- Ovidi, *Metam.*, 12. 272; 223, s.v.
Προνικός
- Ovidi, *Metam.*, 12. 310; 153, s.v.
Ιμβραῖος
- Ovidi, *Tristia*, 5, 10. 19-20; 53, s.v.
Aduolans
- Ovidi, *Tristia*, 1, 10. 18; 153, s.v.
Ιυβραῖος
- Paulí de Nola, *Epistulae*, 6. 3; 55,
s.v. *Agilis*
- Paulí de Nola, *Carmina*, 19. 278;
145, s.v. *Hederatus*
- Paulí de Nola, *Carmina*, 19. 278;
167, s.v. *Lasconius*
- Pausanias, 9, 22. 4; 100, s.v.
Cossuphus
- Petroni, *Satiricon*, 35; 194, s.v.
Oceanus
- Plaute, *Aulularia*, Arg. 2. 7; 98, s.v.
Compressor
- Plaute, *Menaechmi*, 864; 131, s.v.
Ferox
- Plaute, *Menaechmi*, 863 i 865; 155,
s.v. *Ίνδόμυτος*
- Plini, *Nat.Hist.*, 3. 95; 187, s.v.
Mysticus
- Plini, *Nat.Hist.*, 3. 114; 94, s.v.
Celestinus
- Plini, *Nat.Hist.*, 4. 20; 179, s.v.
Mantineus
- Plini, *Nat.Hist.*, 4. 38; 95, s.v.
Cermarus
- Plini, *Nat.Hist.*, 4. 82; 84, s.v.
Borystenes
- Plini, *Nat.Hist.*, 7. 117; 168, s.v.
Λαυριάτος
- Plini, *Nat.Hist.*, 7. 184; 187, s.v.
Mysticus
- Plini, *Nat.Hist.*, 8. 12; 56, s.v.
Ajax
- Plini, *Nat.Hist.*, 8. 78; 81, s.v.
Basiliscus
- Plini, *Nat.Hist.*, 8. 199; 152, s.v.
Imber
- Plini, *Nat.Hist.*, 10. 204; 275, s.v.
Harpe?
- Plini, *Nat.Hist.*, 11. 98; 98, s.v.
Compressor

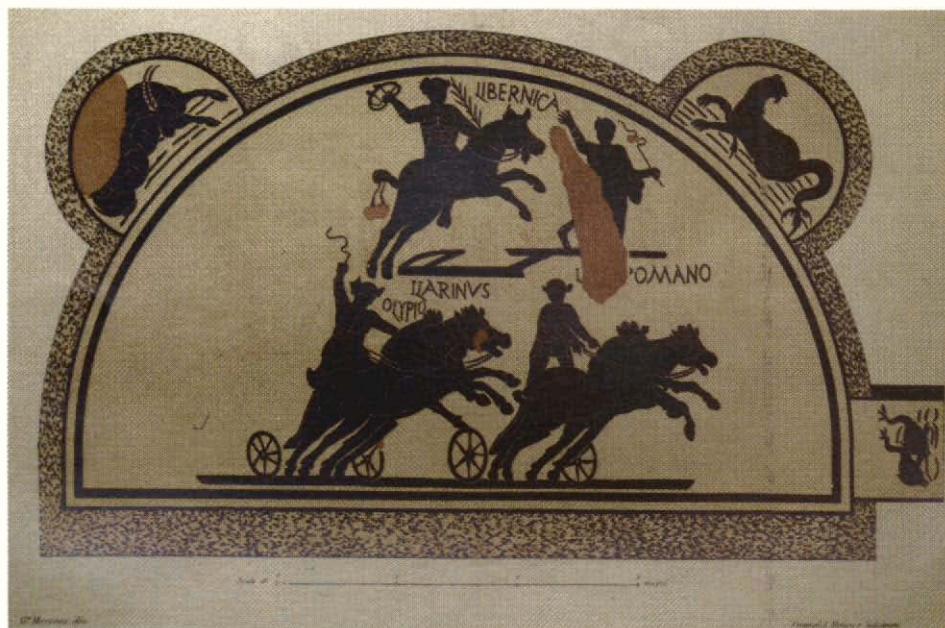
- Plini, *Nat.Hist.*, 14. 75; 187, s.v.
Mysticus
- Plini, *Nat.Hist.*, 21. 112; 180, s.v.
Μάρισκος
- Plini, *Nat.Hist.*, 29. 27; 173, s.v.
Λούες
- Plini, *Nat.Hist.*, 29. 56; 212, s.v.
Φοῖνιξ
- Plini, *Nat.Hist.*, 34. 94; 214, s.v.
Piropus
- Plini, *Nat.Hist.*, 37. 32; 119, s.v.
Eridanus
- Plini, *Nat.Hist.*, 37. 145; 186, s.v.
Murra
- Pòl·lux, 1. 175; 100, s.v. *Crisaspis*
- Priscià Caesarensis, *Gramm. Institutiones grammaticae*, 2, 441. 23; 98, s.v. *Comatus*
- Priscià, Theodorus, *De physicis*, 1. 4; 63, s.v. *Anatolicus*
- Propercí, 2, 16. 55; 239, s.v.
Sidonius
- Propercí, 4, 10. 21; 214, s.v.
Piropus
- Prudenci, *Peristephanon*, 10. 464; 141, s.v. *Gentilis*
- Prudenci, *Apotheosis*, 292; 250, s.v.
Turificator
- Pseudo Plutarc, *De fluuiis*, V. 3; 93, s.v. *Caucasus*
- Quintilià, *De instit.orat.*, 12. 18; 89, s.v. *Campus*
- Sal·lusti, *De bello Iugurthino*, 5. 5; 181, s.v. *Massinissa*
- Sal·lusti, *De bello Iugurthino*, 18; 171, s.v. *Libyus*
- Sal·lusti, *De bello Iugurthino*, 18. 9 i 10; 183, s.v. *Medus*
- Scriptores Storiae Augustae*, 1, 25. 9; 253, s.v. *Vagulus*
- Scriptores Storiae Augustae*, 7, 11. 8; 127, s.v. *Exuperator*
- Sidoni Apol·linar, 2. 90; 207, s.v.
Patricius
- Sili Itàlic, *Punica*, 7. 458; 59, s.v.
Alliger
- Sili Itàlic, *Punica*, 17. 212; 239, s.v.
Sidonius
- Sili Itàlic, *Punica*, 1. 111; 253, s.v.
Tyrrhenus
- Sili Itàlic, *Punica*, 1. 234; 244, s.v.
Tagus
- Sili Itàlic, *Punica*, 16. 359; 209, s.v.
Pelorus
- Sili Itàlic, *Punica*, 16. 359-365; 261, s.v. *Zéφυρος*
- Sili Itàlic, *Punica*, 16. 362; 209, s.v.
Pelorus
- Sili Itàlic, *Punica*, 16. 364-365; 209, s.v. *Pelorus*
- Sili Itàlic, *Punica*, 16. 426-427; 261, s.v. *Zéφυρος*
- Suetoni, *Augustus*, 94. 6; 90, s.v.
Candor
- Suetoni, *Tiberius*, 15. 2; 142, s.v.
Germanicus
- Suetoni, *Vitellius*, 4; 208, s.v.
Peculiaris
- Tàcit, *Annales*, 4. 42; 137, s.v.
Gaetulus
- Tàcit, *Hist.*, 2. 43; 228, s.v. *Rapax*
- Tertullià, *Adversus Hermogenem*, 32; 64, s.v. *Animtor*

- Tertul.lià, *Aduersus Marcionem*, 2. 29; 68, s.v. *Arbustus*
- Tertul.lià, *Aduersus Marcionem*, 4. 17; 157, s.v. *Inluminator*
- Tertul.lià, *Coron.*, 12; 92, s.v. *Castresis*
- Tertul.lià, *De pudicitia*, 7; 243, s.v. *Spiculus*
- Tertul.lià, *De spectaculis*, 9. 5; 146, s.v. *Helios*
- Tertul.lià, *De spectaculis*, 9. 5; 181, s.v. *Martius*
- Themistius, *Orationes*, 26. 329a; 265, s.v. *Jrenalius*
- Tibul, 1, 3. 32; 129, s.v. *Farius*
- Tibul, 1, 3. 94; 174, s.v. *Lucifer*
- Ulpia, *Digesta Iustiniani*, 47, 14.1; 48, s.v. *Abigeius*
- Vegeci, *Ars ueterinaria siue mulomedicina*, 4. 2, 97, s.v. *Cirratus*
- Vegeci, *Ars ueterinaria siue mulomedicina*, 4. 2; s.v. *Scholasticus*
- Vel.li Patèrcul, *Storia romana*, 1, 18, 3; 157, s.v. *Inluminator*
- Veti Valent (ed. Kroll 1908, p. 74, l. 13); 195, s.v. *Oclopecta*
- Virgili, *Aen.*, 1. 591; 213, s.v. *Φορφόρεος*
- Virgili, *Aen.*, 2. 32-33; 247, s.v. *Thy[---]*
- Virgili, *Aen.*, 3. 172; 74, s.v. *Attonitus*
- Virgili, *Aen.*, 3. 433 i ss.; 147, s.v. *Hellenus*
- Virgili, *Aen.*, 3. 538; 90, s.v. *Candor*
- Virgili, *Aen.*, 4. 40; 137, s.v. *Gaetus*
- Virgili, *Aen.*, 4. 119; 248, s.v. *Titas*
- Virgili, *Aen.*, 4. 135; 131, s.v. *Ferox*
- Virgili, *Aen.*, 4. 137; 239, s.v. *Sidonius*
- Virgili, *Aen.*, 4. 662; 104, s.v. *Δάρδανος*
- Virgili, *Aen.*, 5. 105; 212, s.v. *Phaethon*
- Virgili, *Aen.*, 7. 372; 154, s.v. *Inacus*
- Virgili, *Aen.*, 7. 580; 74, s.v. *Attonitus*
- Virgili, *Aen.*, 7. 606; 77, s.v. *Aurora*
- Virgili, *Aen.*, 8. 383; 188, s.v. *Nereus*
- Virgili, *Aen.*, 8. 596; 210, s.v. *Percussor*
- Virgili, *Aen.*, 8. 686; 77, s.v. *Aurora*
- Virgili, *Aen.*, 9. 768; 178, s.v. *Lynceus*
- Virgili, *Aen.*, 10. 142; 200, s.v. *Pactolus*
- Virgili, *Aen.*, 10. 166; 247, s.v. *Tigris*
- Virgili, *Aen.*, 10. 215-216; 192, s.v. *Noctiuagus*
- Virgili, *Aen.*, 11. 497; 176, s.v. *Luxuriosus*
- Virgili, *Aen.*, 11. 913; 134, s.v. *Foebus*
- Virgili, *Aen.*, 11. 913; 232, s.v. *Roseus*
- Virgili, *Aen.*, 12. 84; 90, s.v. *Candor*

- Virgili, *Georg.*, l. 250; 198, s.v. *'Οριενς* Vopisc, *Quattuor tyranni*, 3. 4; 99, s.v. *Consul*
- Virgili, *Georg.*, l. 460; 97, s.v. *Clarus* Xenofon, *De equitatio*, l. 15; 268,
- Virgili, *Georg.*, 3. 80; 70, s.v. *Αστρασλε?*
Argutus
- Virgili, *Georg.*, 3. 271-279; 261, s.v. Zòsim, (ed. M. Berthelot, *Collection des anciens alchimistes grecs*, París, 1888, p. 113 B); 216, s.v.
Zéphyrus *Πολύπος*
- Virgili, *Georg.*, 3. 293; 91, s.v. *Casitalius*

SIGNES DIACRÍTICS

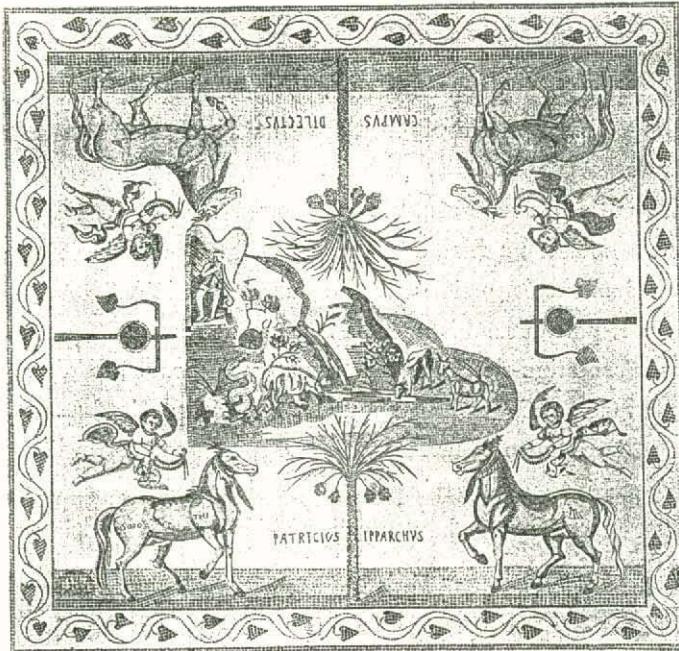
- () Desenvolupament d'un abreujament.
- [] Restitució de text.
- < > Inclusió al text.
- { } Exclusió del text.
- + Indicació de lletres d'impossible lectura.
- ABC (amb un punt sota) Lletres de lectura difícil o dubtosa.
- A Lletres desaparegudes després d'una lectura anterior.
- [...] Indicació del càlcul de les lletres perdudes.
- [--] Indicació de pèrdua d'una part de la línia.
- [c-8] Indicació de pèrdua d'una part de línia amb el número aproximat d'espais desapareguts.

1. Mosaic de Via Flaminia, Prima Porta (Roma). Dibuix reproduït a Caetani Lovatelli 1873-1879, lám. II (doc. 1).

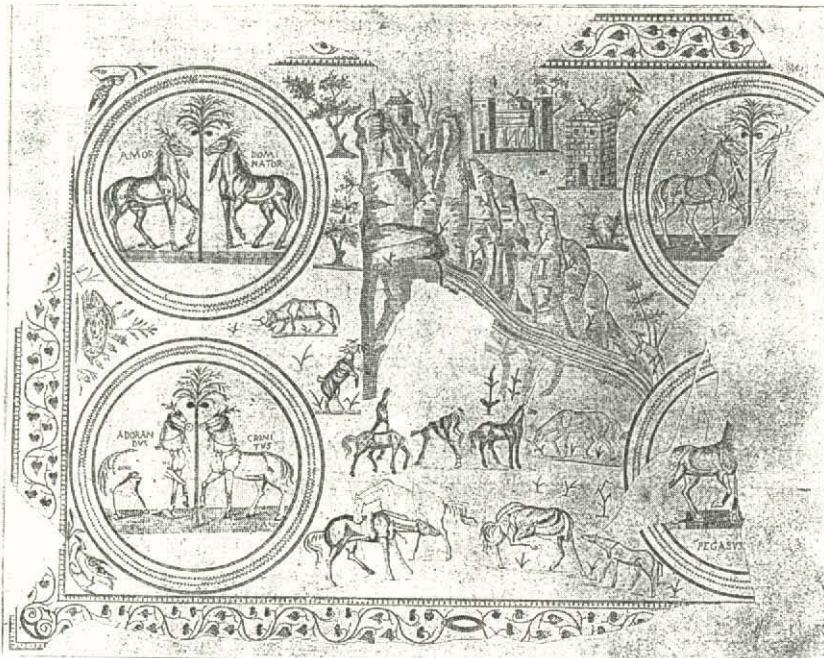
2. Mosaic de l'auriga Eros de Dougga (foto M. Darder) (doc. 18).

1. Mosaic dels cavalls afrontats de la casa de *Sorothus*,
Hadrumetum (Susa).
Dibuix segons
Blanchère 1890, p. 21
(doc. 6).

2. Mosaic dels cavalls afrontats de la casa de *Sorothus*,
Hadrumetum (Susa).
Foto reproduïda per
Bernard 1906, làm.
63, fig. 1 (doc. 6).

1. Mosaic dels cavalls de Sorothus, Hadrumetum (Susa).
Dibuix segons Blanchère 1890, p. 25 (doc. 7).

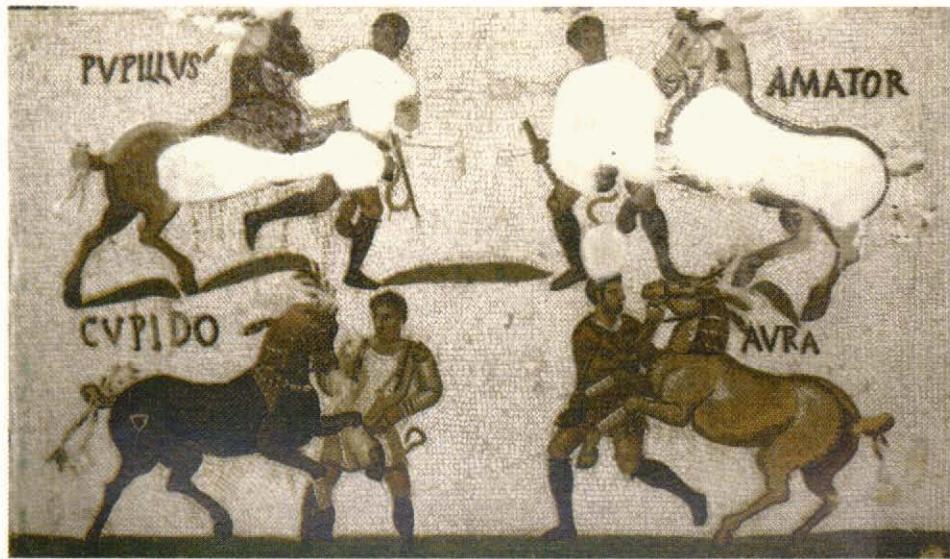

2. Mosaic dels cavalls de Sorothus, Hadrumetum (Susa).
Foto reproduïda per Bernard 1906, lám. 14 (doc. 7).

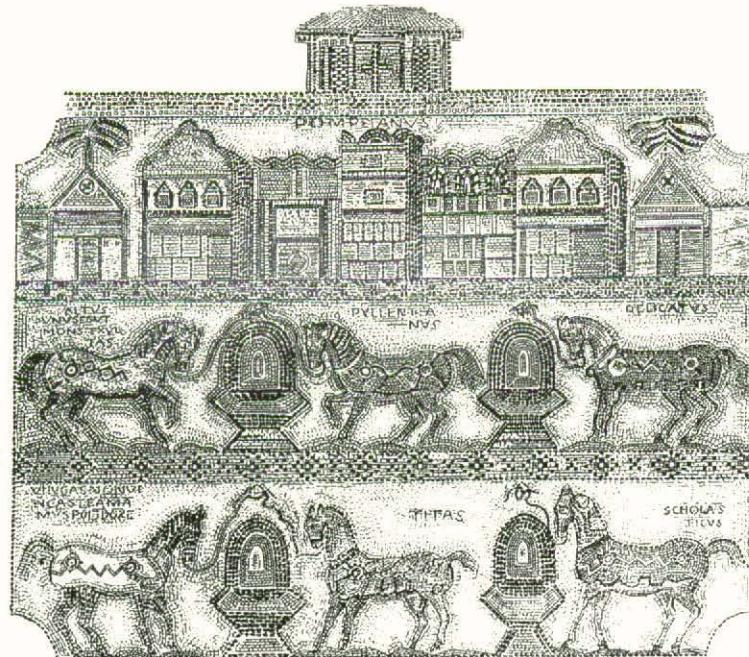

1. Mosaic dels cavalls de *Sorothus*, *Hadrumetum* (Susa). Detall del medalló superior esquerra (foto M. Darder) (doc. 7).

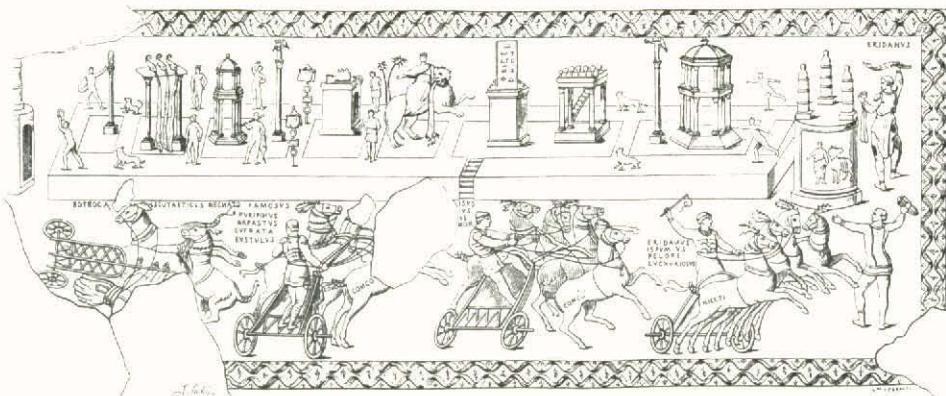
2. Mosaic dels cavalls de *Sorothus*, *Hadrumetum* (Susa). Detall del medalló inferior esquerra (foto M. Darder) (doc. 7).

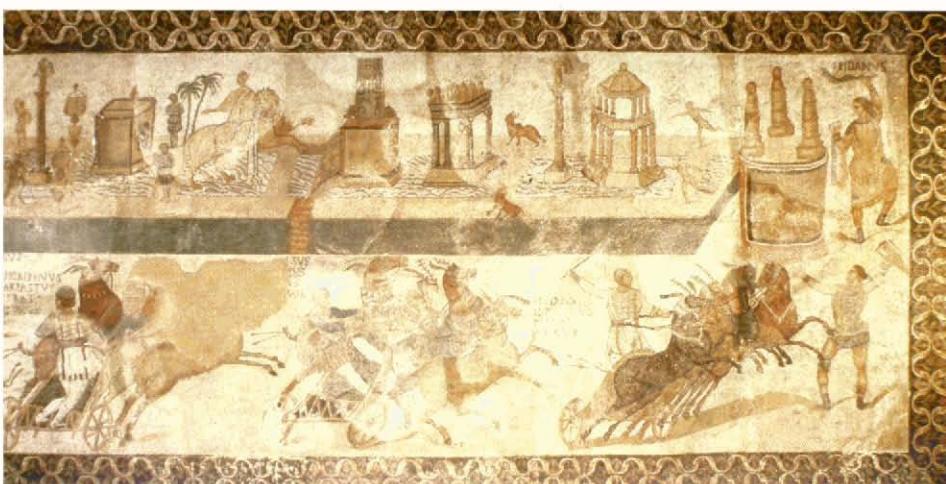
1. Mosaic de corsers i palafraners d'*Hadrumetum* (Susa) (foto Museu de Susa) (doc. 8).

2. Mosaic de Pompeianus, trobat a prop de Constantina. Dibuix publicat per Daremburg-Saglio, fig. 2750 (doc. 22).

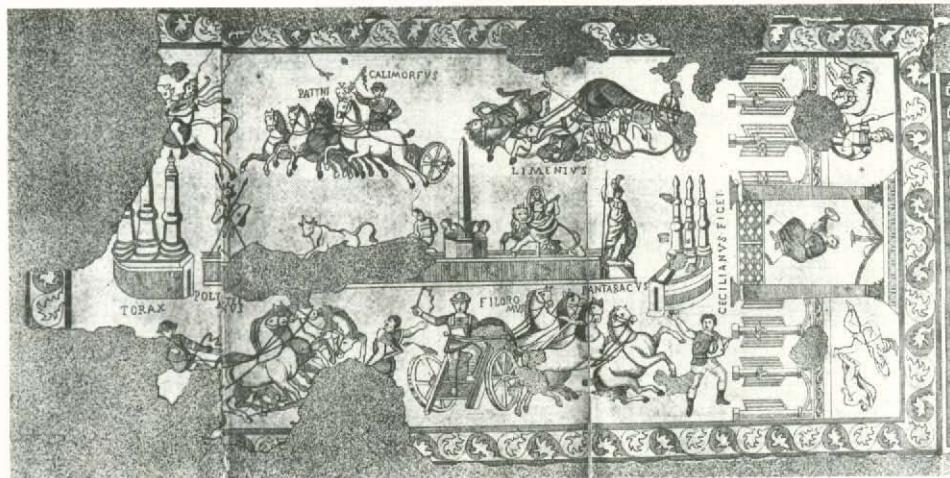
1. Mosaic circenc de *Barcino*. Dibuix de J. Padró, publicat a *El Museo Universal* 1862, p. 60 (doc. 28).

2. Mosaic circenc de *Barcino*, al Museu Arqueològic de Barcelona (foto MAB 1990) (doc. 28).

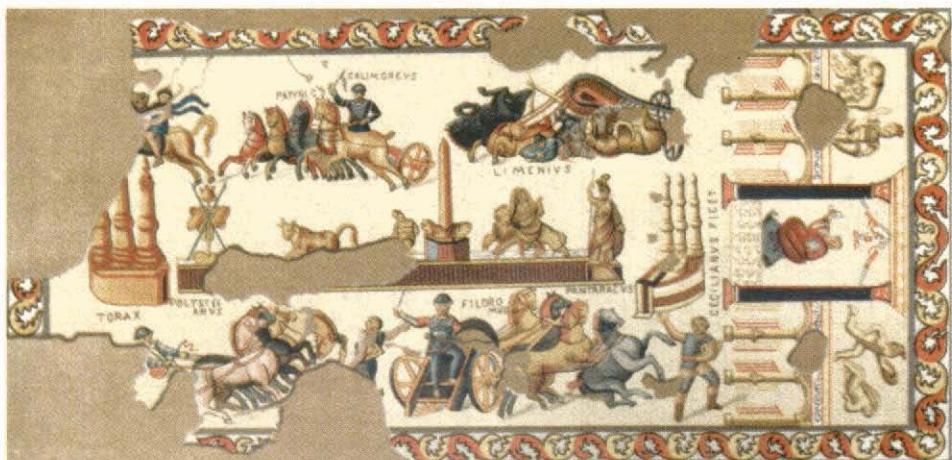
3. Mosaic circenc de *Barcino*, al Museu Arqueològic de Barcelona. Ratllades amb guix les parts no conservades (foto MAB 1990) (doc. 28).

1. Mosaic circene dit de Bell-lloc o de Can Pau Birol (Girona). Dibuix de Serra y Pausas, publicat a *Memoria...* 1876 (doc. 29).

2. Mosaic circene dit de Bell-lloc o de Can Pau Birol (Girona). Encara al Museu Arqueològic de Barcelona. Ratllades amb guix les parts no conservades (foto MAB 1990) (doc. 29).

1. Mosaic circenc dit de Bell-lloc o de Can Pau Birol (Girona). Aquarel·la publicada a Lafuente 1877, p.90 (doc. 29).

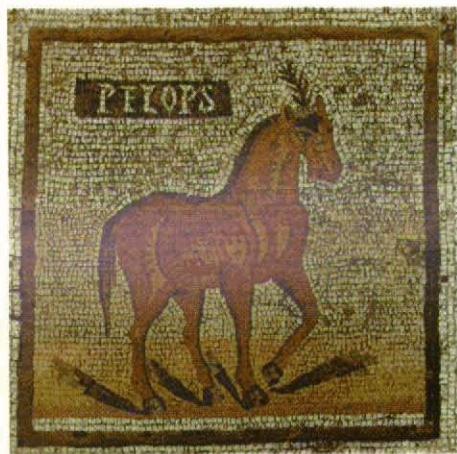
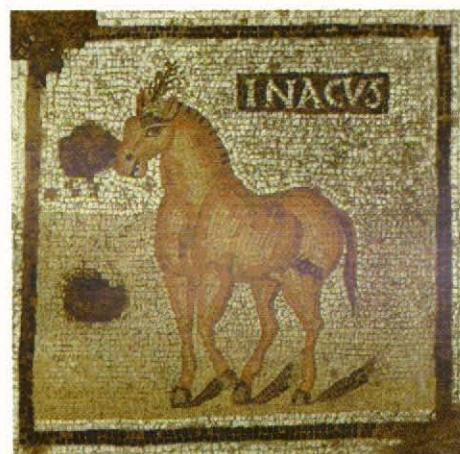
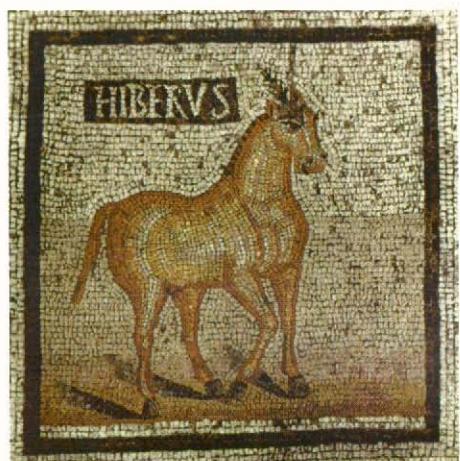
2. Mosaic circenc dit de Bell-lloc o de Can Pau Birol (Girona). Detall de la quadriga *in naufragium* (foto M. Darder 1992) (doc. 29).

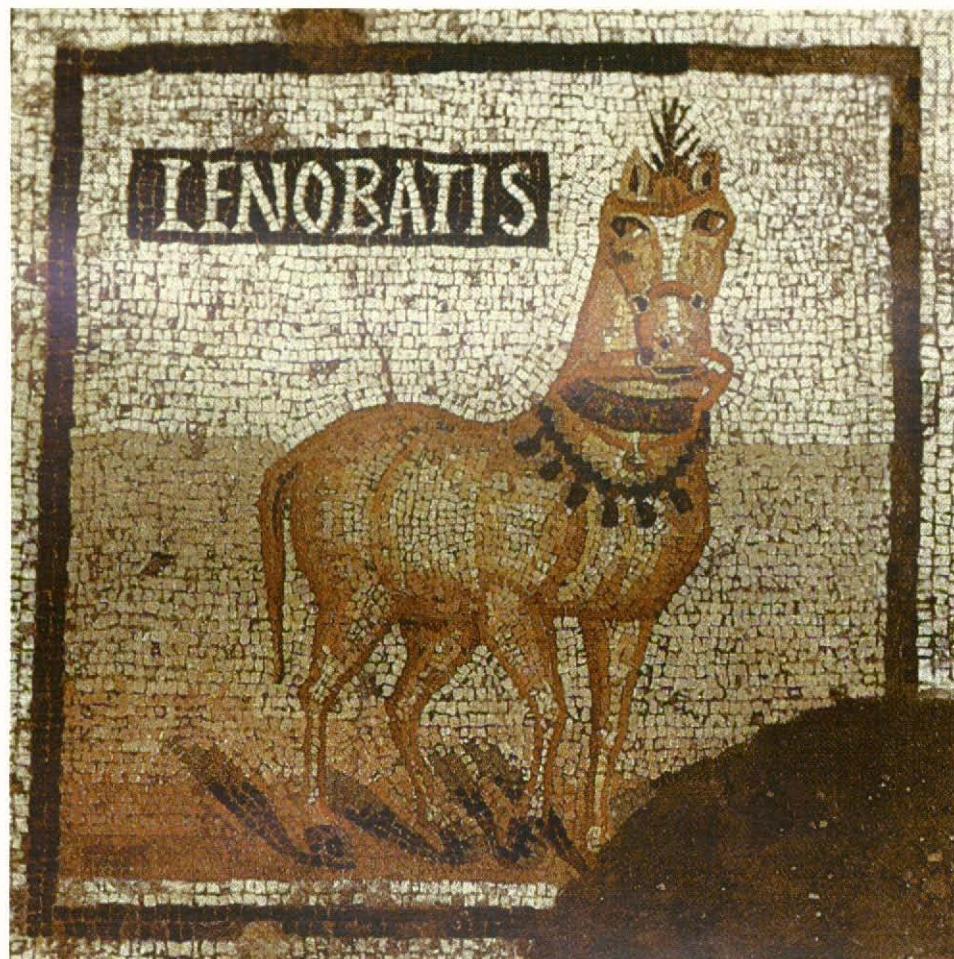
1. Mosaic de l'auriga vencedor *Marcianus* de Mèrida, detall (foto Barrera, MNAR) (doc. 31).

2. Mosaic trobat al carrer de Holguín, Mèrida, detall (foto Barrera, MNAR) (doc. 32).

Mosaic de Torre de Palma (Monforte), detalls (doc. 30).

Ungüentari trobat a les catacombes de Roma.
Dibuix publicat a Deville 1873, làm. XXXI (doc. 37).

1. Fons de vidre amb lletres en or, trobat a les catacombes de Roma. Dibuix publicat a Garrucci 1864, làm. XXXIV. 4 (doc. 38).

2. Fons de vidre amb lletres en or, trobat a les catacombes de Roma. Dibuix publicat a Garrucci 1864, làm. XXXIV. 2 (doc. 39).

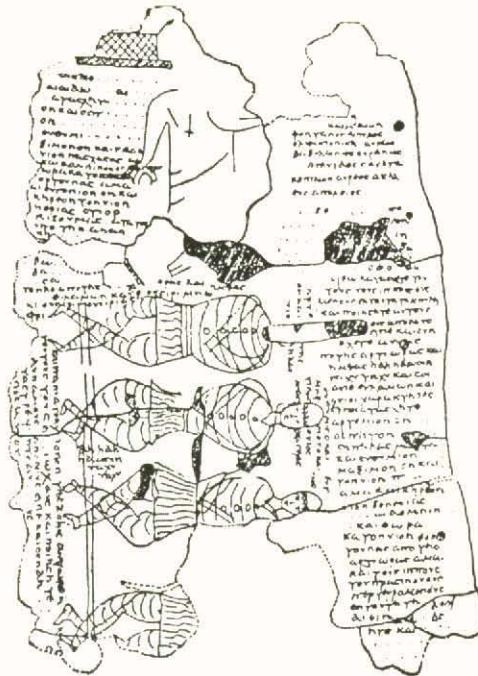
1. Contorniat (foto Alföldi i Alföldi 1976, làm. 207, 7) (doc. 85).

2. Contorniat trobat a
Treveri (foto Rheinisches
Landesmuseum Trier)
(doc. 79).

Lluerna trobada a Mèrida (foto M. Darder) (doc. 167).

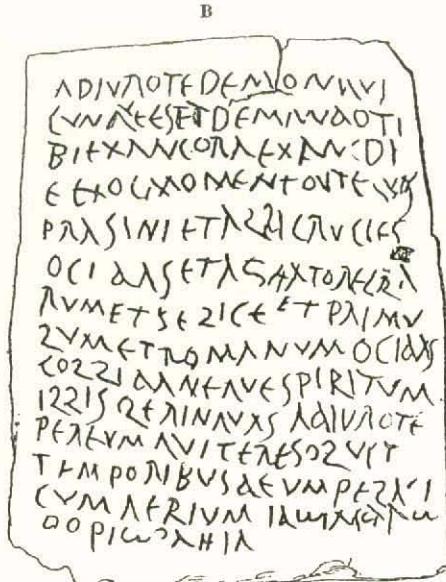
1. Defixio trobada a Roma, cara A
(segons Audollent 1904, núm. 159) (doc. 194).

2. Defixio trobada a Cartago. Dibuix de Delattre (publicat a CIL VIII, 12504)
(doc. 199).

3. Defixio trobada a Hadrumetum. Susa (segons Audollent 1904, núm. 286 A i B) (doc. 225).

PRINCIPALS ABREUJAMENTS

AEA	Archivo Español de Arqueología, Madrid.
ANRW	Aufstieg und Niedergang der Römischen Welt. Geschichte und Kultur Roms im Spiegel der neueren Forschung, Berlin.
BCTHS	Bulletin Archéologique du Comité des Travaux Historiques et Scientifiques, París.
BEFAR	Bibliothèques des Ecoles Françaises d'Athènes et de Rome, París.
BNF	Beiträge zur Namen Forschung, Heidelberg.
BRAH	Boletín de la Real Academia de la Historia, Madrid.
BSNAF	Bulletin de la Société Nationale des Antiquaires de France, París.
CA	Cahiers Archéologiques, París.
CGL	<i>Corpus Glossariorum Latinorum.</i>
CIL	<i>Corpus Inscriptionum Latinarum.</i>
CLE	<i>Carmina Latina Epigraphica.</i>
CNRS	Comité National de la Recherche Scientifique, París.
CSIC	Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Madrid.
CTHS	Comité des Travaux Historiques et Scientifiques, París.
EAE	Excavaciones Arqueológicas en España, Madrid.
Gloss.	<i>Glossae Latinograecae et Graecolatinæ</i> , Leipzig, 1888.
ICVR	<i>Inscriptiones Christianæ Vrbis, Romæ, Roma.</i>
JbAC	<i>Jahrbuch für Antike und Christentum</i> , Münster-Aschendorff.
LRPN	M. FRASER i E. MATTHEWS 1987 i 1994.

- MAAR Memoirs of the American Academy in Rome.
- MEFR *Mélanges d'Archéologie et d'Histoire de l'Ecole Française de Rome*, París.
- MEFRA *Mélanges de l'Ecole Française de Rome, Antiquité*, París.
Ox.Lat. *Oxford Latin Dictionary*, Oxford, 1968.
- PBSR Papers of the British School at Rome, Londres.
- PLRE1 A.H.M. JONES, J.R. MARTINDALE i J. MORRIS 1971.
- PLRE2 J.R. MARTINDALE 1980.
- QAHC *Quaderns d'Arqueologia i d'Història de la Ciutat*, Barcelona.
- ThLL *Thesaurus Linguae Latinae*.
- ThLG *Thesaurus Linguae Graecae*.
- ThLLOnom. *Thesaurus Linguae Latinae Onomastica*.

BIBLIOGRAFIA

En aquest apartat només se citen les fonts i els autors antics que recullen explícitament noms de cavalls circens. Per a altres fonts i autors citats al text, vegeu l'apartat «Índex de fonts i passatges citats».

- J. M. ABASCAL PALAZÓN 1994, *Los nombres personales en las inscripciones latinas de Hispania*, Anejos de Antigüedad y Cristianismo, II, Murcia.
- Actas de los mártires* 1987, ed. D. Ruiz Bueno, Madrid.
- F. R. ADRADOS, E. GANGUITA, J. LÓPEZ i C. SERRANO 1977, *Introducción a la lexicografía griega*, Madrid.
- J. ALBERICH i M. ROS 1993, *La transcripció dels noms propis grecs i llatins*, Biblioteca Universitària, 13, Encyclopèdia Catalana, Barcelona.
- M. L. ALBERTOS 1966, *La onomástica primitiva de Hispania. Tarragonense y Bética*, Salamanca.
- C. ALEXANDER, «Gilt Glass of the Roman Imperial Period», *Metropolitan Museum of Art Bulletin*, 26, pp. 288-289.
- M. A. ALEXANDER, M. ENNAÏFER, J. GRETZINGER, G. P. R. METRAUX, D. SOREN i M. SPIRO 1973, *Corpus de mosaïques de Tunisie. Utique. Insulae I, II, III*, vol. I, fasc. 1, Tunis.
- M. A. ALEXANDER, S. BESROUR, M. ENNAÏFER, amb la col.laboració de A. BEN ABED i C. DULIERE 1976, *Corpus des mosaïques de Tunisie. Utique. Les mosaïques sans localisation précise et El Alia*, vol. I, fasc. 3, Tunis.
- M. A. ALEXANDER, A. BEN ABED, S. BESROUR-BEN MANSOUR, D. SOREN 1980, *Corpus des mosaïques de Tunisie. Thuburbo Majus. Les mosaïques de la région du Forum*, vol. II, fasc. 1, Tunis.
- A. ALFÖLDI 1937, *A festival of Isis in Roma under the Christian Emperors of the IVth Century*, Budapest.

- A. ALFÖLDI 1943, *Die Kontorniaten, ein verkanntes Propagandamittel der städtörmischen heidnischen Aristokratie in ihrem Kampfe gegen das christliche Kaisertum*, Budapest-Leipzig.
- A. ALFÖLDI 1948, *The conversion of Constantine and pagan Rome*, Oxford.
- A. ALFÖLDI 1952, *A conflict of ideas in the late Roman Empire. The clash between the Senate and Valentinian I*, Oxford.
- A. ALFÖLDI 1963, *Early Rome and the Latins*, The University of Michigan.
- A. ALFÖLDI 1965-1966, «Die alexandrischen Götter und die *Vota Publica*», *JbAC*, 8-9, pp. 53-87.
- A. ALFÖLDI i E. ALFÖLDI 1990, *Die Kontorniat-Medaillons*, Catàleg, Berlín, 1976; Text, Berlín-Nova York.
- E. ALFÖLDI-ROSENBAUM 1971, «The Finger Calculus in Antiquity and in the Middle Ages. Studies on Roman Game Counters I», *Frühmittelalterliche Studien*, 5, pp. 1-9.
- E. ALFÖLDI-ROSENBAUM 1976, «Alexandriaca. Studies on Roman Game Counters III», *Chiron*, 6, pp. 205-239.
- G. ALFÖLDY 1975, *Die römischen Inschriften von Tarraco*, Berlin.
- M. ALMAGRO 1952, *Las inscripciones ampiritanas griegas, ibéricas y latinas*, Barcelona.
- M. ALMAGRO 1959, «Una pieza de arnés hispanovisigoda en el Museo Arqueológico de Barcelona», *Ampurias*, 21, pp. 329-330.
- O. AL MAHJUB 1983, «I mosaici della villa romana di Silin», *III Colloquio Internazionale sul mosaico antico. Ravenna 1980*, Ràvena, pp. 299-306.
- F. DE ALMEIDA 1963, «Nota sobre os restos do circo romano de Miróbriga dos Célticos», *Revista de Guimaraes*, LXXIII, pp. 147-154, 3 figs.
- F. DE ALMEIDA 1970, «O mosaico dos cavalos (Torre de Palma)», *O Arqueólogo Português*, sèrie III, vol. IV, pp. 263-275.
- F. DE ALMEIDA 1972, «Inscrição romana consagrada ao deus Sol», *O Arqueólogo Português* (varia epigraphica), sèrie III, vol. VI, pp. 263-266.
- F. DE ALMEIDA 1975, «Sur quelques mosaïques romaines de Portugal», *La mosaïque gréco-romaine*, II, *Vienne 1971*, París, pp. 219-226, lám. LXXVII-LXXXIV.
- J. M. ÁLVAREZ MARTÍNEZ 1989, «Un mosaico de la villa romana de «EL Pomar» (Jerez de los Caballeros)», *Homenaje al Prof. Antonio Blanco Freijeiro*, Universidad Complutense, Madrid, pp. 341-455.
- J. M. ÁLVAREZ MARTÍNEZ 1990, *Mosaicos romanos de Mérida. Nuevos hallazgos*, Monografías Emeritenses, 4, Madrid-Mérida.

- J. M. ÁLVAREZ SAEZ DE BURUAGA 1974, «Una casa romana, con valiosas pinturas, de Mérida», *Habis*, 5, pp. 169-187.
- R. AMIOT 1949, *Le cheval*, París.
- M. C. AMOURETTI 1991, «L'attelage dans l'Antiquité. Le prestige d'une erreur scientifique», *Annales. Economies. Sociétés. Civilisations*, any 46, 1, gener-febrer, pp. 219-232.
- J. ANDRÉ 1949, *Étude sur des termes de couleurs dans la langue latine*, París.
- J. ANDRÉ 1967, *Les noms d'oiseaux en latin*, París.
- B. ANDREAE 1986, «Delphine als Glückssymbole», a H. ROTH (ed.), *Zum Problem der Deutung frühmittelalterlicher Bildinhalte*, Sigmaringen, pp. 51-55
- S. ANDREI 1981, *Aspects du vocabulaire agricole latin*, Roma.
- X. AQUILUE, et alii 1991, *Tarraco. Guía arqueológica*, Tarragona.
- J. ARCE MARTÍNEZ 1971, «Conflictos entre paganismo y cristianismo en Hispania durante el siglo IV», *Principe de Viana*, XXXII, pp. 245-255.
- J. ARCE MARTÍNEZ 1982, «Los caballos de Simaco», *Fauentia*, 4-1, pp. 35-44.
- J. ARCE MARTÍNEZ 1988, *España entre el mundo antiguo y el mundo medieval*, Madrid.
- U. ARMATI 1971, «I cani dei romani. Storia del cavallo nelle comunicazione», *Il Carabiniere*, 2, pp. 41-46.
- A. AUDOLLENT 1890, Mission épigraphique en Algérie de M. M. Aug. Audollent et J. Letaille (rapport rédigé par M. Audollent), *MEFR*, X, pp. 397-588.
- A. AUDOLLENT 1904, *Defixionum Tabellae quotquot innofuerunt tam in Graecis Orientis quam in totius occidentis partibus praeter Atticas in Corpore Inscriptionum Atticarum editas, collegit, digressit, commentario instruxit...*, París.
- A. AUDOLLENT 1904b, *Carthage romaine (146 av. J.C.-698 ap. J.C.)*, París.
- A. AUDOLLENT 1905, «Tabella defixionis», (Séance de la Commission de l'Afrique du Nord), *BAC*, pp. 182-183.
- A. AUDOLLENT 1906, «Rapport sur les Tabellae defixionum», *BAC*, París, pp. 378-387.
- A. AUDOLLENT 1933, «Les inscriptions de la «Fontaine aux mille amphores» à Carthage», *Cinquième Congrès International d'Archéologie, Alger 1930*, Algé, pp. 119-138.
- R. AUGUET 1970, *Cruauté et civilisation: les jeux romains*, París.
- S. AURIGEMMA 1958, *Le Terme di Diocleziano e il Museo Nazionale Romano, Itinerari dei Musei e Monumenti d'Italia*, 78, Roma, (4^a ed.).

- S. AURIGEMMA 1960, *Italia in Africa. Le scoperte archeologique (a 1911-a 1943). Tripolitania. I Mosaici.*, (vol. I , primera part), Roma.
- L. AVETTA 1985, *Roma-Via Imperiale, Tituli*, 3, Roma.
- J. AYMARD 1951, *Essai sur les chasses romaines*, BEFAR, 171, París.
- J. AYMARD 1960, «L'animal et les vertus romaines», *Hommage à Léon Hermann, Latomus*, pp. 118-123.
- C. DE AZEVEDO 1955, «A portuguese roman villa-farm of the third century rich in mosaics», *The Illustrated London News*, 24, (desembre), pp. 1101-1103.
- A. AZZAROLI 1985, *An Early History of Horsemanship*, Leiden.
- E. BABELON, R. CAGNAT i S. REINACH 1892-1913, *Atlas archéologique de la Tunisie*, París.
- F. BADER 1963, *La formation des composés nominaux en latin*, París.
- E. BAKER 1884, *De canum nominibus Graecis*, Königsberg.
- K. BALDINGER 1970, *Teoría semántica. Hacia una semántica moderna*, Madrid.
- A. BALIL 1958, «Fragmento de T.S. Aretina de Ampurias (Gerona)», *Arqueología e Historia*, VIII, pp. 95-99, 1 fig.
- A. BALIL 1962, «Mosaicos circenses de Barcelona y Gerona», *BRAH*, CLI, pp. 257-351.
- A. BALIL 1965, «Algunos mosaicos hispanorromanos de época tardía», *Príncipe de Viana*, XXVI, pp. 281-292.
- A. BALIL 1965, «Sobre la cronología del mosaico círcense de Barcelona» *AEA*, 38, pp. 125 ss.
- A. BALIL 1966, «Ova, Delphini, Roman Circus... and all that», *Latomus*, XXV, pp. 867-870.
- A. BALIL 1971, «Mosaicos romanos de Hispania Citerior I. Ager Emporitanus et Gerundensis», *Studia Archaeologica*, 12, pp. 21-49.
- A. BALIL 1987, «Tesserae lusoriae de Ampurias», *Archivo de Prehistoria Levantina, Homenaje a D. Domingo Fletcher Valls*, tomo I, vol. XVII, pp. 331-336.
- C. BALMELLE i J.-P. DARMON 1986, «L'artisan mosaïste dans l'Antiquité tardive. Réflexions à partir des signatures», *Artistes, artisans et production artistique au moyen âge*, vol. I, *Les hommes*, París, pp. 235-253.
- G. BARBIERI 1982, *Il lapidario Zeri di Mentana*, Roma, (R. Palmieri, p. 123, núm. 57, lám. 52).
- L. BARNABÁS i F. REDÓ (ed.) 1994, *Onomasticon Provinciarum Europae Latinarum*, vol. I.
- X. BARRAL i ALTET 1973, «Unes pintures murals romanes inèdites i el mosaic amb curses de circ de Barcelona», *QAHC*, 15, pp. 31-67, 21 figs.

- X. BARRAL i ALTET 1978, *Les mosaïques romaines et médiévales de la Regio Laietana (Barcelone et ses environs)*, Barcelona, 1978.
- S. BARTHELEMY i D. GOUREVITCH 1975, *Les loisirs des Romains*, París.
- J. BASKET 1980, *The horse in art*, Boston.
- M. BASSOLS de CLIMENT 1983, *Fonética latina*, CSIC, Madrid.
- J. BASTARDAS 1955, «Antropónimos condicionados por topónimos», *Revista de Filología Española*, XXXIX, pp. 61-79.
- J. BAUMGART 1936, *Die römischen Sklavennamen*, Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde bei der Hohen Philosophischen Fakultät der Sclesischen Friedrich-Wilhelms-Universität zu Breslau, Breslau.
- M. BEARD i J. NORTH (eds.) 1990, *Pagan Priests. Religion and Power in the Ancient World*, Worcester.
- G. BECATTI 1961, *Scavi di Ostia. IV. Mosaici e pavimenti marmorei*, Roma.
- G. BECATTI, E. FABRICOTTI, A. GALLINA, P. SARONIO, F.R. SERRA i M.P. TAMBELLA 1970, *Mosaici antichi in Italia. II. Regione settima. Bacano: villa romana*, Roma.
- V. BEJARANO 1987, *Hispania Antigua según Pomponio, Mela, Plinio el Viejo y Claudio Ptolomeo, Fontes Hispaniae Antiquae*, VII, Barcelona.
- Z. BEN ABDALLAH i L. LADJIMI SEBAI 1983, *Index onomastique des inscriptions latines de la Tunisie*, CNRS, París.
- A. BEN ABED-BEN KHADER 1987, *Thuburbo Majus. Les mosaïques dans la région ouest*, Tunis.
- M. BENDALA 1973, «Tablas de juego en Itálica», *Habis*, 4, pp. 263-272.
- E. BENVENISTE 1935, *Origines de la formation des noms en indoeuropéen*, París.
- E. BENVENISTE 1948, *Noms d'agent et noms d'action en indoeuropéen*, París.
- J. C. BERMEJO BARRERA 1976, «Los caballos y los vientos: un mito lusitano antiguo», *Hispania Antiqua*, 6, pp. 301-310.
- M. BERNARD 1906, «Le cheval dans les mosaïques de l'Afrique du Nord», *BCTHS*, pp. 3-31.
- A. BERTHIER 1962-1965, «Établissements agricoles antiques à Oued-Athménia», *Bulletin d'Archéologie Algérienne*, I, pp. 7-20.
- F. BERTI 1976, *Mosaici antichi in Italia. Regione ottava, Ravenna I*, Roma.
- R. de A. BERTOLOTTI, et alii 1988, *La residenza imperiale di Massenzio. Villa, mausoleo e circo*, Roma.
- F. BERTRANDY 1987, «Remarques sur le commerce des bêtes sauvages entre l'Afrique du Nord et l'Italie (IIe siècle avant J.C.-IVe siècle après J.C.)», *MEFRA*, 99, pp. 211-241, 13 figs.

- M. BESNIER 1920, «Récents travaux sur les *defixionum tabellae latines* 1904-1914», *Revue de Philologie*, XLIV, pp. 5-30.
- M. C. BETTINI *et alii* 1988, *L'archeologia racconta lo sport nell'antichità*, Florència.
- B. BISCHOFF 1985, *Paléographie de l'Antiquité romaine et du Moyen Âge occidental*, París.
- F. BIVILLE 1986, «Du modèle à l'imitation ou les avatars des mots grecs en latin», *Latomus*, XVL4, pp. 848-854.
- A. BLAISE 1954, *Dictionnaire Latin-Français des auteurs chrétiens*, Turnhout.
- A. BLAISE 1966, *Le vocabulaire latin des principaux thèmes liturgiques*, Turnhout.
- M. E. BLAKE 1940, «Mosaics of the Late Empire in Rome and Vicinity», *MAAR*, XVII, pp. 81-130.
- M. BLANCHARD 1978, «Fragments de mosaïques de Djerba, conservés au Musée de Blois», *Antiquités Africaines*, 12, pp. 217-239.
- M. BLANCHARD 1975, *Maisons à mosaïques du quartier central de Djemila (Cuicul)*, París.
- M. BLANCHARD 1981, «La notion de programme iconographique d'après les mosaïques de l'âne à Djemila», *Mosaïque romaine tardive. L'iconographie du temps. Les programmes iconographiques des maisons africaines*. Créteil 1981, París, pp. 67-71.
- M. R. DE LA BLANCHÈRE (ed.) 1890, *Collections du Musée Alaoui*, París.
- A. BLANCO FREIJEIRO 1950, «Mosaicos romanos con escenas de circo y anfiteatro en el Museo Arqueológico Nacional», *AEA*, 23, pp. 127-142, 14 figs.
- A. BLANCO FREIJEIRO 1978, *Mosaicos romanos de Mérida*, Corpus de mosaicos romanos de España, fasc. I, Madrid.
- A. BLANCO FREIJEIRO 1978, *Mosaicos romanos de Itálica*, Corpus de mosaicos romanos de España, fasc. II, Madrid.
- J. M. BLÁZQUEZ 1974, «Mosaicos y pinturas con escenas de circo en los museos arqueológicos de Madrid y Mérida», *Bellas Artes*, 74.5, pp. 19-23.
- J. M. BLÁZQUEZ 1980, «Los mosaicos romanos de Torre de Palma (Monforte, Portugal)», *AEA*, 53, pp. 125-161.
- J. M. BLÁZQUEZ 1981, *Mosaicos romanos de Córdoba, Jaén y Málaga*, Corpus de mosaicos romanos de España, fasc. III, Madrid.
- J. M. BLÁZQUEZ 1982, *Mosaicos romanos de la Real Academia de la Historia, Ciudad Real, Toledo, Madrid y Cuenca*, Corpus de mosaicos romanos de España, fasc. V, Madrid.
- J. M. BLÁZQUEZ 1983, «Problemas económicos del Bajo Imperio en España», *Estudios en Homenaje a don Claudio Sánchez Albornoz en sus 90 años*, vol. I, *Anejos de Cuadernos de Historia de España*, pp. 137-148.

- J. M. BLÁZQUEZ 1986, «Mosaicos hispanos de la época de las invasiones bárbaras. Problemas estéticos», *Los Visigodos. Historia y civilización. Antigüedad y cristianismo (Murcia) III*, pp. 463-490.
- J. M. BLÁZQUEZ 1990, *Aportaciones al estudio de la España romana en el Bajo Imperio*, Madrid.
- J. M. BLÁZQUEZ 1992, «Nombres de aurigas, de poseedores, de cazadores y perros en mosaicos de Hispania y Africa», *L'Africa romana, Atti del Convegno di studio Nuovo, Sassari, 1991*, Sassari, vol. II, pp. 953-964.
- J. M. BLÁZQUEZ, G. LÓPEZ, M. L. NEIRA i M. P. SAN NICOLÁS 1990, «Pavimentos africanos con espectáculos de toros. Estudio comparativo a propósito del mosaico de Silin (Tripolitania)», *Antiquités Africaines*, 26, pp. 155-204.
- D. von BOESELAGER i G. PRECHT 1983, «Der Mosaikfund am Südturm des Kölner Domes», *Bonner Jahrbücher*, 183, pp. 385-428.
- A. LE BOEFFLE 1977, *Les noms latins d'astres et des constellations*, París.
- A. LE BOEFFLE 1987, *Astronomie, Astrologie-Lexique latin*, París.
- G. BONAMENTE 1989, «L'apoteosi degli imperatori nell'ultima storiografia pagana latina», *Studien zur Geschichte der römischen Spätantike, Festgabe für Prof. D. Straub*, Atenes, pp. 19-73.
- Y. BONNEFOY (dir.) 1981, *Dictionnaire des mythologies, des religions, des sociétés et du monde antique*, 2 vol., París.
- C. BONNER 1950, *Studies in Magical Amulets*, Michigan (Ohio).
- M. BÖS 1955-1956, «Spielsteine als Rennpferde», *Bonner Jahrbücher*, 155-156, pp. 178-183.
- M. BÖS 1955-1956, «Nochmals Spielsteine als Rennpferde», *Bonner Jahrbücher*, 155-156, p. 317.
- J. BOTET i SISÓ i F. CARRERAS CANDI, *Geografia General de Catalunya*, Girona, s/a.
- C. BOUBE-PICCOT 1980, *Les bronzes antiques du Maroc, III. Les chars et l'attelage*, Études et travaux d'archéologie marocaine, VIII, Rabat.
- F. BOUDRY 1990, «Les chevaux de course à Rome», a: Ch. LANDES (ed.), *Cirques et courses de chars. Rome-Byzance*, Lattes, pp. 147-148.
- C. P. BOUTON 1979, *La signification. Contribution d'une linguistique de la parole*, París.
- W. BRANDENSTEIN 1964, *Lingüística griega*, Madrid.
- M. BREAL i A. BAILLY 1898, *Dictionnaire étymologique latin*, París, (4^a ed.).
- R. BROWN, J. H. HUMPHREY i J. MALLENNAN 1976, *Excavations at Carthage, 1975, I*, Tunis.

- S. BRU y VIDAL 1963, «Datos para el estudio del circo romano de Sagunto», *Archivo de Prehistoria Levantina*, 10, pp. 207-226, 9 figs., 7 láms.
- A. BRUGNONE 1976, «Defixiones inedite da Selinunte», *Studi di Storia Antica offerti dagli allievi a Eugenio Manni*, Roma.
- M. G. BRUNO 1969, *Il lessico agricolo latino e le sue continuazioni romanze*, Amsterdam, (2^a ed.).
- P. BRUUN 1963, «Symboles, signes et monogrammes», a: H. ZILLIACUS (ed.), *Sylloge inscriptionum christianorum veterum Musei Vaticani*, Acta Instituti Romani Finlandiae, I, Helsinki-Helsingfors, vol. I, 2, pp. 73-166.
- P. BRUUN 1963, «Chronologie», H. ZILLIACUS (ed.), *Sylloge inscriptionum christianorum veterum Musei Vaticani*, Acta Instituti Romani Finlandiae, I, Helsinki-Helsingfors, vol. I, 2, pp. 230-249.
- L. BRUZZA 1887, «Tavole lusorie del castro pretorio», *Bullettino della Commissione Archeologica Comunale di Roma*, pp. 81-99.
- J. BURCKHARDT 1982, *Del paganismo al cristianismo. La época de Constantino el Grande*, Madrid, (primera edició alemany 1950).
- E. CAETANI LOVATELLI 1878, «La iscrizione di Crescente auriga circense», *Bullettino della Commissione Archeologica Comunale di Roma*, pp. 164-176, lám. XII.
- E. CAETANI LOVATELLI 1879, «Di un antico mosaico rappresentante una scena circense», *Atti della Reale Accademia dei Lincei*, CCLXXVI, 1878-1879, *Memorie*, III, Roma, pp. 250-255, II lám.
- R. CAGNAT 1882, *Étude historique sur les impôts indirects chez les Romains jusqu'aux invasions des barbares, d'après les documents littéraires et épigraphiques*, París.
- R. CAGNAT 1909, *Carthage, Tingad, Tebessa et les villes antiques de l'Afrique du Nord*, París.
- R. CAGNAT, A. MERLIN i L. CHATELAIN 1923, *Inscriptions latines d'Afrique, (Tripolitaine-Tunisie-Maroc)*, París.
- R. CAGNAT, H. COHEN i J. C. EGBERT 1978, *The coin-inscriptions and epigraphical abbreviations of Imperial Rome*, Chicago.
- I. CALCABI-LIMENTANI 1958, *Studi sulla società romana: il lavoro artístico*, Milà.
- J. CAMERARIUS, *De nominibus equestribus*, Coll. Gronnovii, Thesaurus, XI.
- A. CAMERON 1973, *Porphyrius the Charioteer*, Oxford.
- A. CAMERON 1976, *Circus factions blues and greens at Rome and Byzantium*, Oxford.

- A. CAMERON 1977, «Paganism and Literature in late fourth century Rome», a *Christianisme et formes littéraires de l'antiquité tardive en occident*, Vandoeuvres-Ginebre, pp. 3-40.
- A. M. CANTO 1986, «Némesis y la localización del circo de Itálica», *BSAA*, 52, pp. 47-82.
- A. de CAPITANI d'ARZAGO 1939, *Il circo romano*, Milà.
- A. CARANDINI 1964, *Ricerche sullo stile e la cronologia dei mosaici della villa di Piazza Armerina*, Studi Miscelanea, 7, Roma.
- A. CARANDINI 1982, *Filosofiana. La villa di Piazza Armerina. Immagine di et alii un aristocratico romano al tempo di Costantino*, Palermo, 2 vols.
- S. CARANTI MARTIGNAGO 1981, *La collezione archeologica «Paolo Orsi» del Museo Civico di Rovereto*, Rovereto.
- J. CARCOPINO 1939, *La vie quotidienne à Rome à l'apogée de l'Empire*, París.
- G. CARNAT 1951, *Le fer à cheval à travers l'histoire et l'archéologie. Contribution à l'histoire de la civilisation*, París.
- A. J. CARNOY 1906, *Le latin d'Espagne d'après les inscriptions*, Brussel·les, (reed. Hildesheim, 1971).
- F. CARRERAS CANDI 1903-1904, «Les aigües i banys de Barcelona», *Boletín de la Real Academia de Belles Lletres*, vol. 2, pp. 93-94.
- C. CASALONE 1962, «Note sulle pitture dell'ipogeo di Trebio Giusto a Roma», *CA*, XII, pp. 53-64.
- D. CAZES (edit.) 1990, *Le cirque romain*, Catàleg de l'exposició, Musée Saint-Raymond, Toulouse.
- P. CHANTRAINE 1933, *La formation des noms en grec ancien*, París.
- P. CHANTRAINE 1983, *Morfología histórica del griego*, Barcelona.
- P. CHANTRAINE 1990, *Dictionnaire étymologique de la langue grecque. Histoire des mots*, Klincksieck, París.
- P. CHARLES ROBERT 1887, «Formes et caractères des médaillons antiques de bronze relatifs aux jeux», *MEFR*, pp. 39-52.
- A. CHASTAGNOL 1970, «La prosopographie, méthode de recherches sur l'histoire du Bas-Empire», *Annales. Economies, Sociétés, Civilisations*, 25, pp. 1229-1235.
- A. CHASTAGNOL 1976, «Les inscriptions constantiniennes du cirque de Mérida», *MEFRA*, 88, pp. 259-279, 4 figs.
- A. CHASTAGNOL 1987, *L'Italie et l'Afrique au Bas-Empire. Études administratives et prosopographiques*. Scripta varia, Lille.
- R. CHEVALLIER 1978-1979, «Les chevaux de Saint-Marc, ou la vie aventureuse de l'œuvre d'art», *BSNAF*, pp. 61-72.

- A. CHILDE 1940, *Étude philologique des noms des chiens de l'antiquité à nos jours*, Arquivos do Museum National, XXIX, Rio de Janeiro.
- Christianisme et formes littéraires de l'Antiquité Tardive en Occident* 1977, Entretiens sur l'Antiquité Classique, XXIII, Vandoeuvres-Ginebra, Fondation Hardt.
- P. CIANCIO ROSSETTO 1978-1980, «Un frammento di rilievo con cavalli del circo Massimo», *Bulletino dei Musei Comunali di Roma*, XXV-XXVII, núm. 1-4, pp. 12-17.
- P. CIANCIO ROSSETTO 1985, *Circo Massimo*, Roma. Acheologia nel Centro, 1, Roma, pp. 214-223.
- U. CIOTTI 1950, «Rilievo romano e plutei medioevali ritrovati a Castel S. Elia», *Bollettino d'Arte*, XXXV, fasc. I, serie, IV, pp. 1-8.
- M. CLAUEL-LEVEQUE 1984, *L'Empire en jeux. Espace symbolique et pratique sociale dans le monde romain*, París-Lió.
- P. COLLART 1916, «Nonnos, *Dionysiaques*, VII, 110 sqq», *Revue de Philologie*, XL, I, pp. 263-265.
- L. A. CONSTANS 1916, «Mosaïque de Carthage représentant les jeux du cirque», *Revue Africaine*, cinquena sèrie, 3, 1, pp. 247-259.
- CONSTANTINVS PORPHYROGENETVS, *De ceremoniis aulae. Byzantinae, libri duo*, ed. I.I. REISKI, *Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae*, Bonn, 1829, 2 vols.
- F. COOPER 1975, *World formation in the Roman Sermo Plebeius*, Hildesheim.
- Corpus Glossariorum Latinorum*, vol. II, *Glossae latinograecae et graecolatinæ*, Leipzig, 1888.
- Corpus Inscriptionum Latinarum* 1862, Berlín.
- P. COURCELLE 1964, *Histoire littéraire des grandes invasions germaniques*, París.
- F. CUMONT 1942, *Recherches sur le symbolisme funéraire des Romains*, París.
- F. CUMONT 1987, *Las religiones orientales y el paganismo romano*, Madrid.
- H. CÜPPERS, G.COLLOT, A. KOLLING i G. THILL 1983, *La civilisation romaine de la Moselle à la Sarre*, París-Maguncia.
- G. DAGRON 1974, *Naissance d'une capitale. Constantinople et ses institutions de 330 à 451*, París.
- G. DAGRON 1984, *Constantinople imaginaire. Études sur le recueil des Patria*, París.
- L. DAHM 1983, «Die römischen Mosaiken aus der Neustrasse und vom Neutor in Trier», *Trierer Zeitschrift*, 46, pp. 157-179.

- L. DAHM 1988, «Die Mosaiken der vorkonstantinischen Palastanlage westlich der Basilika in Trier», *Trierer Zeitschrift*, 51, pp. 427-461.
- M. DARDER 1988a, «Els noms de cavalls i d'aurigues al mosaic de la torre de Bell-lloc (Girona): paral·lels a l'Imperi Romà», *Fonaments*, 8, pp. 222-231, lám. 35-39.
- M. DARDER G-Z-LISSION 1988b, «Noms d'aurigues i de gladiadors en dues peces de vidre d'Empúries», *Espacio, Tiempo y Forma (Homenaje al Profesor Eduardo Ripoll Perelló)*, II, 1, pp. 287-300, 7 figs.
- M. DARDER LISSON 1993-1994, «El mosaic circenc de Barcino. Implicacions iconogràfiques a partir de les aportacions semàntiques», *Butletí de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi*, VII-VIII, pp. 251-281.
- M. DARDER i G. RIPOLL 1989, «Caballos en la antigüedad tardía hispánica», *Revista de Arqueología*, 104, pp. 40-51.
- CH. DAREMBERG i Edm. SAGLIO 1969, *Dictionnaire des antiquités grecques et romaines*, Graz.
- J.-P. DARMON 1981a, «Les mosaïques en Occident I», *ANRW, Principat*, 12.2, Berlin-Nova York, pp. 266-319.
- J.-P. DARMON 1981b, «Animaux et Mythologie. La valeur sémantique du bestiaire dans la mythologie grecque», a: *Dictionnaire des Mythologies des religions des sociétés et du monde antique*, París, 2 vols., pp. 3642.
- F. W. DEICHMANN 1982, *Rom, Ravenna, Konstantinopel, Naher Osten. Gesammelte Studien zur Spätantiken Architektur, Kunst und Geschichte*, Wiesbaden.
- R. P. DELATTRE 1889, *Comptes rendus des réunions de l'Académie d'Hippone*, pp. XXXV, núm. 56.
- R. DELBRÜCK 1929, *Die Consulardiptychen und verwandte Denkmäler*, Berlin-Leipzig, 2 vols.
- E. DELEBECQUE 1950, *Xénophon, De l'Art équestre, (texte et traduction avec une introduction et des notes)*, Annales de l'Université de Lyon IIIe série, lettres, fasc. 18, 1 vol.
- E. DELEBECQUE 1951, «Le cheval dans l'Iliade suivi d'un lexique du cheval chez Homère et d'un essai sur le cheval pré-homérique», *Études et commentaires*, IX, París.
- J. DESANGES 1968, *Catalogue des tribus africaines de l'Antiquité classique*.
- J. DESANGES i S. LANCEL 1984, *Bibliographie analytique de l'Afrique antique*, XV (1980), Roma.
- A. DESBAT, «Les représentations du cirque dans les céramiques» a Ch. LANDES (Ed.), *Cirques et courses de chars. Rome-Byzance*, Lattes 1990, pp. 77-80.

- H. DESSAU 1982, *Inscriptiones latinae selectae*, Berlin, (primera edició 1916), 3 vols.
- A. DEVILLE 1873, *Histoire de l'art de la verrerie dans l'Antiquité*, París.
- R. F. DEVOE 1988, *The christians and the games: the relationship between christianity and the roman games from the first through the fifth centuries, A.D.*, Michigan.
- H. DEVYS 1981, *Le symbolisme du cheval dans la civilisation romaine*, París.
- N. W. DEWITT 1950, *Semantic notes to latin etymologies*, Language, XVI, Nova York.
- Diario de Barcelona*, 9 d'abril de 1860, t. 286, vol. III-IV, noticia núm. 4, (tercera plana del núm. 100), p. 3.331.
- CH. DIEHL 1901, *Justinien et la civilisation byzantine au VIe siècle*, París.
- E. DIEHL 1907, «Das signum», *Rheinisches Museum für Philologie*, p. 390 i ss.
- E. DIEHL 1931, *Inscriptiones latinae christianaee veteres*, Berlin.
- A. DIHLE 1989, *L'église et l'empire au IVè siècle*, Ginebra.
- DIO CASSIUS, *Historia romana*, edició de E. Cary a partir de la de H. B. Foster, vol. VIII, Loeb Classical Library, n. 176, Cambridge (Massachusetts)-Londres, 1968 (1a ed. 1925).
- DIO CASSIUS, *Historia romana*, edició de E. Cary, vol. IX, Loeb Classical Library, n. 177, Cambridge (Massachusetts)-Londres, 1969 (1a ed. 1927).
- F. J. DÖLGER 1932a, *Antike und Christentum*, Münster (reed. 1975).
- F. J. DÖLGER 1932b, «Der Rennfahrer Liber mit der Kreuztätowierung auf einem Goldglas aus der Kallistakatakomben», a: *Antike und Christentum*, Münster, (reed. 1975), vol. I, pp. 229-235.
- F. J. DÖLGER 1932c, «Profane und religiöse Brandmarkung der Tiere in der heidnischen und christlichen Antike», a: *Antike und Christentum*, Münster, (reed. 1975), vol. III, pp. 25-61, 8 lám.
- F. DORNSEIFF i B. HANSE 1978, *Reverse-Lexicon of Greek proper-names*, Chicago.
- F. DREXEL 1921, «Drei Inschriften von Wagenlenkern», a G. WISSOWA (edit.), L. FRIEDLAENDER, *Darstellungen aus der Sittengeschichte Roms in der Zeit von Augustus bis zum Ausgang der Antonine*, Aalen, (2a ed. 1979), vol. IV, pp. 179-196.
- C. DULIERE 1974, *et alii, Corpus de mosaïques de Tunisie, Utique. Les mosaïques in situ en dehors des insulae I.II.III*, vol. I, fasc. 2, Tunis.
- F. DUMASSY 1983, «Scènes d'amphithéâtre et de cirque dans les peintures de la villa gallo romaine du Liégeand à la Croisille sur Briance (Haute-Vienne)», *La*

- peinture murale romaine dans les provinces de l'Empire*, Oxford, pp. 199-219.
- G. DUMEZIL 1966, *La religion romaine archaïque*, París.
- K. M. D. DUNBABIN 1978, *The mosaics of roman North Africa. Studi in iconography and patronage*, Oxford.
- K. M. D. DUNBABIN 1982, «The victorious charioteer on Mosaics and Related Monuments», *American Journal of Archaeology*, 86, pp. 65-89, 24 figs.
- K. M. D. DUNBABIN 1989, «Roman and Byzantine mosaics in the eastern Mediterranean», *Journal of Roman Archaeology*, 2, pp. 313-318.
- X. DUPRÉ, et alii 1988, *El circ romà de Tarragona. I, Les voltes de Sant Ermenegild*, Barcelona.
- A. DURAN i SAMPERE 1943, «Vestigios de la Barcelona romana en la Plaza del Rey», *Ampurias*, V, pp. 54-77.
- N. DUVAL 1976-78, «Couronnes agonistiques sur des mosaïques africaines: d'Althiburos (IVe s.?) au Cap Bon (Ve s.?)», *BTHS*, 12-14 B, pp. 195-216, 20 figs.
- N. DUVAL 1978, «Comment reconnaître un palais impérial ou royal? Ravenne et Piazza Armerina», *Felix Ravenna*, 1, CXV, pp. 29-62.
- N. DUVAL 1983, «Nouvelles considérations sur les prix de concours (Couronnes et «Cylindres de prix» dans l'iconographie du Bas-Empire», *BSNAF*, pp. 190-200, lam. IX.
- N. DUVAL 1986, «L'iconographie des «villas africaines» et de la vie rurale dans l'Afrique romaine de l'antiquité tardive», *Histoire et archéologie de l'Afrique du Nord, Actes du IIIe Colloque International*, C.T.H.S., París, pp. 163-176.
- N. DUVAL 1988, «Les concours sur les mosaïques de Piazza Armerina: prix et tirage au sort. L'influence de l'agonistique grecque», *La villa romana del Casale di Piazza Armerina, Atti della IV reunione scientifica della scuola di perfezionamento in Archeologia classica dell'Università di Catania Piazza Armerina, 28 set- 10 oct. 1983*, Catania, pp. 157-169.
- N. DUVAL 1990, «L'introduction des couronnes métalliques et des «cylindres de prix» en Occident d'après l'Histoire Auguste», *Historiae Augustae Colloquium*, Macerata, 1991, pp. 171-182.
- N. DUVAL 1992, «Recherches nouvelles sur les prix des concours représentés sur les mosaïques», *BACTHS*, n.s. 22 (1987-1989), pp. 177-209.
- N. DUVAL i F. BARATTE 1970, «Une mosaïque retrouvée: l'embarquement de l'éléphant provenant des Véies», Séance du 15 avril *BSNAF*, pp. 142-151.

L'église et l'empire au IVe siècle 1989, Entretiens sur l'antiquité classique, Vandoeuvres-Ginebra, Fondation Hardt.

- (s/a), «Elenco degli oggetti di arte antica, scoperti per cura della Commissione Archeologica Comunale dal 1 Gennaio a tutto il 31 Dicembre 1877 e conservati nel Campidoglio», *Bullettino della Commissione Archeologica Comunale di Roma*, Roma, 1877, pp. 265-286.
- Y. DUVAL (ed.) 1981, *Mosaïque romaine tardive. L'iconographie du temps. Les programmes iconographiques des mosaïques africaines*, Créteil, 1981, París.
- A. ELIAS DE MOLINS 1988, *Museo Provincial de Antigüedades de Barcelona. Catálogo del Museo*, Barcelona.
- J. ENGEMANN 1968-69, «Bemerkungen zu spätrömischen Gläsern mit Goldfoliendekor», *JbAC*, 11-12, pp. 7-25.
- A. ENNABLI 1976, *Lampes chrétiennes de Tunisie (Musés du Bardo et Carthage)*, CNRS, París.
- M. ENNAÏFER 1976, *La cité d'Althiburos et l'édifice des Asclepeia*, Tunis.
- M. ENNAÏFER 1983, «Le thème des chevaux vainqueurs à travers la série des mosaïques africaines», *MEFRA*, 95, pp. 817-858, 31 figs.
- M. ENNAÏFER 1994, «La mosaïque aux chevaux d'El Mahrine (près de Thuburbo Minus, l'actuel Tébourba)», *MEFRA*, 106, pp. 303-318, 13 figs.
- A. ERNOUT 1949, *Les adjectifs latins en -osus et en -ulentus*, París.
- A. ERNOUT 1954, *Aspects du vocabulaire latin*, París.
- A. ERNOUT 1989, *Morphologie historique du latin*, Klincksieck, París.
- A. ERNOUT i A. MEILLET 1959, *Dictionnaire étymologique de la langue latine*, París, (4rta ed.).
- EVSEBIUS CAESARIENSIS, *Preparatio Evangelica*, ed. E. H. Gifford, Oxford, 1903.
- G. FABRE, M. MAYER i I. RODÀ 1984, *Inscriptions romaines de Catalogne. I, Barcelone (sauf Barcino)*, París.
- G. FABRE, M. MAYER i I. RODÀ, *Inscriptions romaines de Catalogne. N, Lérida*, (en premsa), París.
- A. FABRETTI, *Corpus inscriptionum italicarum*.
- M. FENDRI 1985, «Cités antiques et villas romaines de la région sfaxienne», *Africa*, IX, pp. 151-167.
- Mª C. FERNÁNDEZ CASTRO 1982, *Las villas romanas de España*, Madrid.
- D. FERNÁNDEZ GALIANO 1977-1979, «Notas sobre talleres musivarios en Hispania», *Anales de la Historia Antigua y Medieval*, Buenos Aires, pp. 100-150.

- D. FERNÁNDEZ GALIANO 1984, *Complutum, II. Mosaicos*, EAE, 138, Madrid.
- D. FERNÁNDEZ GALIANO 1989, «La villa romana de Materno», *Mosaicos romanos, (In memoriam M. Fernández Galiano)*, Madrid, pp. 255-269.
- M. FERNÁNDEZ GALIANO 1969, *La transcripción castellana de los nombres propios griegos*, Madrid.
- P.-A. FÉVRIER 1965, «Mosaïques de Djemila (Algérie)», *BSNAF*, pp. 88-91.
- P.-A. FÉVRIER 1982, «Archéologie et société: l'exemple hispanique», *II Reunió d'Arqueologia Paleocristiana Hispànica, Montserrat, 1978*, Barcelona, pp. 87-104.
- P.-A. FÉVRIER 1989-1990, *Approches du Maghreb romain. Pouvoirs, différences et conflits*, Aix-en-Provence, vols. I i II.
- A. FORCELLINI 1945, *Lexicon totius latinitatis*, Bolonia, (4rta ed.).
- L. FOUCHER 1958, «Notes sur des signatures de mosaïstes», *Karthago*, IX, pp. 131-136.
- L. FOUCHER 1960, *Inventaire des mosaïques, feuille n° 57 de l'Atlas Archéologique: Sousse*, Tunis, 1960.
- L. FOUCHER 1964, *Hadrumetum*, Publications de l'Université de Tunis, primera serie, vol. X, París.
- L. FOUCHER 1965, *La maison des masques à Sousse, Fouilles 1962-1963, Notes et Documents*, n. s., VI, Tunis.
- M. A. de FRANCISCO CASADO 1989, *El culto de Mithra en Hispania. Catálogo de monumentos esculpidos e inscripciones*, Granada.
- A. FRANZEN 1964, *The Cologne Circus Bowl: Basileus Helios and the Cosmic Hippodrome*, Essay in Memory of Karl Lehmann, Nova York.
- M. FRASER y E. MATTHEWS 1987, *A lexicon of greek personal names*, vol. I, *The Aegean Islands, Cyprus, Cyrenaica*, Oxford Clarendon Press.
- M. FRASER i E. MATTHEWS 1994, *A lexicon of greek names*, vol. II, *Attica*, Oxford Clarendon Press.
- G. FREGE 1971, *Estudio sobre semántica*, Barcelona.
- D. R. FRENCH 1985, *Christian Emperors ans Pagan Spectacles: The Secularization of the «Ludi» a.d. 382-525*, Diss. Berkley, California-Ann Arbor-Michigan.
- L. FRIEDLAENDER 1875, «Prooemium», *Index lectionum in Academia Albertina Federico Guilelmo*, Regimonti, 1875-76, (18 octubre), (Academia Albertinae Regimonti 1875, III), pp. 3-4; citat sempre: *De nominibus equorum circensium*, Königsberg.
- L. FRIEDLAENDER 1881, *Darstellungen aus der Sittengeschichte Roms in der Zeit von August bis zum Ausgang der Antonine*, Leipzig, 3 vols.

- L. FRIEDELAENDER 1912, «Die Chronologie des Nonnos von Panopolis», *Hermes*, XLVII, pp. 43-59.
- H. FRISK 1970, *Griechisches etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg, 2 vols.
- M. FRUYT 1986, *Problèmes méthodologiques de derivation à propos des suffixes latines en ...cus*, París.
- H. FÜHRMANN 1941, «Archäologische Ausgrabungen und Funde in Italien und Lybien», *Archäologischer Anzeiger*, pp. 329-733, figs. 72-83.
- H. GABELMANN 1980, «Circuspiele in der spätantiken Repräsentationskunst», *Antike Welt (Zeitschrift für Archäologie und Kultur Geschichte)*, 11, pp. 25-38.
- F. GAFFIOT 1934, *Dictionnaire Latin-Français*, París.
- F. GAIDE 1988, «Les ‘formes élargies’ du ‘latin vulgaire’: un cas très particulier de la dérivation», *Latomus*, XLVII, pp. 584-592.
- G.-F. GAMURRINI 1880, *Appendice al Corpus Inscriptionum Italicarum et ai suoi supplementi di A. Fabretti*, Florència.
- A. GARCÍA y BELLIDO 1953, «Diocles el ‘As’ de los círcos romanos», *Nummus*, 1-2, pp. 81-91.
- A. GARCÍA y BELLIDO 1955, «Nombres de artistas en la España romana», *AEA*, XXVIII, pp. 3-19.
- A. GARCÍA y BELLIDO 1972, «El español C. Apuleius Diocles, el más famoso corredor de carros de la antigüedad», *Citius, Altius, Fortius*, 14, pp. 5-17.
- E. GARCÍA RUÍZ 1967, «Estudio lingüístico de las *defixiones* latinas no incluidas en el *corpus de Audollent*», *Emerita*, XXXV, pp. 55-248.
- A. H. GARNIER 1940, *The theory of proper names*, Londres.
- R. GARRUCCI 1864, *Vetri ornati di figure in oro trovati nei cimiteri cristiani di Roma*, Roma.
- P. GAUCKLER 1899, «Séance de la Commission de l’Afrique du Nord», *BCTHS*, pp. CXLVIII-CLXVII.
- P. GAUCKLER 1901, «Notes d’epigraphie latine (Tunisie)», *BCTHS*, pp. 120-157.
- P. GAUCKLER 1904, «Notes sur les mosaïstes antiques», *Mémoires de la Société Nationale des Antiquaires de France*, LXIII, pp. 188-198.
- P. GAUCKLER 1910, *Inventaire des mosaïques de la Gaule et de l’Afrique. II. Afrique Proconsulaire (Tunisie)*, París.
- P. GAUCKLER i A. MERLIN 1909, *Inventaire des mosaïques de la Gaule et de l’Afrique. II. Afrique proconsulaire (Tunisie)*, París, (supl. 1915).
- P. GAUCKLER, *et alii* 1910, *Catalogue du Musée Alaoui (Supplément)*, París.

- M.-F. de GENELLIS 1956, *Le cheval dans l'histoire*, París.
- G. V. GENTILI 1951, *La villa romana di Piazza Armerina*, Roma.
- G. V. GENTILI 1957, «Le gare del circo nel mosaico di Piazza Armerina», *Bollettino d'Arte*, XLII, pp. 7-27.
- E. GHISLANZONI 1931, «Regione X (Venetia et Histria)», *Notizie degli Scavi di Antichità*, pp. 125-164.
- O. GIL FARRES 1947-1948, «Lucernas romanas decoradas del Museo Emeritense», *Ampurias*, IX-X.
- L. GIL FERNÁNDEZ 1959, *Nombres de insectos en griego antiguo*, CSIC, Madrid.
- F. GLASER 1979-1980, «*Hic munus, hic circus. Ein Tonmedaillon aus Teurnia*», *Jahreshefte des Österreichischen Archäologischen Institutes*, 52, pp. 115-120.
- F. GLASER 1983, *Die römische Stadt Teurnia*, Klagenfurt.
- J. GÓMEZ PALLARÉS 1991, «Nombres de artistas en inscripciones musivas latinas e ibéricas de Hispania (1)», *Epigraphica*, LIII, pp. 59-96, 20 figs.
- J. GÓMEZ PALLARÉS 1992, «Epigrafía romana sobre mosaico en Hispania», a: M. MAYER i J. GÓMEZ PALLARÉS (edit.), *Religio Deorum. Actas del Coloquio Internacional de Epigrafía. Culto y Sociedad en Occidente (AIEGL)*, Sabadell, s/a.
- A. GONZÁLEZ BLANCO, *et alii* 1983, «La Cueva de ‘La Camareta’, refugio ibérico, eremitorio cristiano y rincón misterioso para árabes y foráneos hasta el día de hoy. Sus graffitis», *XVI Congreso Nacional de Arqueología, Cartagena 1982*, Zaragoza, pp. 1023-1033, VII làms.
- A. E. GORDON, amb la collaboració de J.S. GORDON 1958, *Album of Date latin inscriptions*, University of California Press, Berkeley-Los Angeles.
- R. GORDON 1990, «Religion in the Roman Empire: the Civic Compromise and its limits», a: M. BEARD i J. NORTH (edit.), *Pagan Priests. Religion and Power in the Ancient World*, Worcester, pp. 235-255.
- J.-G. GORGES 1979, *Les villas hispano-romaines. Inventaire et problématique archéologiques*, París.
- E. GOTTLIEB 1931, *A systematic tabulation of indo-european animal names, with special reference to their etymology and semasiology*, Linguistic Society of America, Philadelphia.
- O. GRADENWITZ 1904, *Laterculi uocum latinarum*, Leipzig, (reed. Hildesheim, 1966).
- C. H. GRANDGENT 1991, *Introducción al latin vulgar*, CSIC, Madrid, 1991 (5ena ed.), traduit i anotat per F. de B. Moll.

- GRENfell i BUNT 1898-1920, *The Oxyrhynchus Papyri*, Londres.
- A. GRENIER 1905, «Nouvelles tabellae defixionis de Sousse, trouvées dans les fouilles de la nécropole. Musée du Bardo», *MEFR*, XXV, pp. 55-62, lám. III.
- P. GRIMAL 1982, *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona, (Zona ed.).
- E. CROAG i A. STEIN 1933-1987, *Prosopographia imperii romani. S. I. II. III.*, Pars I i V.
- J. GRUTER 1707, *Inscriptiones Antiquae*, Amsterdam, (1603, 1^a ed.).
- S. GSELL 1965, *Inscriptions latines de l'Algérie*, Roma.
- S. GSELL 1981, *Études sur l'Afrique antique*, Lille.
- R. HANOUNE 1969, «Trois pavements de la maison de course de chars à Carthage», *MEFR*, 81, pp. 219-256.
- R. HANOUNE 1969, *Inventaire des mosaïques de Bulla Regia*, Mémoire de l'Ecole Française de Rome, 93.
- R. HANOUNE, A. BESCHAOUCH i Y. THÉBERT 1977, *Les ruines de Bulla Regia*, Roma.
- J. S. Th. HANSSEN 1951, *Latin Diminutives. A semantic study*, Bergen.
- D. B. HARDEN 1982, «New light on mold-blown glass sporth cups on the first Century A.D. bearing both chariot races in bigue and gladiatorial combats», *Journal of Glass Studies*, 24, pp. 30-43.
- D. B. HARDEN 1987, *Glass of the Caesars*, Catàleg de l'exposició, (British Museum, 20/XI/87- 6/III/1988), Milà.
- K. W. HARL 1990, «Sacrifice and Pagan belief in fifth- and sixth-Century Byzantium», *Past and Present*, 128, pp. 7-27.
- R. HARRIS 1970, «La structure des paradigmes en Latin vulgaire», *XI Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románicas*, Madrid, I, pp. 391-398.
- J. HERMAN 1970, *Le latin vulgaire*, Paris.
- J. HERMAN 1990, *Du latin aux langues romanes*, Tubinga.
- J. B. HOFMANN 1958, *El latín familiar*, Madrid.
- A. HOLDER 1961, *Alt-Celtischer Sprachschatz*, Leipzig.
- Aem. HÜBNER, *Ephemerides Epigraphica*, III, p. 202, n. 177.
- Aem. HÜBNER 1863, «Musaico di Barcellona raffigurante giuochi circensi», *Annali dell'Istituto di Correspondenza de la Storia*, 35, Roma, pp. 135-172.
- W. VON HUMBOLDT 1990, *Sobre la diversidad de la estructura del lenguaje humano y su influencia sobre el desarrollo espiritual de la humanidad*, Madrid.
- J. H. HUMPHREY, F. B. SEAR i M. VICKERS 1972-1973, «Aspects of the circus at Lepcis Magna», *Lybia Antiqua*, 9-10, pp. 25-97, lams. XVIII-XXVII.

- J. H. HUMPRHEY, (ed.), *Excavations at Carthage 1975, conducted by the University of Michigan*, Michigan, I, 1975 (1976); II, 1975 (1978); III, 1976 (1977); IV, 1977 (1977).
- J. H. HUMPHREY 1984, «Two new circus mosaics and their implications for the architecture of circuses», *American Journal of Archaeology*, 88, pp. 392-397.
- J. H. HUMPHREY 1986, *Roman Circuses. Arena for chariot racing*, Londres.
- J. H. HUMPHREY 1988, *The circus and a Byzantine cemetery at Carthage*, Michigan.
- A. HYLAND 1990, *Equus: the Horse in the Roman World*, New Haven-Londres.
- IAMBICVS, *De vita pythagorica*, ed. A. Nauck, Leipzig, 1884.
- Inscriptiones Graecae ad res Romanas pertinentes, auctoritate et impensis Academiae inscriptionum et litterarum humaniorum collectae et editae*, París, 1906-1964.
- IVVENALIS, *Satuae*, edició de G.G. Ramsay, *Juvenal and Persius*, Loeb Classical Library, n. 91, Cambridge (Massachusetts)-Londres, 1979 (1^a ed. 1918).
- M. JEANNERET 1917, «La langue des tablettes d'exécration latines», *Revue de Philologie*, XLI, pp. 5-153.
- G. JENNISON 1937, *Animals for show and pleasure in ancient Rome*, Manchester.
- F. JESCHONNEK 1885, *De nominibus quae graeci pecudibus domesticis indiderunt*, Königsberg.
- C. JOHNS i T. POTTER 1983, *The Thetford Treasure. Roman Jewellery and Silver*, Londres.
- A. H. M. JONES, J. R. MARTINDALE i J. MORRIS 1971, *The Prosopography of the Late Roman Empire*, (vol. I: 260-395; 395-527 A.D.), Cambridge.
- D. R. JORDAN 1985, «A survey of Greek *Defixiones* not included in the special *corpora*», *Greek, Roman and Byzantine Studies*, 26, 2, pp. 151-197.
- D. R. JORDAN 1988, «New *defixiones* from Carthage», a J. H. HUMPHREY, *The circus and the Cemetery at Carthage*, Michigan, pp. 117-134.
- S. JOYCE i A. E. GORDON 1977, *Contributions to the Paleography of Latin inscriptions*, California, University Press, Milà-Cisalpino-Goliadrice.
- M. JUNKELMANN 1990, *Die Reiter Roms. I: Reise, Jagd, Triumph und Circusrennen*, Magúncia.
- J. KAIMIO 1979, *The Romans and the greek language*, Helsinki.
- I. KAJANTO 1963, *Onomastic Studies in the early christian inscriptions of Rome and Carthage*, Acta Instituti Romani Finlandiae, 2, Helsinki.

- I. KAJANTO 1963a, «Les noms», a: H. ZILLIACUS, *Sylloge inscriptionum christianarum veterum Musei Vaticani*, Acta Instituti Romani Finlandiae I, Helsinki-Helsingtors, vol. I, 2, pp. 40-72.
- I. KAJANTO 1965, *The Latin Cognomina*, Societas Scientiarum Fennica, Commentationes humanarum litterarum, XXXVI, 2, Helsinki.
- I. KAJANTO 1966, *Supernomina. A Study in Latin Epigraphy*, Societas Scientiarum Fennica, Commentationes humanarum litterarum, XL, 1, Helsinki.
- I. KAJANTO 1968, «The significance of Non-Latin cognomina», *Latomus*, 27, pp. 517-534.
- O. KELLER 1909-1920, *Die antike Tierwelt*, Leipzig, 3 vols (reimpr. Hildesheim, 1963).
- M. KHANOUSSI 1988, «Compte-rendu d'un spectacle de jeux athlétiques et de pugilat sur une mosaïque de la région de Gafsa», *Bulletin des Travaux de l'Institut National d'Archéologie et d'Art*, 2, Tunis, pp. 33-54.
- A. KISA 1908, *Das Glas im Altertume*, Leipzig.
- G. KLEIBER 1981, *Problèmes de référence: descriptions définies et noms propres*, Paris.
- H. KLUMBACH 1952, «Pferde mit Brandmarken», *Festschrift des Römisch-Germanischen Zentralmuseums in Mainz, zur Feier seines hundertjährigen Bestehens*, vol. I, pp. 1-12, fig. 14.
- J. KOLENDÓ 1985, «Plat avec représentation du cirque lors des jeux séculaires de Philippe l'Arabe», *Bayerische Vorgeschichtsblätter*, 50, pp. 463-474, lám. 41-44, 2 figs.
- I. KÖNIG, *et alii* (ed.) 1984, *Trier. Kaiserresidenz und Bischofssitz. Die Stadt in spätantiker und frühchristlicher Zeit*, Magúncia (catàleg de l'exposició).
- D. KRENCKER, *et alii* 1959, *Die Trierer Kaiserthermen*.
- J. KURYLOWICZ 1956, «La position linguistique du nom propre», *Onomastica*, 2, pp. 113-123.
- P. de LABRIOLLE 1934, *La réaction païenne, étude sur la polémique antichrétienne du Ier au VIe siècle*, Paris.
- M. LAFUENTE 1877, *Historia General de España*, t. I, Barcelona.
- M. LAMBERTZ 1993, «Zur Ausbreitung des Supernomens oder Signum im römischen Reiches», *Glotta*, IV (1912-1913), pp. 78-143 i V (1914), pp. 99-170.
- R. LANCIANI 1876, «Ara di Vermio», *Bullettino della Commissione Archeologica Comunale di Roma*, pp. 24-38, 121-140 i 165-210.
- Ch. LANDES (ed.) 1990, *Cirques et courses de chars. Rome-Byzance*, Lattes (catàleg de l'exposició).

- J. d. D. LA RADA y DELGADO 1880, «Mosaicos romanos descubiertos en las ruinas del antiguo Palau de Barcelona y en Bell-lloc (Gerona), representando carreras de carros en el circo», *Museo Español de Antigüedades*, XI, pp. 281-288.
- J. LASSUS 1969, «Antioche en 459, d'après la mosaïque de Yagto», *Fouilles d'Apamée*, 6, Bruselas, pp. 137-147.
- J. de LAURIERE 1887, «La mosaïque romaine de Girona (Espagne)», *Bulletin Monumental*, LIII (6e serie III), pp. 235-251.
- I. LAVIN 1963, «The hunting mosaics of Antioch and their sources. A study of compositional principles in the development of early medieval style», *Dumbarton Oaks Papers*, XVII, pp. 181-286.
- M. LAWRENCE 1965, «The circus relief at Foligno», *Ricerca sull'Umbria tardoantica e prerromanica. Atti del II Convegno di Studi Umbri, Gubbio 1964*, Gubbio-Perugia, pp. 119-135, làm. IX-XXIV.
- C. LEPELLEY 1979, *Les cités de l'Afrique romaine au Bas-Empire. I, La permanence d'une civilisation municipale*, París.
- C. LEPELLEY 1981, *Les cités de l'Afrique romaine au Bas-Empire. II, Notices d'histoire municipale*, París.
- Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae* 1981, Zürich-Múnich.
- H. G. LIDDELL i R. SCOTT 1968, *Greek-English Lexicon*, The Clarendon Press, Oxford.
- E. LÖFSTEDT 1980, *Il latino tardo*, Brescia, (1^a ed. Oslo, 1959).
- G. LÓPEZ MONAGUDO 1992, «Inscripciones sobre caballos en mosaicos romanos de Hispania y del Norte de África», *L'Africa romana. Atti del IX Convegno di Studio, Nuoro 1991*, Sassari, vol. II, pp. 965-1011, làm. IV.
- M. R. LUCAS PELLICER 1986-1987, «La influencia africana en la iconografía equina de la villa de Aguilafuente (Segovia)», *Cuadernos de Prehistoria y Arqueología*, 13-14, vol. II, pp. 219-235, 6 figs., II làm.
- LVXORIVS, *Anthologia Latina*, I, *Carmina in Codicibus Scripta*, 1, *Libri Sal-masiani Aliorumque Carmina*, Biblioteca Scriptorum Graecorum et Romanorum, Teubner, Stuttgart, 1982.
- E. B. LYCE 1984, «The circus as cosmos», *Latomus*, XLIII, pp. 827-841.
- D. MANCIOLI 1987, *Giochi e spettacoli, Vita e costumi dei Romani antichi*, 4, Roma.
- A. MANDORI 1982, *Anfiteatri, circhi e stadi di Roma*, Roma.
- A. MANDOUZE 1982, *Prosopographie Chrétienne du Bas-Empire*, I, *Afrique (303-533)*, CNRS, París.
- S. MARINÉ BIGORRA 1952, *Inscripciones hispanas en verso*, Madrid.

- S. MARINÉ BIGORRA 1973, *Corpus de inscripciones del Museo de Barcelona*, Barcelona.
- H.-I. MARROU 1941-1946, «Palma et Laurus», *MEFR*, pp. 109-131, 1 fig.
- H.-I. MARROU 1949, *Saint Augustin et la fin de la culture antique*, París, (2^a ed.).
- M. V. MARTIALIS, *Epigrammaton Libri*, edició de W. Heraeus i I. Borovskij, Biblioteca Scriptorum Graecorum et Romanorum, Teubner, Stuttgart, 1982.
- J. R. MARTINDALE 1980, *The Prosopography of the Late Roman Empire, II A.D.* 395-525, Cambridge University Press.
- F. MARTROYE 1930, «La répression de la magie et le culte des gentils au IVe siècle», *Revue Historique de Droit français et étranger*, IX, pp. 669 i ss.
- W. V. MASSOW 1949, «Der Circus des römischen Trier», *Trier Zeitschrift*, 18, pp. 149-169.
- B. MATES 1975, *On the semantics of Proper Names*, Lisse.
- M. MAYER i I. RODÀ 1978, «La influencia helénica en los antropónimos romanos de Cataluña», *Segundo Congreso Internacional de estudios sobre las culturas del Mediterráneo Occidental*, Barcelona, pp. 85-103.
- M. MAYER 1978, «La lexicografía latina en Cataluña», *Actas del V Congreso Español de Estudios Clásicos*, Madrid, pp. 741-750.
- R. MEADOW i H. P. ÜRPMANN (eds.) 1982, *Equids in the Ancient World*, Wiesbaden, 2 vols.
- E. MEILLET i J. VENDREYES 1927, *Traité de grammaire comparée du grec et du latin*, París.
- J. R. MÉLIDA 1920-1921, «El anfiteatro y el circo romanos de Mérida. Memoria de las excavaciones practicadas en 1919 y 1920», *Junta Superior de Excavaciones y Antigüedades*, 39, pp. 11-17, 1 lám.
- J. R. MÉLIDA 1924-1925, «El circo romano de Mérida. Memoria de las excavaciones practicadas de 1920 a 1925», *Junta Superior de Excavaciones y Antigüedades*, 72, pp. 3-8, lám. III.
Memoria acerca del Mosaico romano descubierto en el presente año en la heredad llamada Torre de Bell-lloc, situada en el llano de esta ciudad 1876, Comisión de Monumentos históricos y artísticos de la provincia de Gerona, Girona.
- F. MENTZ 1933, «Die klassischen Hundenamen», *Philologus*, LXXXVIII, pp. 104-129 i 181-202.
- A. MERLIN 1915, *Inventaire des mosaïques de la Gaule et de l'Afrique. II. Afrique proconsulaire (Tunisie), (Supplément)*, París.
- A. MERLIN 1944, *Inscriptions latines de la Tunisie*, París.

- A. MERLIN i L. POINSSOT 1934, «Deux mosaïques de Tunisie à sujets prophylactiques», *Monuments et Mémoires publiées par l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres*, (Fondation, E. Piot), XXXIV, pp. 129 i ss.
- A. MERLIN i L. POINSSOT 1949, «Factio[n]es du cirque et saisons sur des mosaïques de Tunisie», *Mélanges d'Archéologie et d'Histoire offerts à Ch. Picard*, vol. II, pp. 732-745.
- A. MOMIGLIANO 1963, *et alii, El conflicto entre el paganismo y el cristianismo en el siglo IV*, Madrid, (1^a ed. anglosa, 1963).
- Th. MOMMSEN, *Die römischen Eigennamen*, Römische Forschungen, I.
- Th. MOMMSEN 1902, «Sallustius-Salutius und das Signum», *Hermes*, 37, pp. 443 i ss.
- P. MONTEIL 1984, *Éléments de phonétique et de morphologie du latin*, Poitiers (reed.).
- A. MORDTMANN 1880, «Das Denkmal des Porphyrius», *Athenische Mitteilungen*, V, pp. 295-308.
- F. MORENO FERNÁNDEZ 1990, *Metodología sociolingüística*, Biblioteca Románica Hispánica, Madrid.
- C. R. MOREY 1959, *The Goldglass Collection of the Vatican Library*, Cataloghi del Museo Sacro della Biblioteca Apostolica Vaticana, IV, Ciutat del Vaticà.
- G. MORIN 1933, «Une fête romaine éphémère du Ve siècle: l'anniversaire de la prise de Rome par Alaric», *Historisches Jahrbuch*, LIII, pp. 45-50.
- MORIN-JEAN 1977, *La verrerie en Gaule sous l'Empire romain*, Nogent-le-Roi.
- R. MORTLEY 1978, «L'historiographie profane et les pères», *Mélanges offerts à Marcel Simon. Paganisme, judaïsme, christianisme. Influences et affrontements dans le monde antique*, Paris, pp. 315-327.
- «Mosaico del Bajo Imperio», *El Mundo Universal*, 23 de Febrero, 1862, p. 60.
- R. MOUTERDE 1930-1931, «Envoutement d'une écurie de courses de la Béryte romaine», *Mélanges de l'Université St. Joseph*, XV, (Beyrouth), pp. 106-123, III lám.
- R. MOWAT 1869, «De l'élément africain dans l'onomastique latine», *Revue Archéologique*, I, pp. 233-256.
- MURATORI 1739-1742, *Novus thesaurus vetera inscriptionum*, Milà.
- K. NIELSEN 1945, «Les noms grecs et latins des vents», *Classica et Mediaevalia*, VII, pp. 1-113.
- B. NOGARA 1940-1941, «Monumenti, Musei e Gallerie Pontificie nel triennio accademico 1939-40, 1940-41, 1941-42», *Rendiconti. Atti della Pontificia Accademia Romana di Archeologia*, XVII, pp. 231-257, 20 figs.

- B. NOGARA 1940, «Adunanza del 27 giugno 1940», *Rendiconti. Atti della Pontificia Accademia Romana di Archaeologia*, XVI, pp. 94-96.
- R. NOLL 1973, «An Instance of Motif Identity in two Gold Glasses», *Journal of Glass Studies*, 15, pp. 31-34.
- N. J. NORMAN 1989, «The architecture of the circus in the light of the 1982 Season», a J.H. HUMPHREY (ed.), *The circus and a byzantine cemetery at Carthage, I*, Ann Arbor, pp. 7-56, 37 figs.
- N. J. NORMAN 1986, «The University of Georgia Excavations at Carthage», *American Journal of Archaeology*, 90, p. 220.
- R. ONICA 1988, *I composti nominali latini. Una morfología generativa*, Bolònia.
- W. OTTO 1899, «Nomina propria latina oriunda a participiis perfecti», *Jahrbuch für Klassische Philologie*, suppl. 24, pp. 743-932.
- M. F. G. PACHTÈRE 1910 i 1911, *Inventaire des mosaïques de la Gaule et de l'Afrique. II.-Afrique proconsulaire (Tunisie)*, París, 1910, 2 vols. text i làms.
- M. F. G. PACHTÈRE 1911 i 1925, *Inventaire des mosaïques de la Gaule et de l'Afrique. III.- Afrique proconsulaire. Numidie. Maurétanie (Algérie)*, París, 2 vols. text i làms.
- P. de PALOL 1952, «Algunas piezas de adorno de arnés de época tardorromana e hispano-visigoda», *AEA*, XXV, pp. 297-319.
- P. de PALOL 1981, *La villa romana de la Olmeda de Pedrosa de la Vega (Palencia)*, Guía de las excavaciones, Palencia.
- P. de PALOL i J. VILELLA 1987, *Clunia II. La epigrafía de Clunia*, EAE, 150, Madrid.
- Onofrio PANVINIO 1596, *Liber de ludis circensibus*, Anvers.
- W. PAPE i G. BENSELER 1959, *Wörterbuch der griechischen Eigennamen*, Graz, 2 vols.
- A. PARIENTE 1978, «La significación del latin vulgar en el conjunto de la fonética latina», *Actas del Vº Centenario Español de Estudios Clásicos*, Madrid, pp. 31-135.
- D. PARRISH 1984, *Season Mosaics of Roman North Africa*, Archaeologica, 46, Roma.
- A. PAULY i A. WISSOWA 1938, *Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft*, Stuttgart.
- P. PERICAY FERRIOL 1946 (?), *Gramática griega*, Barcelona.
- PETRONIVS, *Satiricon*, (Col. Belles Lettres), A. Ernout (Ed.), Paris 1982.
- H.-G. PFLAUM 1969-1971, «Glanes épigraphiques dans la région de Constantine», *Recueil des notices et mémoires de la Société archéologique, historique*

- et géographique de la wilaya de Constantine*, LXXI, (Constantina), pp. 59-75.
- H.-G. PFLAUM 1978, *Afrique romaine*, Scripta Varia, I, París, 1978.
- Ch. PICARD 1941-1946, «Le couronnement de Vénus», *MEFR*, LVIII, p. 51.
- Ch. PICARD 1946, «Nº 173», *Année Épigraphique*, pp. 49-50.
- Ch. PICARD 1950, «Chevaux de course et auriges vainqueurs», *Revue Archéologique*, XXXV, pp. 198-200.
- Ch. PICARD 1956, *La civilisation de l'Afrique romaine*, Paris.
- Ch. PICARD 1960, «Mosaïques africaines du IIIe siècle», *Revue Archéologique*, III.
- Ch. PICARD 1965, «Un thème du style fleuri dans la mosaïque africaine», *La mosaïque gréco-romaine*, Paris 1963, CNRS, París, pp. 125-135, 14 figs.
- Ch. PICARD 1980, «La mosaïque romaine en Afrique», *Revue Archéologique*, 1980, p. 341.
- P. PIERNAVIEJA 1970, «CIL II 4314 y Marcial», *Emerita*, 38, pp. 113-123 i 327.
- P. PIERNAVIEJA 1972, *Corpus de inscripciones deportivas de la España romana*, INEF, Madrid.
- A. PIGANIOL 1923, *Recherches sur les jeux romains*, Estrasburg.
- J. PLA CARGOL 1943, *Gerona arqueológica y monumental*, Girona-Madrid.
- C. PLINIUS SECUNDUS, *Naturalis Historia*, vol. VI, edició de L. Ian i C. Mayhoff, *Bibliotheca Scriptorum Graecorum et Romanorum*, Teubner, Stuttgart, 1965.
- C. POINSSOT 1958, *Les ruines de Dougga*, Tunis.
- M. B. POLIAKOFF 1989, «Guilds of performers and athletes: bureaucracy, rewards and privileges», *Journal of Roman Archaeology*, 2, pp. 295-298.
- J. POLZER 1964, *Circus pavements*, Universitat de Nova York.
- D. POTTER 1988, «Pagans and Christians», *Journal of Roman Archaeology*, 1, pp. 207-214.
- J.-Cl. POURSAT 1969, «Fouilles à Carthage (Juillet 1967)», *Revue Archéologique*, p. 178.
- F. PREISIGKE 1922, *Namenbuch*, Heidelberg.
- F. PREISIGKE, F. BILABEL i E. KISSLING 1915, *Sammelbuch griechischer Urkunden aus Aegypten*, Berlin, vol. I.
- F. PRÉVOT 1975, *Les inscriptions funéraires chrétiennes de Mactar*, (Thèse de IIIe cycle Multicopiée) (sota la direcció de N. Duval), Lille.
- E. PULGRAM 1954, «Theory of names», *BNF*, 5, pp. 149-196.

- B. QUADRI 1952, *Aufgaben und Methoden der onomasiologischen Forschung. Eine entwicklungsgeschichtliche Darstellung*, *Romanica Helvetica*, 37, Berna.
- G. QUIRINO GIGLIOLI 1954, «Cavalli circensi del cataio a Vienna», *Anthemon*, pp. 3-9.
- J. R. REA 1972, «Lead tablet from Wanborough, Wiltshire. Appendix», *Britannia*, 3, pp. 363-367.
- J. R. REA 1972-1973, «Appendix. The Lead curse tablet», a: «Aspects of the circus at Leptis Magna», *Libya Antiqua*, 9-10, pp. 25-97, lám. XVIII-XXXVII.
- R. REBUFFAT, I. GABARD i Y. LE BOHEC 1980, *Bibliographie de l'Afrique du Nord Antique. Périodiques et séries*, Presse de l'Ecole Normale Supérieure, París.
- W. van RENGEN 1984, «Defixiones contre les blues à Apamée (VIe siècle ap. J.C.)», *Actes du Colloque Apamée de Syrie. Bilan des recherches archéologiques 1973-1979, Bruselas 1980*, Bruselas, pp. 213-238.
- W. REUSCH, amb la col.laboració de L. DAHM i R. WIHR 1966, «Wandmalereien und Mosaikböden eines Peristylhauses im Bereich der Trierer Kaiserthermen», *Trierer Zeitschrift*, 29, pp. 187-235, lám. 22-37.
- A. RIESE 1914, *Das rheinische Germanien in den antiken Inschriften*, Berlin-Leipzig.
- G. RIPOLL i M. DARDER 1994, «Frena equorum. Guarniciones de frenos de caballos de la antigüedad tardía hispánica», *Espacio, Tiempo y Forma*, I, VII, pp. 277-356.
- G. RIPOLL i M. DARDER 1995, «Una rueda de freno de caballo procedente de Tamuda (Tetuán, Marruecos)», *Actas del II Congreso Internacional El Estrecho de Gibraltar, Ceuta, 199*, UNED, Madrid, pp. 589-592.
- C. RITTWECER 1890, *De equi vocabulo et cognominatis*, Halis Saxonum.
- P. Ch. ROBERT 1887, «Formes et caractères des médailles antiques de bronze relatifs aux jeux», *MEFR*, VII, pp. 39-52, lám. V, fig. 4.
- I. RODÀ 1978, «Le iscrizioni in onore di Lucius Minicius Natalis Quadronius Verus», *Dacia*, XXII, pp. 219-223.
- I. RODÀ 1988, «Luci Minici Natali Quadroni Ver i la societat barcelonina del seu temps», *Revista de Catalunya*, 22, pp. 37-51.
- P. ROMANELLI 1931, «I. Roma, Regio IX. Via Paola. Nuovi frammenti degli atti dei ludi secolari di Settimio Severo (a. 204)», *Notizie degli scavi*, 7, 8, 9, pp. 313-345, lám. X.
- L. de ROMANO 1823, (s/t), *Dissertazioni dell'Accademia Romana di Archaeologia*, I, 2, p. 161, n. 1, lám. 4.

- M. ROSENBAUM 1961, *Luxorius. A latin poet among the Vandals*, Columbia University Press, Nova York-Londres.
- G. B. de ROSSI 1935, *Inscriptiones christianaes urbis Romae septimo saeculo antiquores*, Roma.
- J. J. ROSSITER 1992a, «Stabula equorum: évidence for race-horse stables in Roman Africa», *Histoire et Archéologie de l'Afrique du Nord, spectacles, vie portuaire, religions, Actes du Ve Colloque International (115e Congrès National des Sociétés Savantes), Avignon 1990*, CTHS, París, pp. 41-48, 2 figs.
- J. J. ROSSITER 1992b, «D'où venaient les chevaux de cirque? Villas et écuries privées dans l'Afrique romaine», *Histoire et Archéologie de l'Afrique du Nord, spectacles, vie portuaire, religions, Actes du Ve Colloque International (115e Congrès National des Sociétés Savantes), Avignon 1990*, CTHS, París, pp. 1-34.
- M. ROSTOVZEV 1903, *Tesserarum Urbis Romae et Suburbis Plumbearum Sylloge*, St. Petersburg.
- M. ROSTOVZEV 1905a, «Interprétation des tessères en os avec figures, chiffres et légendes», *Revue Archéologique*, 5, pp. 110-124.
- M. ROSTOVZEV 1905b, *Römische Bleitesserae. Ein Beitrag zur Sozial- und Wirtschaftsgeschichte der römischen Kaiserzeit*, Beiträge zur Alten Geschichte, Leipzig.
- M. ROSTOVZEV 1929, *Gesellschaft und Wirtschaft im römischen Kaiserreich II*, Leipzig.
- J.-J. ROUSSEAU 1970, *Essai sur l'origine des langues où il est parlé de la mélodie et de l'imitation musicale*, París.
- E. RUGGIERO 1895-1961, *Dizionario epigrafico di antichità romane*, 1561, reedició en 4 vols. Roma.
- P. SABBATINI TUMOLESI 1989, *Epigrafia anfiteatrali dell'Occidente Romano*, vol. I Roma, 1988; vol. II Roma.
- E. de SAINT-DENIS 1947, *Le vocabulaire des animaux marins en latin classique, Etudes et commentaires*, II, París.
- V. SALETTA 1964, *Ludi circensi*, Roma.
- C. SALLVSTI CRISPI, *De coniuratione Catillina, De bello Iugurtino*, Paris, 1895, anotacions de R. Lallier.
- L. SALOMONSON 1965, *La mosaïque aux chevaux de l'antiquarium de Carthage*, Nederlands Historisch Institut te Rome, I, La Haya.
- F. J. SÁNCHEZ PALENCIA 1989, «El marfil de Hipólito del circo romano de Toledo», *Homenaje al Profesor A. Blanco Freijeiro*, Universidad Complutense, Madrid, pp. 377-479.

- F. J. SÁNCHEZ PALENCIA, *et alii* 1988, «Estratigrafía y arquitectura del circo romano de Toledo», *Romanos y visigodos: hegemonía cultural y cambios sociales. I Congreso de Historia de Castilla-La Mancha*, Talavera de la Reina, vol. IV, pp. 225-236.
- E. SÁNCHEZ SALOR 1981-1983, «La última poesía latino-profana: su ambiente», *Estudios Clásicos*, XXV, pp. 111-162.
- G. SANDERS 1987, «L'onomastique et l'épigraphie. Population autochtone et population étrangère dans le monde romain tardif», *Acta centri historiae terra antiqua balcanica II, Trinovi, 1987. Actes du IXe Congrès International d'Épigraphie Grecque et Latine*, Sofía, vol. I, pp. 315-333.
- A. SAUVAGE 1975, *Étude des thèmes animaliers dans la poésie latine. Les chevaux. Les oiseaux*, Collection Latomus, 143.
- A. SCHULTEN 1963, *Geografía y etnografía antiguas de la Península Ibérica, II*, Madrid.
- W. SCHULZE 1904, *Zur Geschichte lateinischer Eigennamen*, (reimp. 1966).
- L. SCHWINDEN 1984, «Aberglaube und Magie im römischen Trier», *Bulletin des Antiquités Luxembourgeoises*, 15, pp. 63-73.
- L. SCHWINDEN 1988, «Ein Beschriftetes Bleitäfelchen vom Wolberg bei Arlon. Eine defixio?», *Archäologisches Korrespondenzblatt*, 19, pp. 85-89.
- V. S. M. SCRINARI 1988, «Ostia antica: il cosiddetto Palazzo Imperiale. Decorazione musicale», *Archeologia Laziale*, IX, pp. 185-190.
- Scriptores Historiae Augustae*, vol. I, edició de D. Magie, Loeb Classical Library, n. 139, Cambridge (Massachusetts)-Londres, 1991 (1^a ed. 1921).
- Scriptores Historiae Augustae*, vol. I, edició de Ch. Samberger i W. Seyfarth, Biblioteca Scriptorum Graecorum et Romanorum, Teubner, Stuttgart, 1971 (4^a ed. rev.).
- C. SILIVS ITALICVS, *Punicorum*, edició de J.D. Duff, *Punica*, vol. II, Loeb Classical Library, n. 278, Cambridge (Massachusetts)-Londres, 1968 (1^a ed. 1934).
- C. SILIVS ITALICVS, *Punicorum*, edició de M. Martin i G. Devallet, *La guerre punique, IV, Livres XIV-XVII*, Les Belles Lettres, París, 1992.
- H. SOLIN 1968, «Eine neue Fluchtafel aus Ostia», *Commentationes humanarum litterarum*, 42, 3, pp. 3-31.
- H. SOLIN 1982, *Die griechischen Personennamen in Rom. Ein Namenbuch, I-III*, Berlin-Nova York.
- H. SOLIN i O. SALOMIES 1988, *Repertorium nominum gentilium et cognominum latinorum*, Hildesheim-Zürich-Nova York.
- A. SOUTER 1949, *A Glossary of Later Latin to 600 A.D.*, Oxford, (2^a ed. 1957).

- J. SPRUYTTE 1977, *Études expérimentales sur l'attelage: contribution à l'histoire du cheval*, Paris.
- P. STATIVS, *Thebais*, edició de A. Klotz i Th. C. Klinnert, *Biblioteca Scriptorum Graecorum et Romanorum*, Teubner, Stuttgart, 1973 (1^a ed. 1908).
- P. STEINER 1939, «Römische Brettspiel und Spielgerät aus Trier», *Saalburg Jahrbuch*, 9, pp. 34-45, láms. 19-22.
- P. STEINER 1934, «Provinzialmuseum Trier», *Trierer Zeitschrift*, 9, p. 164, fig. 32.
- S. T. STEVENS 1988, «The circus poems from Latin Anthology», a J.H. HUMPHREY (edit.), *The circus and a byzantine cemetery at Carthage*, Michigan, pp. 153-178.
- G. SVETONIUS TRANQVILLVS, *De vita Caesarum*, edició de J. C. Rolfe, Loeb Classical Library, n. 31, Cambridge (Massachusetts)-Londres, 1970 (1^a ed. 1913).
- Q. A. SYMMACHVS, *Epistulae*, edició de O. Seeck, *MGH, AA VI/1*, Berlin, 1883, p. LXXIII.
- Q. A. SYMMACHVS, *Epistulae*, edició de J.P. Callu, *Symmaque, Lettres*, I i II, París, 1972 (llibres I-II) i 1982 (llibres III-V), col. «Les Belles Lettres».
- L. TABORELLI 1984, «Vasi di vetro con rilievi di ludi circenses e gladiatori. Nuovo contributo», *Studi di Antichità in onore di G. Maetzke*, Roma, pp. 561-576.
- C. TACLIAVINI 1993, *Orígenes de las lenguas neolatinas*, Madrid, (2a. reimpr. esp. de l'original en italià publicada la 1a. ed. l'any 1949).
- F. B. TARBELL 1908, «The palm of victory», *Classical Philology*, III, (Chicago), pp. 264-272.
- C.-H. TAVARD 1975, *L'habit du cheval: selle et bride*, París.
- Q. S. F. TERTVLLIANVS, *De spectaculis*, edició de M. Turcan, Sources chrétiennes, 332, París, 1986.
- Thesaurus Linguae Latinae*, Leipzig, 1900...
- R. THOUVENOT 1954, «Mosaïque de Volubilis représentant une course de chars», *Comptes rendus de l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres*, París.
- J.-P. THUILLIER 1975, «Denys d'Halicarnasse et les jeux romains», *MEFRA*, 87, pp. 563-581.
- J.-P. THUILLIER 1987, «Le programme hippique des jeux romains: une curieuse absence», *Revue des Études Latines*, 65, pp. 53-73.
- J.-P. THUILLIER 1988, «Les cursores du cirque étaient-ils des coureurs à pied?», *Latomus*, XLVIII, pp. 376-383.

- S. TOURRENC 1975, «La mosaïque des Athlètes vainqueurs», *La mosaïque gréco-romaine II*, Vienne 1971, CNRS, Paris, pp. 135-148, làms. IX-LIV.
- J. M. C. TOYNBEE 1947, «Roma and Constantinopolis in Late Antiquity Art from 312 to 365», *Journal of Roman Studies*, 37, pp. 135-144, làms. V-XIII.
- J. M. C. TOYNBEE 1948, «Beasts and their Names in the Roman Empire», *PBSR*, 16, pp. 24-37, làms. I-XI.
- J. M. C. TOYNBEE 1973, *Animals in roman art and life*, Londres.
- J. M. C. TOYNBEE 1976, «Graeco-roman neck-wear for animals», *Latomus*, XXXV, pp. 269-275.
- M. TURCAN-DELEANI 1957, *Les représentations du cirque romain dans les monuments figurés*, Mémoire de l'Ecole Française de Rome, Roma.
- R. TURCAN 1988, «Jetons romains en plomb: problèmes de datation et d'utilisation», *Latomus*, XLVII, 3, pp. 626-634, làms. XI-XII.
- R. TURCAN 1989, *Les cultes orientaux dans le monde romain*, Les Belles Lettres, París.
- E. G. TURNER 1963, «A curse tablet from Nottinghamshire», *Journal of Roman Studies*, LIII, pp. 120-124, làm. IX.
- V. VÄÄNÄNEN 1965, *Étude sur le texte et la langue des tablettes Albertini*, Helsinki.
- V. VÄÄNÄNEN 1982, *Introducción al latin vulgar*, Madrid.
- I. VELÁZQUEZ 1984, «Innovaciones léxicas de origen griego en las Etimologías de Isidoro de Sevilla», *Athlon, Satura Grammatica in honorem F.R. Adrados*, Madrid, vol. I, pp. 509-517.
- I. VELÁZQUEZ 1987, «Note per una nuova edizione dei testi di epoca visigota scritti su ardesia. (Esempio di due frammenti di uno stesso esemplare prima considerati indipendenti)», *Acta Centri Historiae Terra Antiqua Balcanica II*, Trinovi, 1987, *Actes du IXe Congrès International d'Epigraphie grecque et latine*, Sofia, pp. 214-220.
- I. VELÁZQUEZ 1989, *Las pizarras visigodas: edición crítica y estudio*, Antigüedad y Cristianismo, VI, Murcia.
- V. VELKOV 1987, «Political structures of the Late Roman Empire and Epigraphy», *Acta Centri Historiae Terra Antiqua Balcanica II*, Trinovi, 1987, *Actes du IXe Congrès International d'Epigraphie grecque et latine*, Sofia, pp. 130-144.
- J.-P. VERNANT 1990, *Figures, idoles, masques*, Julliard.
- V. VESPIGNANI 1877, «Degli avanzi di un ninfeo di casa privata», *Bullettino della Commissione Archeologica Comunale di Roma*, pp. 59-65, làms. III.
- P. VEYNE 1976, *Le pain et le cirque. Sociologie historique d'un pluralisme politique*, París.

- P. VIGNERON 1968, *Le cheval dans l'Antiquité, des guerres médiques aux grandes invasions*, Annales de l'Est, 35, Nancy, 2 vols.
- J. VILELLA 1995, «Las cartas del epistolario de Q. Aurelio Símaco enviadas a Hispania», *Miscel.lània d'estudis oferts en homenatge al Prof. Pere de Palol*, (en premsa).
- G. VILLE 1981, *La gladiature en Occident. Des origines à la mort de Domitien*, Roma.
- C. L. VISCONTI 1881, «Delle scoperte avvenute per la demolizione delle torri della Porta Flaminia», *Bullettino della Commissione Archeologica Comunale di Roma*, pp. 174-188.
- J. VIVES 1963, *Concilios visigóticos e hispanorromanos*, CSIC, Barcelona-Madrid.
- J. VIVES 1971-1972, *Inscripciones latinas de la España romana*, CSIC, Barcelona, 2 vols.
- W. F. VOLBACH 1952, *Elfenbeinarbeiten der Spätantike und des frühen Mittelalters*, Magúncia.
- A. WALDE i J.B. HOFMAN 1938, *Lateinisches etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg, 2 vols.
- H. B. WALTERS 1914, *Catalogue of the Greek and Roman lamps in the British Museum*, Londres.
- H. B. WALTERS 1926, *Catalogue of the engraved gems and cameos, Greek, Etruscan and Roman in the British Museum*, Londres.
- K. WEITZMANN (ed.) 1979, *Age of spirituality. Late Antique and Early Christian Art, Third to Seventh Century*, Nova York.
- R. J. A. WILSON 1983, *Piazza Armerina*, Londres.
- E. WÖLFFLIN 1885, «Was heisst das Pferd?», *Archiv für lateinische Lexicographie und Grammatik*, VII, pp. 313-323.
- P. WUILLEUMIER 1927, «Cirque et astrologie», *MEFR*, XLIV, pp. 184-209, 2 figs.
- P. WUILLEUMIER 1932, *Étude historique sur l'emploi et la signification des signa*, Mémoire présentée à l'Academie des Inscriptions, 13, 2, París.
- R. WÜNSCH 1898, *Die sethianischen Verfluchtungstafeln*.
- R. WÜNSCH 1907, *Antike Fluchtafeln*.
- M. YACOUB 1969, *Le Musée du Bardo*, Tunis.
- M. YACOUB 1979, *Recherches sur les mosaïques tunisiennes relatives au monde du cirque*, Tesi inédita, París.
- M. YACOUB 1983, «Étude comparative du cadre architectural dans les mosaïques de cirque de Piazza Armerina et de Gafsa», *III Colloquio Internazionale sul mosaico antico, Ravenna 1980*, Rávena, pp. 263-276.

- M. YACOUB 1985, «À propos d'une mosaïque d'époque vandale de Tunisie», *BCTH*, fasc. 19B, pp. 327-340.
- M. YACOUB 1988, «Décor de cirque gravé sur un fragment de tuile», a: J.H. HUMPHREY (ed.), *The circus and a byzantine cemetery at Carthage*, Michigan, pp. 141-152.
- K. ZANGMEISTER 1870, «Relievo di Foligno rappresentante ludi circensi», *Annali dell'Istituto di Corrispondenza Archeologica*, pp. 232 i ss.
- H. ZILLIACUS 1963, *Sylloge inscriptionum christianarum veterum Musei Vaticani*, Acta Instituti Romani Finlandiae I, Helsinki-Helsingtors.
- H. ZILLIACUS i R. WESTMAN 1963, «Language des inscriptions», a: H. ZILLIACUS, *Sylloge inscriptionum christianarum veterum Musei Vaticani*, Acta Instituti Romani Finlandiae I, Helsinki-Helsingtors, pp. 1-39.
- C. ZIRKLE 1936, «Animals impregnated by Wind», *Isis*, 25, pp. 95-130.

